

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีขนาดใหญ่และเป็นปัจจัยสำคัญซึ่งนำรายได้เข้าสู่ประเทศ อีกทั้งยังเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีปัจจัยพื้นฐานในด้านการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นสภาพภูมิประเทศ และธรรมชาติที่สวยงาม ชนบทธรรมชาติที่สวยงาม วัฒนธรรม ประเพณี วัฒนธรรม ซึ่งสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาสัมผัสความสวยงามเหล่านี้ได้ นอกจากนี้ในแต่ละจังหวัด แต่ละท้องถิ่นจะมีเอกลักษณ์ที่เป็นของตนเองจึงทำให้เกิดการท่องเที่ยวซึ่งก่อให้เกิดรายได้ให้แก่ชุมชนในจังหวัดนั้นๆ อีกด้วย ซึ่งการที่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศได้อย่างมหาศาลจึงได้ส่งผลให้เกิดการส่งเสริมจากทางภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อตอบสนองของความต้องการของนักท่องเที่ยวทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงกลยุทธ์เพื่อความก้าวหน้าทางด้านการท่องเที่ยวในทุกๆ จังหวัดขึ้น นอกจากนี้การพัฒนาในทิศทางที่ถูกต้องยังมีส่วนช่วยกระตุ้นและดึงดูดนักท่องเที่ยวพร้อมทั้งนำไปสู่การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เพื่อก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว แต่อย่างไรก็ตามการพัฒนาการท่องเที่ยวและการบริการจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาถึงตลาดและพฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภค รวมถึงต้องทำความเข้าใจเพื่อให้เข้าถึงภาพลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างแท้จริง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้และสัมผัสถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นได้ (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย, 2552)

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังจะเห็นได้จาก ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน ในข้อที่ 3 การปรับโครงสร้างภาคบริการให้เป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ โดยการพัฒนารท่องเที่ยวไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของภูมิภาค บนฐานความโดดเด่นและหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติที่เรามี วัฒนธรรม และความ เป็นเอกลักษณ์ของความเป็นไทย โดยเน้นการฟื้นฟูและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ โบราณสถานเชิงกลุ่มพื้นที่ อนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตชุมชนและภูมิปัญญาชาวบ้าน และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย เพื่อสร้างสินค้าทางการท่องเที่ยวใหม่ๆ ให้แก่ประเทศไทยและเป็นแหล่งท่องเที่ยวของตลาดท่องเที่ยวของโลก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550)

ดังนั้นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานในปี 2554 โดยยังคงใช้มาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยวเช่นเดียวกับในปีที่ผ่านมาคือจัดให้เป็นปีแห่งการฟื้นฟูเศรษฐกิจชาติให้สมดุลและยั่งยืน เป็นการต่อยอด “เที่ยวไทยครีกครั้นเศรษฐกิจไทยคึกคัก” โดยให้ความสำคัญทางด้านคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและรักษาจุดเด่นด้านความคุ้มค่าในการใช้จ่าย แหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ อัยาศัยไมตรีและการจับจ่ายใช้สอยของนักท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของทางภาครัฐบาลที่มุ่งการต่อยอดเพิ่มมูลค่าและการหาจุดต่าง โดยที่รัฐได้วางเป้าหมายนักท่องเที่ยวต่างชาติในปี 2554 ไว้ที่ 15.5 ล้านคน ซึ่งคิดเป็นรายได้ประมาณ 600,000 ล้านบาท และสำหรับตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทยรัฐจะดำเนินการขยายผลจากแคมเปญ เที่ยวไทยครีกครั้น เศรษฐกิจไทยคึกคัก ในปี 2552 ซึ่งประสบความสำเร็จในการสร้างกระแสให้คนไทยเกิดการรับรู้ถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวภายในประเทศที่มีต่อเศรษฐกิจของชาติมาแล้ว สำหรับแผนการตลาดการท่องเที่ยวปี 2554 มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการการจัดทำแผนการตลาดท่องเที่ยวโดยความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ร่วมกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เน้นการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ในการเปิดกว้างสู่ช่องทางการขายใหม่ๆ นอกจากนี้ยังสานต่อแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ พร้อมปรับวิสัยทัศน์ไทยแลนด์ โกรีน (Thailand GO Green) และยังคงใช้แคมเปญ อเมซิ่ง ไทยแลนด์ : ออลเวเอส อเมซ ยู (Amazing Thailand : Always Amazes You) โดยการท่องเที่ยวจะเน้นการจัดกิจกรรมเฉพาะกลุ่มมากขึ้นซึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มเยาวชน คนทำงาน ครอบครัว ผู้สูงอายุ กลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ รวมทั้งผู้ที่ชื่นชอบการท่องเที่ยวแบบผจญภัย และรวมไปถึงชาวต่างชาติ ซึ่งกลยุทธ์และแนวทางในภาพรวมยังคงเน้นทางด้านเศรษฐกิจคือการสร้างกระแสการท่องเที่ยวให้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิต โดยจะเน้นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นการต่อยอดขายที่แตกต่างกันให้เป็นที่จดจำมากขึ้นเพื่อก่อให้เกิดการรับรู้ ถึงการท่องเที่ยวอย่างรู้คุณค่า และส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ โดยแต่ละภาคจะมีจุดขายที่แตกต่างกันออกไป เช่น ในภาคเหนือ : วัฒนธรรมล้ำค่า งามผืนป่าธรรมชาติ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : แหล่งเรียนรู้ อู่อารยธรรม, ภาคกลาง : ท่องเที่ยวถวิลหาอดีต (วันวานยังหวานอยู่), ภาคใต้ : ป่าสวย ทะเลใส หลากหลาย วัฒนธรรมและภาคตะวันออก : เที่ยวสนุก ทุกระดับ เป็นต้น โดยสำหรับภาคกลางในโครงการเที่ยวเพลินใจสไตล์วันวานหรือท่องเที่ยวถวิลหาอดีตนั้น สถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวกันอย่างมาก คือ ตลาดน้ำ ซึ่งตลาดน้ำที่นักท่องเที่ยวและเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปมีหลายแห่ง รวมถึงในจังหวัดสมุทรสงครามด้วยเช่นกัน

ตลาดน้ำอัมพวาและชุมชนอัมพวาเป็นจังหวัดจุดผ่านแหวะพักและแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นอย่างมากในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแล้วนักท่องเที่ยวต่างชาติรู้จักอัมพวาในฐานะของชุมชนที่มีการรักษารูปแบบการดำเนินชีวิตแบบโบราณของไทยเอาไว้ได้เป็นอย่างดี โดยชุมชนอัมพวาตั้งอยู่บริเวณทางใต้ของจังหวัดสมุทรสงคราม มีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านทิศตะวันตกในแนวเหนือใต้ โดยคลองอัมพวาได้แยกจากแม่น้ำกลองไหลผ่านกลางชุมชนอัมพวา นอกจากนี้ยังมีคลองอีกหลายสายซึ่งแยกมาจากแม่น้ำกลองและเชื่อมต่อกับคลองอัมพวา ทำให้มีความสะดวกสบายในการคมนาคมทางน้ำ โดยปกติแล้วอัมพวาเป็นเมืองเงียบสงบที่ไม่ค่อยมีคนรู้จักมากนักเปรียบเสมือนเป็นจุดผ่านแหวะพักระหว่างเมืองหลวงคือ กรุงเทพฯ และเมืองชายทะเลทางภาคใต้ แต่หลังจากการสร้างถนนพระราม 2 และอุทยานวรรณคดีของรัชกาลที่ 2 มีผู้ค้นพบว่าบรรยากาศที่ร่มรื่นของบ้านสวนเมืองชายน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งดินดี น้ำดี อากาศบริสุทธิ์ ป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ มีสิ่งห้อยเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นบรรยากาศที่คนในเมืองแสวงหาและใช้เวลาเดินทางเพียงนิดใจ เพื่อพักผ่อนและหลีกเลี่ยงชีวิตในเมืองที่มีความวุ่นวาย เร่งรีบ แข่งขัน ชาวอัมพวาจึงมีการริเริ่มทำโฮมสเตย์ขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการสัมผัสกับวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของชาวอัมพวา นับตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมาได้มีการเคลื่อนไหวขึ้นในกลุ่มผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว โดยนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวที่ผสมผสานระหว่างการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์พร้อมการผจญภัยและโฮมสเตย์ จากการที่รัฐบาลได้ประกาศให้ปีพ.ศ. 2541-2542 เป็นปีท่องเที่ยวไทย (Amazing Thailand) ทำให้ทุกหน่วยงานของภาครัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนกิจกรรมทางการท่องเที่ยว จึงทำให้เกิดการจัดการท่องเที่ยวในแหล่งชุมชน และขยายกิจกรรมโฮมสเตย์มากขึ้น โดยโฮมสเตย์เป็นรูปแบบของการท่องเที่ยวที่เริ่มต้นจากการนำบ้านหรือที่อยู่อาศัยมาดัดแปลงเป็นที่พักของนักท่องเที่ยว โดยเจ้าของบ้านจะคงไว้ซึ่งรูปแบบของการดำเนินวิถีชีวิตความเป็นอยู่ และไม่มีการต่อเติมแบบแยกเป็นหลังๆ แต่อาจจะเพิ่มห้องหรือขยายบ้านให้หุ้รหามากขึ้นซึ่งอาจจะดูผิดไปจากธรรมชาติดั้งเดิมของชาวบ้านเล็กน้อย หรือเพียงแต่เพิ่มที่นอนหมอนมุ้ง ห้องน้ำ ห้องสุขาที่สะดวกใช้และดูสะอาดขึ้น แต่จะยังคงไว้ซึ่งวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบดั้งเดิม แต่อาจต้องเพิ่มเวลาให้กับแขกที่เข้าพักเพื่อการเล่าเรื่องราวความเป็นมาในอดีตของท้องถิ่นและวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตของคนในอดีตให้นักท่องเที่ยวฟัง และในปัจจุบันได้มีกิจกรรมเสริมให้นักท่องเที่ยวมีความสนใจที่จะอบอุ่นด้วยสมุนไพรหรือการนวดแผนโบราณทางชุมชนก็มีไว้บริการในราคาอย่ามเยา ซึ่งถือเป็นการได้เสริมให้กับชุมชนและเป็นผ่อนคลายความตึงเครียดจากสังคมเมืองได้ดีอีกด้วย สำหรับค่าใช้จ่ายในการเข้าพักโฮมสเตย์จะคิดเหมารวมเป็นรายบุคคล โดยรวมทั้งค่าที่พักและอาหารแบบเบ็ดเสร็จในคราวเดียว ทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้าพักประหยัดและสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้อีกด้วย จึงทำให้ที่พักแบบโฮมสเตย์ได้รับความนิยมและแพร่กระจายไปในทุกพื้นที่อย่างรวดเร็ว

จากข้อมูลในปี 2554 มีธุรกิจที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับโฮมสเตย์ที่มีอยู่กว่า 100 แห่งอยู่ในพื้นที่อำเภออัมพวา และบริเวณใกล้เคียง ซึ่งทางผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างธุรกิจโฮมสเตย์ตัวอย่างบางแห่งมาทำการเปรียบเทียบ จากข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ธุรกิจโฮมสเตย์นั้นมีความหลากหลายทั้งในเรื่องที่ตั้งของที่พัก ซึ่งกระจายอยู่ทั่วไปในจังหวัดสมุทรสงครามในอำเภออัมพวา อำเภอบางคนที และอำเภอเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ในเรื่องอัตราราคาก็ยังมีความหลากหลายเช่นกัน เพื่อสร้างทางเลือกให้กับผู้ที่มาพัก สำหรับข้อมูลทั่วไปและลักษณะธุรกิจนั้นพบว่าการให้บริการและกิจกรรมที่มีอยู่นั้นมีความคล้ายคลึงกันมาก ซึ่งกิจกรรมที่ทุกแห่งมีคือ การเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา และนั่งเรือดูหิ่งห้อยในตอนกลางคืน เป็นต้น สำหรับเจ้าของธุรกิจนั้นพบว่าส่วนใหญ่แล้วเป็นลักษณะธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบคือ มีผู้ประกอบการคนเดียวที่เป็นเจ้าของ และมีส่วนหนึ่งที่เป็นธุรกิจโฮมสเตย์ที่เกิดจากการรวมกลุ่มของชาวบ้าน เช่น กลุ่มแม่บ้าน เพื่อดำเนินธุรกิจร่วมกัน ซึ่งรูปแบบการให้บริการของผู้ประกอบการทั้งสองแบบนี้มีความคล้ายคลึงกัน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นพบว่า ธุรกิจโฮมสเตย์เป็นธุรกิจด้านที่พักอันเกี่ยวเนื่องจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่กำลังมีการเติบโตและแข่งขันกันในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่มีเอกลักษณ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามและแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น จังหวัดสมุทรสงคราม ที่มีความเหมาะสมสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์อย่างยิ่ง ดังนั้นงานศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยพิจารณาตามกรอบแนวคิดเพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว ปัจจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว และกลยุทธ์การใช้ดัชนีชี้วัดคุณภาพของโฮมสเตย์ไทยทั้ง 10 ด้าน เพื่อวิเคราะห์ว่าปัจจัยทางด้านใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งนี้เพื่อให้ที่พักรูปแบบโฮมสเตย์มีลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจ ตามคุณลักษณะประชากรและปัจจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

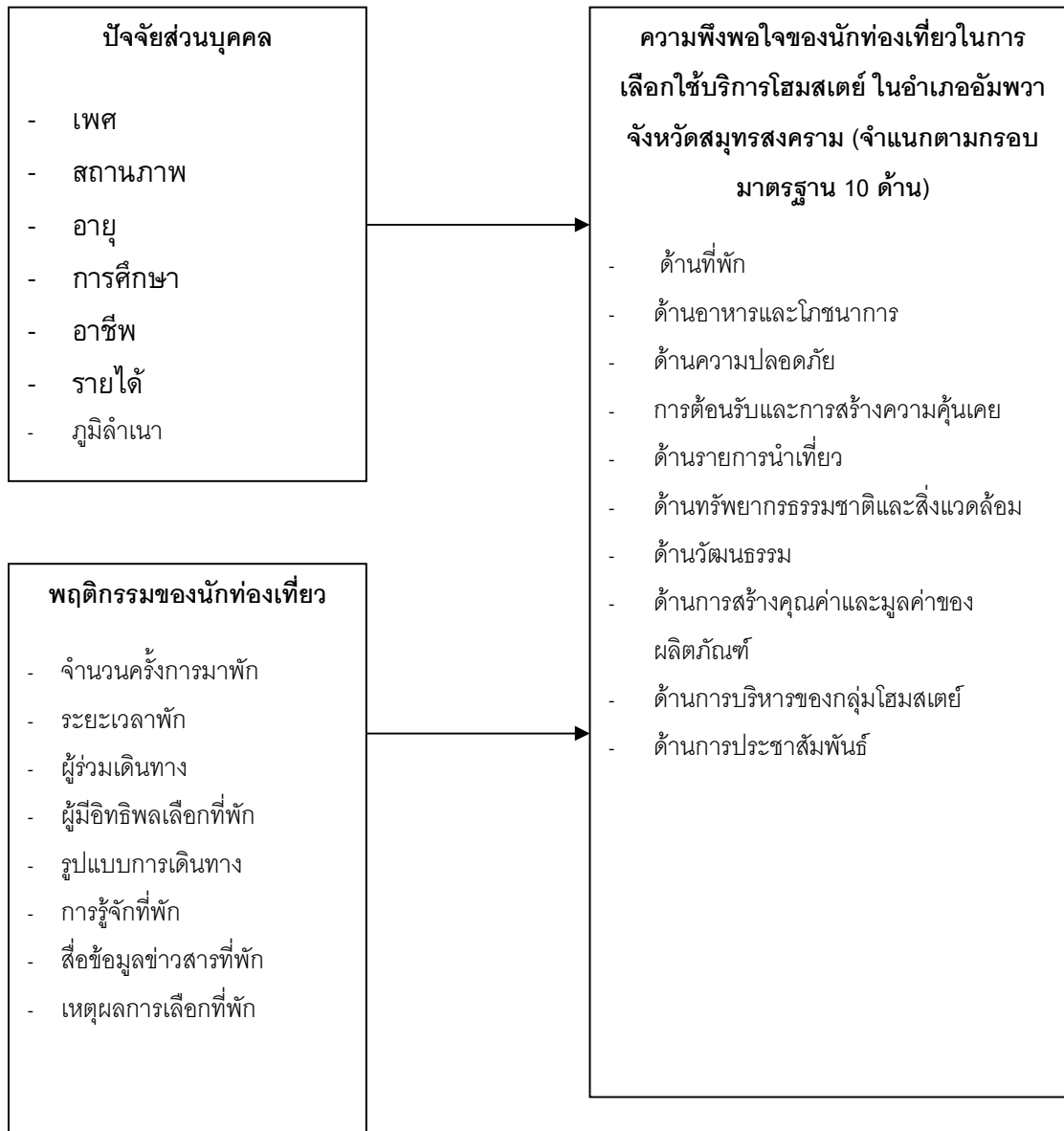
1. ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม สามารถนำผลของงานวิจัยฉบับนี้ ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาโฮมสเตย์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลของงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนามาตรฐานต่อไปได้

ขอบเขตและวิธีการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหาในการศึกษานี้เน้นที่กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามีดังต่อไปนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวประกอบด้วย จำนวนครั้งการมาพัก ระยะเวลาพัก ผู้ร่วมเดินทาง ผู้มีอิทธิพลเลือกที่พัก รูปแบบการเดินทาง การรู้จักที่พัก สื่อข้อมูลข่าวสารที่พัก และเหตุผลการเลือกที่พัก
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ มาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย การต้อนรับ และการสร้างความคุ้นเคย ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านการประชาสัมพันธ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา : สมาคมโคมสเตอร์ไทย

ที่มา : อิงกรอบมาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพโคมสเตอร์ไทยของสมาคมโคมสเตอร์ไทย

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการ โฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน
2. ปัจจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

นิยามศัพท์

ความพึงพอใจ (Satisfaction) หมายถึง ภาวะของความรู้สึกที่เกิดร่วมกับการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายใดๆ ก็ตาม หรือ สภาพสุดท้ายของความรู้สึกที่เกิดร่วมกับการได้บรรลุผลสำเร็จโดยแรงกระตุ้นได้รับการตอบสนองความต้องการ ของวัตถุประสงค์ความรู้สึกนั้น

โฮมสเตย์ (Home-stay) หมายถึง บ้านพักประเภทหนึ่งที่นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวบ้าน ซึ่งเต็มใจ

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) หมายถึง การพัฒนาที่ตอบสนองผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบันโดยที่มีส่วนรักษาโอกาสต่างๆของอนุชนรุ่นหลัง ด้วยการท่องเที่ยวที่มีความหมายถึง การจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และความงามสุนทรีย์ภาพ ในขณะที่ยังสามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และระบบนิเวศด้วย

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Tourist Behaviors) หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งแสวงหา จัดซื้อ ใช้ประโยชน์และประเมิน สินค้าบริการที่คาดว่าจะสามารถสนองความต้องการได้ นักท่องเที่ยวมีทรัพยากรที่สามารถใช้เพื่อแลกกับความพึงพอใจจากการใช้บริการที่เขาต้องการ คือ เงิน เวลา และ ความพยายาม

นักท่องเที่ยว (Domestic Visitor) คือ บุคคลทุกสัญชาติที่มีที่พำนักถาวรอยู่ในราชอาณาจักรไทย และเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งในอีกจังหวัดหนึ่ง ซึ่งมีโชถิ่นที่อยู่ประจำ เพื่อประกอบภารกิจใดๆ ทั้งนี้ต้องไม่ได้รับค่าจ้างในการประกอบภารกิจนั้น ๆ จากผู้ใด ณ สถานที่แห่งนั้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภทด้วยกันคือ 1) นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน (Domestic Tourist) คือ นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไปพักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยในปัจจุบัน แต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน และ 2) นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไม่ค้างคืน (Domestic Excursionist) คือ นักท่องเที่ยว ภายในประเทศไทยที่มีได้พักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยในปัจจุบัน

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในจังหวัดสมุทรสงคราม หมายถึง เรื่องราวที่เป็นมูลเหตุจูงใจให้เกิดความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในบริเวณจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล และปัจจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในบริเวณจังหวัดสมุทรสงคราม

ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคล หรือข้อมูลส่วนตัวของนักท่องเที่ยว ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิภูมิลำเนา

ปัจจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว หมายถึง ข้อมูลของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเดินทางมาพักในจังหวัดสมุทรสงคราม ของแต่ละบุคคล ได้แก่ จำนวนครั้งการมาพัก ระยะเวลาพัก ผู้ร่วมเดินทาง ผู้มีอิทธิพลเลือกที่พัก รูปแบบการเดินทาง การรู้จักที่พัก สื่อข้อมูลข่าวสารที่พัก เหตุผลการเลือกที่พัก

ดัชนีชี้วัดคุณภาพของโฮมสเตย์ หมายถึง มาตรฐานของโฮมสเตย์ทั้ง 10 ด้านที่ทางสมาคมโฮมสเตย์ไทยได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในเรื่องของรูปแบบการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวของโฮมสเตย์ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา และได้ดำเนินการตามแนวคิดและทฤษฎี ดังต่อไปนี้

- 2.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้บริการ
- 2.2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.3. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- 2.4. แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- 2.5. แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการตามดัชนีชี้วัดคุณภาพโฮมสเตย์
- 2.6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการให้บริการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นเป็นความหมายและทฤษฎีของความพึงพอใจและความคิดเห็นที่นักวิชาการทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศได้ให้ความหมายไว้ซึ่งมีความหมายของความพึงพอใจและความคิดเห็นในภาพรวมที่สามารถนำมาประกอบในงานศึกษาได้ งานศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการซึ่งมีนักวิชาการไทยและต่างประเทศได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริการและการวัดความพึงพอใจที่มีต่อการบริการไว้ดังนี้

สมิต สัจฉกร (2542, หน้า 173-174) ได้ให้ความเห็นถึงแนวคิดเกี่ยวกับการบริการ และหลักการให้บริการว่า การบริการเป็นการให้ความช่วยเหลือ หรือการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นจะต้องมีหลักยึดถือปฏิบัติ มิใช่ว่าการให้การช่วยเหลือ การทำประโยชน์ต่อผู้อื่นจะเป็นไปตามใจของเรา ผู้ซึ่งเป็นผู้ให้บริการ โดยทั่วไปหลักการให้บริการมีข้อควรคำนึงดังนี้

- 1) สอดคล้องตรงตามความต้องการของผู้รับบริการ

การให้บริการต้องคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นหลัก จะต้องนำความต้องการของผู้รับบริการมาเป็นข้อกำหนดในการให้บริการ แม้ว่า
จะเป็นการให้ความช่วยเหลือที่เราเห็นว่าดี และเหมาะสมแก่ผู้รับบริการเพียงใด แต่ถ้าผู้รับบริการไม่สนใจไม่ให้ความสำคัญ
การบริการนั้นก็อาจจะไร้ค่า

2) ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพอใจ

คุณภาพ คือความพอใจของลูกค้าเป็นหลักเบื้องต้น เพราะฉะนั้นการบริการจะต้องมุ่งให้ผู้รับบริการเกิดความพอใจ และถือเป็น
หลักสำคัญในการประเมินผลการให้บริการไม่ว่าเราจะตั้งใจให้บริการมากเพียงใด แต่ก็ยังเป็นเพียงด้านปริมาณ แต่คุณค่าของ
บริการวัดได้ด้วยความพอใจของลูกค้า

3) ปฏิบัติโดยถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วน

การให้บริการซึ่งจะสนองตอบความต้องการ และความพอใจของผู้รับบริการที่เห็นได้ชัด คือการปฏิบัติที่ต้องมีการตรวจสอบ
ความถูกต้อง และความสมบูรณ์ครบถ้วน เพราะถ้าหากมีข้อผิดพลาดตกบกพร่องแล้ว ก็ยากที่จะทำให้ลูกค้าพอใจแม้จะมี
คำขอโทษขอภัย ก็ได้รับเพียงความเมตตา

4) เหมาะสมแก่สถานการณ์

การให้บริการที่รวดเร็ว ส่งสินค้า หรือให้บริการตรงตามกำหนดเวลาเป็นสิ่งสำคัญ ความล่าช้าไม่ทันกำหนด ทำให้เป็นการ
บริการที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ นอกจากการส่งสินค้าทันกำหนดแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงความเร่งรีบของลูกค้า และ
สนองตอบให้รวดเร็วก่อนกำหนดด้วย

กุลธน ธนาพงศธร (2526, หน้า 22) กล่าวว่า หลักการให้บริการได้แก่

- 1) หลักความสอดคล้องต่อความต้องการของบุคคลเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ ประโยชน์และบริการที่องค์การจัดให้ นั้น จะต้อง
ตอบสนองความต้องการของบุคคลกรส่วนใหญ่ หรือทั้งหมด ไม่ได้เป็นการจัดให้บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ มิฉะนั้นแล้ว
นอกจากจะไม่เกิดประโยชน์สูงสุดในการเอื้ออำนวยประโยชน์และบริการแล้วยังไม่คุ้มกับการดำเนินงานนั้นๆ ด้วย
- 2) หลักความสม่ำเสมอ กล่าวคือ การให้บริการนั้นๆ ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ไม่ทำตามความพอใจของ
ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติงาน
- 3) หลักความเสมอภาค บริการที่จัดนั้นต้องให้จัดให้แก่ผู้มาใช้บริการทุกคนอย่างเสมอภาคและ เท่าเทียมกัน ไม่มีการให้สิทธิ
พิเศษแก่บุคคล หรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งในลักษณะแตกต่างจากกลุ่มคนอื่นอย่างเห็นได้ชัด
- 4) หลักความประหยัด ค่าใช้จ่ายที่ต้องการใช้บริการ จะต้องไม่มากจนเกินกว่าผลที่จะได้รับ

5) หลักความสะดวก บริการที่จัดให้แก่ผู้รับบริการ จะต้องเป็นไปในลักษณะเป็นไปได้ง่าย สะดวก สบาย สิ้นเปลืองทรัพยากร ไม่มากนัก ทั้งยังไม่เป็นการสร้างภาระยุ่งยากให้แก่ผู้ให้บริการหรือผู้ใช้บริการมากเกินไป

ประหยัด ยาคะนอง (2533, หน้า 20) ได้กล่าวถึงหลักการให้บริการดังนี้

1) การติดต่อเฉพาะงาน (Specificity) หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างลูกค้ากับพนักงานจะจำกัดเฉพาะเรื่องงานเท่านั้น พนักงานไม่ควรนำเรื่องส่วนตัวนอกเหนือจากหน้าที่มาเกี่ยวข้องด้วย

2) การปฏิบัติโดยเสมอภาคเท่าเทียมกัน (Universality) หมายความว่า พนักงานจะต้องปฏิบัติต่อลูกค้าโดยความเป็นธรรม เช่น การให้บริการตามลำดับก่อนหลัง ใครมาก่อนก็ได้รับบริการก่อน เป็นต้น

3) การวางตนเป็นกลาง (Affective Neutrality) หมายถึง พนักงานจะต้องให้บริการลูกค้าโดยไม่เอา-อารมณ์ส่วนตัวเข้ามายุ่งเกี่ยวกับงาน ปฏิบัติงานด้วยเหตุผลและใช้หลักความถูกต้อง ไม่ก้าวร้าวหรือ หาสาเหตุชวนวิวาทกับผู้มาใช้บริการ

2.1.1 ลักษณะของการบริการที่ดี

ธุรกิจที่ดำเนินการหลายแห่งประสบความสำเร็จในการให้บริการ เพราะผู้บริหารมีหลักการให้บริการกำหนดไว้เป็นกรอบ หรือ แนวทางปฏิบัติของพนักงานเพื่อให้พนักงานยึดถือเป็นนโยบายซึ่งตัวอย่างของลักษณะของการบริการที่ดี

มนูญ พุดทอง (อ้างอิงจากสมิต สัชฌุกร, 2542 : หน้า 174 - 176) ประธานกรรมการบริหารกลุ่มห้องอาหารวิจิตร ยกยอ ได้ให้ ทรรศนะเกี่ยวกับการบริการไว้โดยได้กำหนดนโยบายในการให้บริการเพื่อเป็นหลักกรให้พนักงานทุกคนและทุกระดับของ กิจการถือเป็นแนวปฏิบัติ 3 ประการ ได้แก่

1) ลูกค้าต้องมาก่อนเสมอ หมายถึง คำนึงถึงลูกค้าก่อนสิ่งอื่นใด

2) ลูกค้าถูกเสมอ ไม่ว่าจะลูกค้าจะพูดจะทำอย่างไรต้องไม่โต้แย้ง เพื่อยืนยันว่า

ลูกค้าผิด

3) ให้บริการด้วยความยิ้มแย้มแจ่มใส เพื่อให้ลูกค้ารู้สึกอบอุ่น สบายใจ

ด้วยหลักการดังกล่าวข้างต้นที่คุณมนูญให้เป็นนโยบายจึงทำให้กิจการของห้องอาหารในกลุ่มที่คุณมนูญได้บริหารอยู่ได้รับความนิยมจากลูกค้า เพราะนอกจากอาหารอร่อยมีรสชาติถูกปาก ถูกคอแล้ว ยังมีบริการทางอารมณ์ เช่น มีดนตรีประกอบ ระหว่างรับประทานอาหาร ที่สำคัญคือมีการเสนอรูปแบบของบริการที่แปลกใหม่อยู่เสมอ

การให้บริการเป็นการกระทำของบุคคลซึ่งมีบุคลิกภาพ อู๋นิสัย และอารมณ์แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล และแต่ละสถานการณืจึงมีการประพฤติปฏิบัติที่หลากหลายออกไป แต่อย่างไรก็ตาม การบริการที่ดีอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป มีดังนี้

1) ทำด้วยความเต็มใจ

การบริการเป็นเรื่องของจิตใจถ้ามีความรักในงานบริการ ก็จะทำทุกสิ่งทุกอย่างในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นด้วยความตั้งใจและเต็มใจ ผลของการกระทำก็มักจะเกิดเป็นผลด้านดี

2) ทำด้วยความรวดเร็ว

ผู้รับบริการส่วนใหญ่อยู่ในอาการรีบร้อน จึงต้องการความช่วยเหลือที่ทันอกทันใจ การแสดงออกอย่างกุกกักจ้อในการให้บริการจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้รับบริการมีความสุขและความพอใจ

3) ทำถูกต้อง

ดังได้กล่าวไว้ในหลักของการให้บริการว่าการให้บริการที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จะเป็นการสนองตอบความต้องการ และทำความพอใจให้แก่ผู้รับบริการอย่างชัดแจ้ง การบริการที่ดีจึงต้องเน้นการทำให้ถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญ

4) ทำอย่างเท่าเทียมกัน

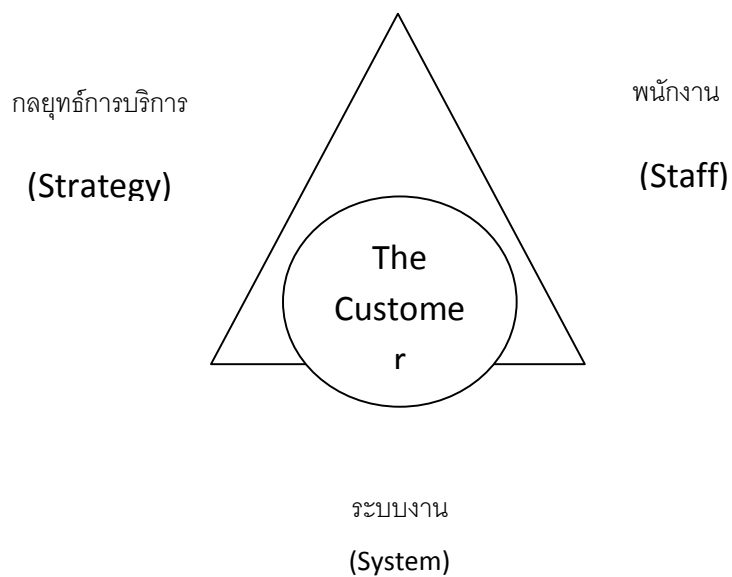
คนส่วนมากต้องการสิทธิพิเศษ และเรียกร้องที่รับบริการที่ดี หรือเหนือกว่าผู้อื่น หากเราแสดงออกให้คนต่างๆ เห็นว่าเราให้บริการให้เป็นพิเศษแก่คนบางคนที่เท่ากับเราไม่ให้บริการอย่างเป็นทางการ เป็นการสร้างความพอใจให้แก่คนเพียงคนเดียว แต่ทำความไม่พอใจให้แก่คนจำนวนมาก เราอาจพูดพอได้ยั้งกับลูกค้าบางคนว่า เราบริการให้เป็นพิเศษแต่ต้องการแสดงออกให้คนทั่วไปเห็นว่าเราบริการอย่างเสมอภาค

5. ทำให้เกิดความชื่นใจ

การบริการที่ดีจะต้องทำให้ผู้รับบริการมีความสุข ซึ่งทุกคนต่างตระหนักดีว่า เมื่อใดที่ผู้ให้บริการสนองความต้องการ ให้ความช่วยเหลืออย่างดีก็จะเกิดความปิติ ดังนั้นผู้ให้บริการจึงต้องพยายาม ให้ความช่วยเหลือจนผู้รับบริการชื่นใจ

จากหนังสือ Service America ของ Karl Albrecht (1987) (อ้างอิงถึงโน วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, 2539, หน้า 96-100) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญของการให้บริการที่ดีแก่ลูกค้าว่า ควรประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ปัจจัย ซึ่งแต่ละปัจจัยเปรียบเสมือน ด้านแต่ละด้านของรูปสามเหลี่ยมด้านเท่ารูปหนึ่งซึ่งภายในบรรจุวงกลมซึ่งเสมือนลูกค้ำ หากขาดเสียซึ่งปัจจัยตัวหนึ่งตัวใดไป สามเหลี่ยมรูปนั้นก็จะไม่ครบถ้วน ซึ่งจะเป็นรูปสามเหลี่ยมต่อไปไม่ได้ นั่นคือ จะไม่อาจให้บริการที่ดีแก่ลูกค้าได้

จำเป็นต้องมีปัจจัยทั้ง 3 ด้าน ให้ครบในสัดส่วนที่เหมาะสมด้วย สามเหลี่ยมที่อ้างถึงนี้เรียกว่า **The Service Triangle** หรือ สามเหลี่ยมแห่งบริการ รายละเอียดดังรูปต่อไปนี้

รูปที่ 2.1 สามเหลี่ยมแห่งบริการ Service Triangle (ST)

ที่มา : วีระพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2539, หน้า 96)

จากรูปนี้ หลักสำคัญในการบรรลุเป้าหมายบริการ คือ การสร้างความประทับใจแก่ลูกค้าผู้ใช้บริการก็คือ จะต้องจัดการหรือบริหารงานเพื่อให้ปัจจัยแห่งสามเหลี่ยมแห่งบริการนี้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน คือ

1. กลยุทธ์ธุรกิจ (Strategy) กลยุทธ์ธุรกิจก็คือ แผนการยุทธ์หรือแนวทางในการปฏิบัติงานตามที่ได้ตกลงใจกำหนดขึ้น เพื่อตอบสนองการทำให้บรรลุเป้าหมายในธุรกิจตามที่ได้กำหนดไว้โดยให้มีความยืดหยุ่นตัวที่เพียงพอ มีความแม่นยำตรงเข้าเป้าหมายได้ดี กลยุทธ์ด้านบริการควรจะเป็น **Customer-driven Strategy** หรือกลยุทธ์ที่อยู่บนพื้นฐานของการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ได้อย่างจริงจัง
2. ระบบงาน (System) จะต้องทำให้ระบบการให้บริการขององค์กรเป็นแบบ **Customer Friendly System** กล่าวคือ ควรเป็นระบบการทำงานที่เรียบง่ายไม่ซับซ้อนจัดองค์การตามความจำเป็นของแต่ละหน้าที่ที่ต้องบริการให้ได้ดีที่สุด เป็นองค์กรที่ลูกค้าเข้าใจและเข้าถึงได้ง่าย มีความคล่องตัวสูง และกฎระเบียบต่างๆ เอื้ออำนวยต่อการให้บริการที่ดีแก่ลูกค้าและไม่เป็นนายด้วยตัวของมันเอง
3. พนักงาน (Staff) หมายถึง บรรดาพนักงานในทุกๆ ระดับความรับผิดชอบ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการให้บริการจะต้องสรรหาพัฒนา และปรับปรุงพฤติกรรมตลอดจนสไตล์การทำงานให้มีลักษณะ **Service-conscious** คือ มีจิตสำนึกต่อการให้บริการที่ดี

2.1.2. ความหมายของการบริการ

ศิริพร ดันดีพูนวินัย (2538, หน้า 1) กล่าวว่า งานบริการ หมายถึง งานที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความพอใจ สะดวกสบายทำให้ประชาชนพอใจ ซึ่งประชาชนทุกคนมีความต้องการและความคาดหวังต่างกัน

ไทยประกันชีวิต (2539, หน้า 6) ให้ความหมายของการบริการไว้ว่า การบริการ หมายถึง งานสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ มีเงื่อนไขแห่งการให้ทั้งรูปธรรม นามธรรมในเชิงความสะดว รวดเร็ว ถูกต้อง ผู้ปฏิบัติต้องมีความเข้าใจมนุษย์ โดยยึดถือความพอใจ ความต้องการของผู้รับเป็นหลัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมทางด้าน-จิตใจ ไหวพริบและปฏิภาณตลอดเวลา

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การบริการ คือ กระบวนการของการปฏิบัติตนเพื่อผู้อื่น ดังนั้น ผู้ที่จะให้บริการจึงควรมีคุณสมบัติที่สามารถจะอำนวยความสะดวกและกระทำเพื่อผู้อื่นอย่างมีความรับผิดชอบและมีความสุข

2.1.3. องค์ประกอบของคุณภาพบริการ

ชัยสมพล ชาวประเสริฐ (2546, หน้า 106-107) ได้อ้างอิง Berry et al . 1985; Zeithaml and Bitner , 1996. ได้กล่าวว่าในการวัดคุณภาพบริการต้องประกอบด้วย 5 ข้อได้แก่

1. **สิ่งที่สัมผัสได้ (Tangibles)** สิ่งที่สัมผัสได้ ได้แก่ อาคารของธุรกิจบริการ เครื่องมือและอุปกรณ์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เคาน์เตอร์ให้บริการ ที่จอดรถ ห้องน้ำ การตกแต่ง ป้ายประชาสัมพันธ์ รวมถึงการแต่งกายของพนักงาน สิ่งสัมผัสได้เหล่านี้เหมือนกับสิ่งแวดลอมทางกายภาพ (Physical Evidence) ซึ่งเป็นหนึ่งในส่วนประสมทางการตลาด
2. **ความเชื่อถือและไว้วางใจได้ (Reliability)** ความเชื่อถือ และไว้วางใจได้เป็นความสามารถในการมอบบริการ เพื่อสนองความต้องการของลูกค้าตามที่สัญญาไว้ เช่น การฝากเงินกับธนาคารต้องมีการรักษาเงินในสมุดบัญชีให้อยู่ครบทุกบาททุกสตางค์ คำนวณดอกเบี้ยไม่ผิดพลาด
3. **ความเร็ว (Speed)** ความเร็วเป็นการตั้งใจที่จะช่วยเหลือลูกค้าโดยให้บริการที่รวดเร็ว ไม่ให้รอคิวนาน ความเร็วจะต้องมาจากพนักงานและกระบวนการในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ
4. **การรับประกัน (Assurance)** เป็นการรับประกันว่า พนักงานที่ให้บริการมีความรู้ ความสามารถ และมีจริยธรรมในการให้บริการเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าว่าจะได้รับการบริการที่เป็นไปตามมาตรฐานและปลอดภัยไร้กังวล
5. **การเอาใจใส่ลูกค้าเป็นรายบุคคล (Empathy)** องค์ประกอบนี้เป็นการดูแลและเอาใจใส่ให้บริการอย่างตั้งใจ เน้นการบริการและแก้ไขปัญหาให้ลูกค้าอย่างเป็นรายบุคคล ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน มีการสื่อสารทำความเข้าใจกับลูกค้าอย่างถ่องแท้

ตารางที่ 2.1.

ลำดับความสำคัญของคุณภาพบริการ (ชัยสมพล ชาวประเสริฐ, 2546, หน้า 108)

องค์ประกอบ	เปอร์เซ็นต์ของความสำคัญ
	ตามความเห็นของผู้บริโภค
ความเชื่อถือและไว้วางใจได้	32
ความเร็ว	22

การรับประกัน	19
การเอาใจใส่ลูกค้าเป็นรายบุคคล	16
สิ่งที่สัมผัสได้	11

จะเห็นได้ว่า ลูกค้าให้ความสำคัญกับความเชื่อถือและไว้วางใจได้ (Reliability) มากที่สุด รองลงมาเป็นความรวดเร็ว (Responsiveness) การรับประกัน (Assurance) การเอาใจใส่ลูกค้ารายบุคคล (Empathy) และให้ความสำคัญน้อยที่สุด คือ สิ่งที่สัมผัสได้ (Tangibles)

2.1.4. การวัดความพึงพอใจที่มีต่อการบริการ

มิลเล็ท (Mille 1954, pp.397-400) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจในการบริการ (Satisfactory Service) หรือความสามารถที่จะพิจารณาว่าบริการนั้นเป็นที่พึงพอใจหรือไม่โดยวัดได้จาก

1. การให้บริการอย่างเสมอภาค ไม่ว่าจะเป็ใคร (Equalable Service)
2. การให้บริการอย่างรวดเร็วทันต่อเวลา (Time Service) คือ การให้บริการตามลักษณะความจำเป็นรีบด่วน
3. การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) คือ การบริการอย่างเพียงพอในด้านสถานที่ บุคลากร และวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ
4. การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) คือ การบริการจนกว่าจะบรรลุผล
5. การให้บริการที่มีความก้าวหน้า (Progressive Service) คือ การพัฒนางานบริการทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้มีความก้าวหน้าไปเรื่อย ๆ ความพึงพอใจหรือการประทับใจ หรือทัศนคติในแง่ลบต่อที่พักรู้ให้บริการจึงควรรู้และปฏิบัติตามหลักการให้บริการที่ดี

แนวคิดเกี่ยวกับการบริการและการวัดความพึงพอใจที่มีต่อการบริการที่นักวิชาการชาวไทยและชาวต่างชาติได้ให้ความหมายไว้มีความหมายที่คล้ายคลึงกัน คือ เน้นที่จะให้บริการที่ดีที่สุดกับผู้มารับบริการโดยต้องบริการด้วยความเสมอภาค บริการด้วยความรวดเร็ว ตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการให้ดีที่สุด

สรุปแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริการนั้นในการให้บริการผู้ให้บริการจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้รับบริการ โดยจะต้องทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจในบริการต่างๆซึ่งการบริการจะต้องบริการด้วยความถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์

2.2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ทฤษฎีที่ประยุกต์ใช้ในการอธิบาย ความพึงพอใจในการให้บริการ คือ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ความหมายของคำว่าความพึงพอใจ คือ สมใจ ชอบใจ เหมาะ (ราชบัณฑิตสถาน, 2526) ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นภาวะของความรู้สึกที่เกิดร่วมกับการได้บรรลุผลสำเร็จตามจุดหมายใด ๆ ก็ตาม หรือ สภาพสุดท้ายของความรู้สึกที่เกิดร่วมกับการได้บรรลุผลสำเร็จโดยแรงกระตุ้น ของวัตถุประสงค์ของความรู้สึกนั้น (Drever, 1983) ดังนั้น ทฤษฎีที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ความพึงพอใจตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Satisfaction” ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีดีลิก (2529, หน้า 321-322) กล่าวว่าคำว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่งจูงใจในด้านต่าง ๆ และเขาได้รับการตอบสนองของความต้องการของเขาได้

พิน คงพูน (2529, หน้า 21) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกรัก ชอบ ยินดี เต็มใจ หรือเจตคติของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองของความต้องการทั้งด้านวัตถุและจิตใจ

ธงชัย สันติวงษ์ (2530, หน้า 389) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของตนเองอย่างดี หรือสมบูรณ์ที่สุด

นิวคูเมอร์ (Newcumer, 1955, p.2) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการ

มอร์ส (Morse. 1955, p.27, 1967, p.81) กล่าวว่าความพึงพอใจหรือความพอใจ ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า

“Satisfaction” หมายถึง สิ่งที่ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เป็นการลดความตึงเครียดทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือสภาพความรู้สึกของบุคคลที่มีความสุข ความชื่นใจ ตลอดจนสามารถสร้างทัศนคติในทางบวกต่อบุคคลต่อสิ่งหนึ่งซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามความพอใจต่อสิ่งนั้น

ทฤษฎีความพึงพอใจของมาสโลว์ (Maslow’s General Theory of Hierarchy of Human Needs) อธิบายถึง ความต้องการของมนุษย์ซึ่งมีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอนจากต่ำไปหาสูง และเป็นทฤษฎีที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลาย (Maslow, 1954, p. 69) ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีสิ้นสุดแต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขามีสิ่งนั้นอยู่แล้วหรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่น ๆ ก็เข้ามาแทนที่กระบวนการนี้ไม่มีสิ้นสุด และจะเริ่มตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่ใช่สิ่งจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นแรงจูงใจของพฤติกรรม

3. ความต้องการของมนุษย์มีลำดับชั้นความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที ซึ่งมาสโลว์ได้แบ่งลำดับชั้นความต้องการคือ ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's General Theory of Hierarchy of Human Needs) ไว้ 5 ระดับ คือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs)
2. ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs)
3. ความต้องการทางด้านความรักและการมีส่วนร่วมในสังคม (Social Needs)
4. ความต้องการทางด้านเกียรติยศชื่อเสียง (Esteem Needs)
5. ความต้องการทางด้านความสำเร็จสมหวังในชีวิต (Self - Actualization)

ซึ่งจากความหมายและทฤษฎีของความพึงพอใจที่กล่าวมาข้างต้นพอเราจะสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคล ซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนเองต้องการ ก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้นซึ่งในทางตรงกันข้าม หากความต้องการที่ตนเองไม่ได้รับการสนองตอบ ความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

สรุปแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องเกิดมาจากภาวะความพึงพอใจของผู้รับบริการที่รู้สึกถึงความพึงพอใจจากความรู้สึกร่วมหรือได้รับการบริการที่บรรลุผลสำเร็จ

2.3. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.3.1 ความสำคัญของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่มีบทบาทสูงยิ่งในการนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ โดยเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้อันดับหนึ่งของประเทศไทย เมื่อเทียบกับสินค้าส่งออกอื่น ๆ การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคม (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ม.ป.ป.) ดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ

- เป็นแหล่งที่มาของรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศ ช่วยลดปัญหาการขาด

ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ

- ช่วยสร้างอาชีพและการจ้างงาน
- ก่อให้เกิดการกระจายรายได้
- ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของท้องถิ่น
- ก่อให้เกิดการกระตุ้นการผลิต

2. ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อสังคมของประเทศ

- ช่วยยกมาตรฐานการครองชีพของคนในท้องถิ่น
- ช่วยสร้างความเจริญทางสังคมให้แก่ท้องถิ่น
- ช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟูวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม
- ก่อให้เกิดประโยชน์ด้านการศึกษา
- ช่วยลดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นของชุมชนท้องถิ่น
- ช่วยกระตุ้นให้มีการคิดค้นนำทรัพยากรส่วนเกินที่ไร้ค่ามาประดิษฐ์เป็นสินค้าที่

ระลึกจำหน่าย

- ช่วยสร้างสันติภาพและความสามัคคี

3. ประโยชน์ที่ท้องถิ่นจะได้รับจากการท่องเที่ยวการสร้างงานสร้างอาชีพ กล่าวคือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ประกอบด้วยธุรกิจมากมายหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงและธุรกิจเกี่ยวเนื่องธุรกิจบริการ

ย่อหมายถึง การใช้จำนวนแรงงานมาก และมีลักษณะพิเศษ คือ ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศเท่าไรนัก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงจะช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงานให้ลดน้อยลงได้ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจะช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจขยายตัวได้เร็วขึ้น และเนื่องจากแรงงานที่ใช้ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานที่ไม่ต้องใช้เทคนิคระดับสูง และใช้เวลาฝึกฝนระยะสั้น การขยายตัวอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจะมีผลต่อเนื่องในการสร้างงานให้คนในชาติได้อย่างมาก โดยจะสามารถแยกลักษณะงานออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. งานที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยตรง ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม บริษัทนำเที่ยว สายการบิน มัคคุเทศก์ ภัตตาคาร ร้านอาหาร สถานเริงรมย์ การประกอบการขนส่งผู้โดยสาร นอกจากนี้ยังมีงานที่เห็นได้ชัดมาก คือ การผลิตสินค้าของที่ระลึกหรือสินค้าพื้นเมือง เช่น การทอผ้า เครื่องจักรสาน เครื่องปั้นดินเผา

2. งานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางอ้อม ได้แก่ งานด้านการก่อสร้าง เช่น สร้างอาคารที่พัก ร้านอาหาร ร้านค้า งานด้านกสิกรรม เช่น ปลูกผัก เลี้ยงไก่ ขายให้โรงแรม เป็นต้น

2.3.2. วัตถุประสงค์ของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวจะต้องมีการเดินทางโดยสมัครใจเป็นการชั่วคราว โดยมีความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ใดก็ได้ ที่ไม่ใช่เพื่อประกอบอาชีพหรือหารายได้ ซึ่งวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของการท่องเที่ยวที่ **Douglas Foster** เขียนในหนังสือ **Travel and Tourism Management** ว่าความมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเดินทางแบ่งออกเป็น 9 อย่างคือ (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา, 2548, หน้า 13)

1. การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนในวันหยุด
2. การท่องเที่ยวเพื่อวัฒนธรรมและศาสนา
3. การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา
4. การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬาและความบันเทิง
5. การท่องเที่ยวเพื่อประวัติศาสตร์และความสนใจพิเศษ
6. การท่องเที่ยวเพื่องานอดิเรก
7. การท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมญาติมิตร

8. การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ

9. การท่องเที่ยวเพื่อประชุมสัมมนา

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2546) กล่าวว่า ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยว (Tourism Suppliers) นิยมแบ่งวัตถุประสงค์ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. การพักผ่อนเมื่อมีเวลาว่าง (Leisure) อันได้แก่ กิจกรรมนันทนาการ (Recreation) วันหยุด (Holiday) เพื่อสุขภาพ (Health) การศึกษา (Study) ศาสนา (Religion) และการกีฬา (Sport)

2. การติดต่อธุรกิจ (Business) อันได้แก่ การประชุม (Meeting) การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย (Mission) รสนิยมและความต้องการส่วนตัวของนักท่องเที่ยว เช่น การเดินทาง การพักผ่อน การรับประทานอาหาร การเที่ยวดูชม การซื้อของที่ระลึก และอื่นๆ ขึ้นอยู่กับการมีอำนาจในการซื้อของนักท่องเที่ยว มีความพร้อมและเต็มใจที่จะจ่ายเงินตามราคาของสินค้าในขณะนั้น

2.3.3. แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงคราม

จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดในภาคกลาง (หน่วยงานบางแห่งถือเป็นส่วนหนึ่งของภาคตะวันตก) มีขนาดพื้นที่เล็กที่สุดของประเทศ คือประมาณ 416.7 ตารางกิโลเมตร ทั้งยังมีจำนวนประชากรน้อยที่สุดเป็นอันดับ 2 ของประเทศด้วย นับเป็นจังหวัดที่มีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและมีชายฝั่งทะเลติดอ่าวไทยยาวประมาณ 23 กิโลเมตร ไม่มีภูเขาหรือเกาะ มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มโดยพื้นที่ฝั่งตะวันตกจะสูงกว่าฝั่งตะวันออกเล็กน้อย แต่ในปลายปี พ.ศ. 2550 ผลการสำรวจดัชนีความมั่นคงของมนุษย์พบว่า สมุทรสงครามเป็นจังหวัดที่มีความมั่นคงของมนุษย์สูงที่สุดในประเทศไทย (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, รายงานการจัดทำดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ของประเทศไทย, ธันวาคม 2550) โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญดังต่อไปนี้

ตลาดน้ำอัมพวา อยู่ติดกับวัดอัมพวา เป็นตลาดน้ำยามเย็น จุดเด่นอยู่ที่บรรยากาศริมคลอง มีพ่อค้าแม่ค้าพายเรือมาขายของอาหาร ผลไม้ ขนมหวาน ฯลฯ นักท่องเที่ยวกำลังให้ความนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ

ตลาดน้ำท่าคา ในวันขึ้นหรือแรม 2 ค่ำ 7 ค่ำ 12 ค่ำ และทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ตั้งแต่เวลาประมาณ 06.00-12.00 น. จะมีตลาดนัดที่ชาวบ้านได้พายเรือนำอาหาร ผัก และผลไม้ท้องถิ่นมาขาย มีบริการให้เช่าเรือพาย สำหรับเที่ยวหมู่บ้านและสวนผลไม้รอบๆ ตลาดน้ำท่าคา นักท่องเที่ยวที่ต้องการไปชมสามารถทางหลวงหมายเลข 325 (สมุทรสงคราม-บางแพ) จนถึงหลักกิโลเมตรที่

32 มีทางแยกขวาไปอีก 5 กิโลเมตร หรือเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางขึ้นรถได้ที่ตลาดตัวเมือง หน้าธนาคารทหารไทยสาข
แม่กลอง-ดำเนิน สายท่าคา-ดอนสาม

อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร. 2) เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยของมูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ เพื่อเป็นการสนอง พระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้พระราชทานศิลปวัฒนธรรมอันงดงามไว้เป็นมรดกแก่ชาติ บริเวณที่
ก่อสร้างอุทยานพระบรมราชานุสรณ์นี้ พระราชสมุทร์เมธี เจ้าอาวาสวัดอัมพวันเจติยารามเป็นผู้ริเริ่มก่อสร้าง ถวาย มีทั้งหมด 11
ไร่ ซึ่งที่บริเวณนี้มีความสำคัญเพราะเป็นที่พระราชสมภพของรัชกาล ที่ 2 ภายในอุทยานพระบรมราชานุสรณ์ มีสิ่งที่น่าสนใจ
ได้แก่ พิพิธภัณฑ์พระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นอาคาร ทรงไทย 4 หลัง จัดแสดงศิลปวัตถุในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ ความเป็นอยู่
ของชาวไทยในสมัยรัชกาลที่ 2 มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ หอกลาง ประดิษฐานพระบรมรูปรัชกาลที่ 2 และโบราณวัตถุ หอนอนชาย
แสดงให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ของชายไทย หอนอนหญิง แสดงให้เห็นลักษณะความเป็นอยู่ของหญิงไทยโบราณ ซานเรือน
จัดแสดงตามแบบบ้านไทยโบราณ ห้องครัว และห้องน้ำ แสดงลักษณะครัวไทย และห้องน้ำของชนชั้นกลาง นอกจากนี้ยังมีโรง
ละครกลางแจ้ง สวนพฤกษ-ชาติ เป็นสวนพันธุ์ไม้ในวรรณคดีนานาชนิด และร้านจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง และผลไม้

วัดจุฬามณี เป็นวัดโบราณริมฝั่งคลองอัมพวา ต่อเนื่องกับคลองผีหลอก สร้างขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย รัชกาล
พระเจ้าปราสาททอง สันนิษฐานว่า ท้าวแก้วผลึก (น้อย) นายตลาดบางช้าง ต้นวงศ์ราชินิกุลบางช้างเป็นผู้สร้างขึ้น บริเวณหลัง
วัด เดิมเป็นนิวาสนสถานของคุณนาค และคุณบุญรอด (สมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี และสมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี พระ
บรมราชินีในรัชกาลที่ 1 และรัชกาลที่ 2)

วัดกุฎีทอง ตั้งอยู่ริมแม่น้ำแม่กลอง ตรงปากคลองประชาชื่นฝั่งตะวันตก สามารถเข้าถึงได้โดยข้ามเรือบริเวณ วัดอัมพ
วันฯ หรือท่าเทียบเรือบริเวณอุทยาน ร. 2 สิ่งที่น่าสนใจในวัดได้แก่ กุฎีทอง มีประวัติเล่าว่า เศรษฐีบิดาของคุณนาค ให้สมภาร
วัดบางลี่ตรวจดวงชะตาคุณนาค ได้รับคำทำนายว่า จะได้เป็น พระราชินี เศรษฐีบิดาคุณนาคจึงให้ คำมั่นว่า ถ้าเป็นจริงจะ
สร้างกุฎีทองถวายให้วัดบางลี่ จึงได้ชื่อว่า วัดบางลี่กุฎีทอง ต่อมาวัดบางลี่ถูกน้ำเซาะที่ดินพังลง จึงรื้อกุฎีทองมาสร้างไว้ที่วัด
แห่งนี้

วัดอัมพวันเจติยาราม อยู่ติดกับอุทยาน ร. 2 เป็นวัดของตระกูลราชินิกุลบางช้าง สร้างขึ้นโดยสมเด็จพระรูป ศิริโสภาค มหานาค
นารี พระชนนีของสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี หลังวัดนี้ก็เป็นนิวาสนสถานเก่า ของหลวงยกกระบัตร และคุณนาค เชื่อกันว่า
บริเวณพระปรางค์ของวัดอัมพวันฯ เดิมเป็นเรือนที่คุณนาค ใช้เป็นที่คลอดคุณฉิมบุตรชาย ซึ่งต่อมาได้เป็นพระบาทสมเด็จพระ
พุทธเลิศหล้านภาลัย ต่อมา วัดอัมพวันฯ ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 รัชกาลที่ 4
และรัชกาลที่ 5 ปัจจุบันวัดอัมพวันเจติยารามเป็นพระอารามหลวงชั้นโท พระอุโบสถตลอดจนถาวรวัตถุ ในวัดอัมพวันฯ นี้ ส่วน
ใหญ่เป็นศิลปะ และสถาปัตยกรรมในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ซึ่งนับเป็น พระอุโบสถที่มีความงดงามอยู่มาก

บ้านเบญจรงค์ ตั้งอยู่ริมถนนสมุทรสงคราม-บางแพ เป็นแหล่งผลิตเครื่องถ้วยชามเบญจรงค์ที่มีความงดงาม แสดงถึงฝีมืออันปราณีต และศิลปะไทยอันงดงาม เหมาะแก่การซื้อหาเป็นของขวัญ ของแต่งบ้าน รวมทั้งยังมีการจัดให้มีการสาธิตการเขียนลายเบญจรงค์ให้ชมอีกด้วย

ออร์คิดฟาร์ม ตั้งอยู่ริมถนนสมุทรสงคราม-บางแพ เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีสวนกล้วยไม้ และสวนผีเสื้อ ที่สวยงามให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชม เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมตั้งแต่เวลา 08.00-11.00 น

ดอนหอยหลอด เป็นสันดอนปากน้ำแม่กลอง ที่เกิดจากการตกตะกอนของดินปนทราย (ชาวบ้าน เรียกทรายขี้เป็ด) ตั้งอยู่ที่ชายหาดหมู่บ้านอู่ฉิม ตำบลบางจะเกร็ง และที่ชายหาดหมู่บ้านบางป่อ ตำบลบางแก้ว สามารถเดินทางได้โดยทางรถยนต์ บริเวณสันดอนนี้มีหอยอาศัยอยู่หลายชนิด ได้แก่ หอยลาย หอยปุก หอยปากเป็ด หอยแครง และโดยเฉพาะหอยหลอดมีมากที่สุด หอยหลอดเป็นหอยชนิด 2ฝา ตัวสีขาวขุ่น มีเปลือกคล้ายหลอดกาแฟ ฝังตัวอยู่ในทราย การจับหอยหลอดจะใช้ไม้เล็ก ๆ ขนาดก้านธูป จุ่มปูนขาว แล้วแทงลงไปในรูหอยหลอด หอยจะเมาปูนแล้วไหลขึ้นมาให้จับ ดอนหอยหลอดนี้ในเวลาน้ำมากจะถูกน้ำท่วม และในช่วงเวลาน้ำน้อย ขณะน้ำลงจะสามารถไปเที่ยวชมทัศนียภาพได้ ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเที่ยวชมดอนหอยหลอด คือ ระยะเวลาเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ของทุกปี

ค่ายบางกุ้ง เป็นค่ายทหารเรือไทยที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สมเด็จพระเจ้าเอกทัศศรั ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ยกกองทัพเรือมาตั้งค่ายที่ค่ายบางกุ้ง เรียกว่า "ค่ายบางกุ้ง" โดยสร้างกำแพงล้อมวัดบางกุ้งให้อยู่กลางค่าย เพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นที่เคารพบูชาของทหาร ภายหลังเสียกรุงครั้งที่ 2 ค่ายบางกุ้งก็ร้างไปจนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงสถาปนากรุงธนบุรี เป็นราชธานีจึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้ชาวจีนจากระยอง ชลบุรี ราชบุรี และกาญจนบุรีรวบรวมผู้คนมาตั้งกองทหารรักษาค่าย จึงมีชื่อเรียกอีกหนึ่งว่า "ค่ายจีนบางกุ้ง" ในปี พ.ศ. 2311 พระเจ้ากรุงอังวะทรงยกทัพผ่านกาญจนบุรีมาล้อมค่ายจีนบางกุ้ง สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงโปรดเกล้าฯ ให้พระมหามนตรี (บุญมา) เป็นแม่ทัพยกไปช่วยเหลือทหารจีนขับไล่กองทัพพม่าทำให้ข้าศึกแตกพ่าย หลังจากนั้นค่ายบางกุ้งแห่งนี้ก็ถูกปล่อยให้รกร้างเกือบ 200 ปี จนมาถึง พ.ศ. 2510 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ตั้งเป็นค่ายลูกเสือขึ้น (ปัจจุบันได้ยกเลิกไปแล้ว) และได้สร้างศาลพระเจ้าตากสินไว้เป็นอนุสรณ์

ศาลกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ตั้งอยู่ที่บ้านอู่ฉิม ตำบลบางจะเกร็ง อำเภอเมืองสมุทรสงคราม ก่อตั้งขึ้นใหม่ แทนศาลเดิมเมื่อ พ.ศ. 2539 ด้วยแรงศรัทธาของเหล่าชมรมทหารเรือ สหกรณ์ประมงแม่กลอง จำกัด สมาคมประมงสมุทรสงคราม และพ่อค้าประชาชนชาวสมุทรสงคราม ที่มีต่อพลเรือเอกพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพร ฯ พระบิดาแห่งกองทัพเรือไทย อันเป็นที่เคารพสักการะของเหล่าประชาชนและชาวประมงที่ต้องดำรงชีวิตอยู่กับท้องทะเล มูลนิธิศาลกรมหลวงชุมพร ฯ ได้ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นสาธารณประโยชน์มากมาย อาทิ การส่งเสริมการศึกษา การจัดทำหนังสือรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่น การส่งเสริมการปราบปรามยาเสพติด การสาธารณประโยชน์ทั้งจังหวัด การท่องเที่ยวบริเวณดอนหอยหลอด และสร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ศรช.) ขึ้นในบริเวณด้านหลังของศาล เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้ามาศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ

ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งท่องเที่ยว และข้อมูลเกี่ยวกับจังหวัดได้ ความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อ “เสด็จเตี้ย” สังกศัตได้จากปริมาณการจุดประทัดเก็บเงินในแต่ละวันโดยเฉพาะในช่วงวันหยุด

2.3.4 สถานการณ์การท่องเที่ยวและการเข้าพักในจังหวัดสมุทรสงคราม

จากข้อมูลเชิงสถิติดังที่แสดงให้เห็นในตารางที่ 1 พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพักแรมภายในจังหวัดในจังหวัดสมุทรสงครามคิดเป็นร้อยละ 23.6 เมื่อเทียบกับนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เดินทางมาท่องเที่ยวทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างมีนัยสำคัญต่อธุรกิจการท่องเที่ยวและที่พักภายในตัวจังหวัด เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดโดยจำแนกตามประเภทที่พักยังพบว่านักท่องเที่ยวที่พักในจังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่เลือกที่ใช้บริการที่พักของรีสอร์ท/โฮมสเตย์คิดเป็นร้อยละ 72.1 เมื่อเทียบกับการพักบ้านเพื่อนและญาติที่คิดเป็นร้อยละ 20.9 และที่พักอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 7.0 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงมากเหมาะสำหรับการลงทุนดำเนินธุรกิจประเภทที่พักในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 1

สถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวและพักในจังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2553

รายการข้อมูล	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวม
จำแนกตามจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน	539,262	19,064	558,326
นักท่องเที่ยวนักทัศนอาจร	129,954	2,353	132,307
จำแนกตามประเภทที่พัก	129,954	2,353	132,307
รีสอร์ท/โฮมสเตย์	93,577	1,808	95,385
บ้านญาติ/เพื่อน	27,329	330	27,659

อื่น ๆ

9,048

215

9,263

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศในจังหวัดสมุทรสงคราม ปี 2553 จำแนกตามประเภทที่พัก

หน่วย: คน (ร้อยละ)

ประเภทที่พัก	นักท่องเที่ยวชาวไทย			ชาวต่างประเทศ		
	ผ่าน บริษัทนำ เที่ยว	จัดการ เดินทาง เอง	รวม	ผ่าน บริษัทนำ เที่ยว	จัดการ เดินทาง เอง	รวม
บ้านตนเอง/ญาติ/เพื่อน	-	103 (15.3)	103 (15.3)	-	-	-
โรงแรม	1 (100.0)	482 (70.7)	483 (70.7)	-	11 (100.0)	11 (100.0)
บังกะโล/รีสอร์ต	-	12 (1.7)	12 (1.7)	-	-	-
โฮมสเตย์	-	85 (12.5)	85 (12.5)	-	-	-
รวม	1 (100.0)	682 (100.0)	683 (100.0)	-	11 (100.0)	11 (100.0)

ที่มา: สำนักวิจัยเศรษฐกิจและประเมินผล และบริษัท เอ็กเซลเลนท์ บิซิเนส แมเนจเม้นท์ จำกัด.

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นข้อมูลการสูมตัวอย่างนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวและพักในจังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งพบว่าเพื่อพิจารณาเฉพาะการเข้าพักที่ส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในส่วนของธุรกิจที่พัก หากไม่พิจารณาถึงการเข้าพักบ้านตนเอง/ญาติ/เพื่อน พบว่าที่พักประเภทโรงแรมยังคงได้รับความนิยมในการเข้าพักสูงสุดจากนักท่องเที่ยวโดยคิดเป็นร้อยละ 70.7 รองลงมาคือ โฮมสเตย์ คิดเป็นร้อยละ 12.5 และบังกะโล/รีสอร์ต คิดเป็นร้อยละ 12 นั้น ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงโอกาสและศักยภาพของที่พักประเภทโฮมสเตย์ที่ยังมีช่องว่างในการพัฒนาเพื่อเติมเต็มช่องว่างของที่พักนอกเหนือจากโรงแรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดที่มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวพื้นบ้านเช่นจังหวัดสมุทรสงครามดังกล่าวมา

สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่ประกอบด้วยธุรกิจมากมายหลายประเภท ทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยตรงและธุรกิจเกี่ยวเนื่องธุรกิจบริการย่อมหมายถึง การใช้จำนวนแรงงานมาก และมีลักษณะพิเศษ คือ ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาเทคโนโลยีขั้นสูงจากต่างประเทศเท่าไรนัก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงจะช่วยบรรเทาปัญหาการว่างงานให้ลดน้อยลงได้ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวจะช่วยสนับสนุนให้เศรษฐกิจขยายตัวได้เร็วขึ้น

2.4. แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

2.4.1. ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือ Ecotourism เป็นแนวความคิดที่เพิ่งปรากฏขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ และยังมีการใช้คำภาษาอังกฤษอื่นๆ ที่ให้ความหมายเช่นเดียวกัน ที่สำคัญได้แก่ Nature Tourism, Bio Tourism, Green Tourism เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวดังกล่าวล้วนแต่เป็นการบ่งบอกถึง การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ซึ่งจากการประชุม Globe 1990 ณ ประเทศแคนาดาได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนว่า "การพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของ นักท่องเที่ยวและผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยมีการปกป้องและสงวน รักษาโอกาสต่างๆ ของอนุชนรุ่นหลังด้วยการท่องเที่ยวที่มีความหมายรวมถึงการจัดการทรัพยากรเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจสังคม และความงามทางสุนทรียภาพ ในขณะที่สามารถรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและระบบนิเวศด้วย" (สฤษฎ์, 2548)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีลักษณะที่สำคัญคือ เป็นการท่องเที่ยวที่ดำเนินการภายใต้ขีดจำกัดความสามารถของธรรมชาติ และต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชากร ชุมชน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ที่มีต่อขบวนการท่องเที่ยว อีกทั้งต้องยอมรับให้ประชาชนทุกส่วนได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการท่องเที่ยวอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน และต้องขึ้นนำภายใต้

ความปรารถนาของประชาชนท้องถิ่นและชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวต่างๆ (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และสิ่งแวดล้อม แห่ง ประเทศไทย, 2539 อ้างถึงใน สฤชฎี, 2548)

สำหรับความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ได้มีบุคคลหรือองค์กรต่างๆให้ความหมายและคำจำกัดความไว้มากมาย เป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งและได้รับการอ้างอิงถึงเสมอ ที่สำคัญมีดังนี้

Ceballos Lascurain (1991) อาจจะเป็นคนแรกที่ได้ให้คำจำกัดความของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า "เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติ โดยไม่ให้เกิดการรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ธรรมชาติ แต่มีวัตถุประสงค์ เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาติ เหล่านั้น"

Elizabeth Boo (1991) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า "การท่องเที่ยวแบบอิงธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ อันเนื่องมาจากการมีเงินทุนสำหรับการปกป้องดูแลรักษาพื้นที่ มีการสร้างงานให้กับชุมชนหรือท้องถิ่น พร้อมทั้งให้การศึกษาศึกษาและสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม"

The Ecotourism Society (1991) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า "การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศและในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเกิดประโยชน์ต่อประชาชนท้องถิ่น"

Western (1993) ได้ปรับปรุงคำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ The Ecotourism Society ให้สั้นและกระชับ แต่มีความหมายสมบูรณ์มากขึ้นคือ "การเดินทางท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติซึ่งมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนท้องถิ่นดีขึ้น"

The Common Wealth Department of Tourism (1994) ได้ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศคือ การท่องเที่ยวธรรมชาติที่ครอบคลุมถึงสาระด้านการศึกษา การเข้าใจธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการจัดการเพื่อรักษาระบบนิเวศให้ยั่งยืน คำว่า ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมยังครอบคลุมถึงขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นด้วย ส่วนคำว่าการรักษาธรรมชาติให้ยั่งยืนนั้น หมายถึง "การบันผลประโยชน์ต่างๆ กลับสู่ชุมชนท้องถิ่นและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ"

เสรี เวชบุษกร (2538) ให้คำจำกัดความการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่า "การท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบต่อแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นธรรมชาติและต่อสิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งหมายรวมถึงวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่น ตลอดจนโบราณสถานโบราณวัตถุที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้วย"

กรมป่าไม้ (2548) ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศว่าเป็น “การท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางไปยังแหล่งธรรมชาติและแหล่งวัฒนธรรมอย่างมีความรับผิดชอบ โดยไม่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่น เพื่อชื่นชม ศึกษาเรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนอีกด้วย”

โดยสรุปก่อนอื่นมีข้อสังเกตจากความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งมาจากนิยามศัพท์และความหมายของคำ "Ecotourism" นั้น ขึ้นอยู่กับพื้นฐานอาชีพ ความเข้าใจ และวัตถุประสงค์ของแต่ละคนหรือองค์กร ซึ่งในภาษาไทยอาจเรียกว่า "การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์" แต่ในที่สุดราชบัณฑิตยสถาน ได้พิจารณากำหนดคำศัพท์ Ecotourism ว่า "การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ"

ข้อพิจารณาต่อมาคือความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศดังกล่าวข้างต้น เกือบทั้งหมดให้การยอมรับว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ที่มีลักษณะพิเศษเป็นของตัวเอง และแตกต่างไปจากการท่องเที่ยวในรูปแบบอื่น คือ

- 1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่อาศัยธรรมชาติเป็นฐาน (Nature - based Tourism) เช่น แหล่งท่องเที่ยวประเภท อุทยาน วนอุทยาน เกาะแก่ง และชายทะเล เป็นต้น แต่อาจหมายรวมถึง ศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น หากสิ่งเหล่านี้ปรากฏอยู่ในหรือเกี่ยวข้องกับระบบนิเวศธรรมชาติ
- 2) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศน้อยหรือต่ำ หรือไม่มีผลกระทบต่อวิถีทางธรรมชาติและวัฒนธรรมท้องถิ่น จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางลบ เพราะฉะนั้นการป้องกันและควบคุมผลกระทบอันเกิดจากการท่องเที่ยว จึงเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการ เช่น ไม่เน้นปริมาณนักท่องเที่ยว ไม่สนับสนุนให้มีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเกินความจำเป็น เน้นธรรมชาติและองค์ประกอบของธรรมชาติเป็นสิ่งดึงดูด เป็นต้น
- 3) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้ผู้มาเยือนได้สัมผัส เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติและองค์ประกอบธรรมชาติ (รวมทั้งศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น) ตลอดจนผลกระทบของมนุษย์ที่มีต่อระบบนิเวศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในเชิงบวก เพราะฉะนั้นการจัดระบบบริการข้อมูลและการสื่อความหมายธรรมชาติ รวมทั้งการเพิ่มพูนศักยภาพของมัคคุเทศก์จึงเป็นเรื่องสำคัญลำดับต้น
- 4) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการท่องเที่ยวที่สนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการคิด (วางแผน) การทำ (ปฏิบัติ หรือดำเนินการ) และการติดตามตรวจสอบประเมินผล ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องส่วนอื่นๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน พร้อมได้รับผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจ เพื่อยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของท้องถิ่นด้วยความเหมาะสมเป็นธรรม

จากลักษณะดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปความหมายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้ดังนี้ “การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ” หมายถึง “การเดินทางท่องเที่ยวไปตามแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์ และมีการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม โดยมีการควบคุมผลกระทบและสร้างบรรยากาศของการศึกษาเรียนรู้ ธรรมชาติแวดล้อม พร้อมให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพชีวิต”

2.4.2 ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

โดยลักษณะทั่วไปของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีดังนี้

- 1) เป็นพื้นที่ธรรมชาติที่มีการอนุรักษ์ไว้ รวมถึงแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่ธรรมชาตินั้นๆ
- 2) มุ่งเน้นที่คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวมากกว่าการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
- 3) เน้นให้ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติและวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว
- 4) ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสเรียนรู้ หรือมีประสบการณ์โดยตรงกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติ นอกจากนี้ได้รับความพึงพอใจแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม
- 5) เป็นการท่องเที่ยวที่คืนประโยชน์สู่ธรรมชาติและชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 6) เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

2.4.3 องค์ประกอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีองค์ประกอบสำคัญที่ควรพิจารณาอยู่ 3 ประการ คือ การสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมของชุมชนการสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและระบบนิเวศ หากปัจจัยข้างต้นได้รับผลกระทบกระเทือนจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบใดก็ตาม โอกาสที่จะเกิดความเสื่อมโทรมหรือถูกทำลายจนด้อยคุณค่าไปก็มีอยู่สูง

1. การให้ความรู้ความเข้าใจให้แก่นักท่องเที่ยว พร้อมทั้งการสร้างจิตสำนึกในการปกป้องรักษาธรรมชาติแวดล้อมระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งจำเป็น รวมถึงการสร้างจิตสำนึกด้านการอนุรักษ์ให้กับราษฎรท้องถิ่น มัคคุเทศก์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดูแลรับผิดชอบแหล่งเที่ยวนั้นด้วย วิธีการสร้างจิตสำนึกในด้านการอนุรักษ์สำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่นิยมใช้กัน

โดยทั่วไปได้แก่ การจัดทำโปรแกรมสื่อความหมายธรรมชาติ เช่น การจัดตั้งศูนย์สื่อความหมายธรรมชาติในแหล่งท่องเที่ยว การจัดเอกสารสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นต่อการศึกษารเรียนรู้ การจัดนิทรรศการ/แผ่นป้ายบรรยายตามจุดท่องเที่ยวต่างๆ การจัดทำเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติ รวมถึงการฝึกอบรมมัคคุเทศก์และเจ้าหน้าที่ให้สามารถชี้แนะและอธิบายเกี่ยวกับธรรมชาติและนิเวศวิทยาของสิ่งต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวพบเห็น

2. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติในลักษณะต่างๆ ทั้งสภาพภูมิทัศน์ตามธรรมชาติ ตลอดจนแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่ยากลำบากต่อการเดินทางและทำทายนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จึงต้องการการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติในแง่มุมต่างๆ ทั้งในระดับกว้างและระดับลึกซึ้ง ซึ่งเป็นเสมือนการเพิ่มพูนประสบการณ์และได้รับความพึงพอใจในการท่องเที่ยว

3. การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่นในระยะยาว และขณะเดียวกันการท่องเที่ยวมีผลต่อการคงอยู่ของธรรมชาติแวดล้อม ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะช่วยให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม และทำให้ชุมชนท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และลดการพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติลง ซึ่งนับว่าเป็นวิธีการหนึ่งในการส่งเสริมการอนุรักษ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อสังคมส่วนรวมระดับประเทศ

2.4.4 การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

ปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับการผลักดันและส่งเสริมให้เป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการพัฒนาอย่างยั่งยืน และยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือหรือมาตรการหนึ่งในการส่งเสริมเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพซึ่งมีแนวโน้มว่าจะลดน้อยหรือเสื่อมโทรมลง อันเป็นผลมาจากการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นแนวคิดที่มีสาเหตุจากการบรรจบของแนวโน้มในด้านการอนุรักษ์และแนวโน้มแห่งการเปลี่ยนแปลงด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กล่าวคือ ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาประเทศต่างๆ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายได้พยายามผสมผสานเรื่องของการอนุรักษ์กับการพัฒนาเศรษฐกิจโดยการให้ประโยชน์พื้นที่อนุรักษ์ให้เป็นแหล่งพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ควบคู่ไปกับการสงวนรักษาระบบนิเวศตามธรรมชาติ โดยส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ ด้วยความเชื่อว่าการท่องเที่ยวดังกล่าวนี้ จะเป็นทางเลือกหนึ่งที่เปิดโอกาสให้มีการจ้างงานและสร้างรายได้จำนวนมากทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจให้แก่ราษฎรในชนบทให้ตระหนักถึงความสำคัญและช่วยสนับสนุนการสงวนรักษาพื้นที่อนุรักษ์และทรัพยากรธรรมชาติ

สำหรับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น พบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มนุษย์มีความต้องการการท่องเที่ยวในรูปแบบผจญภัยมากขึ้น รวมทั้งการได้เข้าไปมีส่วนร่วมและสัมผัสธรรมชาติอย่างแท้จริง นอกจากนี้นักท่องเที่ยวธรรมชาติมีความต้องการที่จะศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ที่ได้ไปเยือนทั้งในด้านระบบนิเวศ ชนิดพันธุ์พืช และสัตว์ที่ได้พบเห็น รวมถึงประเด็นปัญหาด้านการอนุรักษ์ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้มีสาเหตุสำคัญจากการตื่นตัวและให้ความสนใจในเรื่องคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นปัญหาในประเทศต่างๆ ทั่วโลก

จากกรอบแนวความคิด Earth Summit ที่ประเทศบราซิลในปี 2535 กำหนดกระแสการท่องเที่ยวที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ความต้องการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ความต้องการของตลาดการท่องเที่ยวในด้านการศึกษาเรียนรู้ และความต้องการพัฒนาคนโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มาจากรากหญ้า ซึ่งจะนำไปสู่การกระจายรายได้ที่เหมาะสมในท้องถิ่น จึงนำไปสู่การเกิดทางเลือกใหม่ในการท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

ดังนั้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจึงมีแนวคิดที่สำคัญ คือ การท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับระบบนิเวศโดยมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องภายใต้การจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของท้องถิ่น เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดจิตใต้สำนึกต่อการรักษาระบบนิเวศอย่างยั่งยืน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, 2540 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548)

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะแตกต่างไปจากแนวคิดการท่องเที่ยวเดิมๆ ที่เน้นในการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปโภคแต่เพียงมิติเดียว โดยการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาคน ชุมชน และสังคม โดยการนำศักยภาพที่มีเป็นทุนเดิมของสังคมมาพัฒนาและจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการบูรณาการกิจกรรมด้านต่างๆ ในท้องถิ่นเข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่น และสร้างเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ท้องถิ่นอย่างแท้จริง (การสัมมนาระดับชาติเรื่องท่องเที่ยวเชิงนิเวศ, 2545 อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2548)

ดังนั้นโดยนัยแนวความคิดระดับชาติและนานาชาติสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะเกี่ยวกับการนำแหล่งทุนทางธรรมชาติและแหล่งทุนทางวัฒนธรรม มาพัฒนาบริหารจัดการเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นนั้นๆ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ ซึ่งบ่งบอกให้เห็นว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมีสาระสำคัญ ดังนี้

- 1) แหล่งท่องเที่ยวที่จะส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรเป็นพื้นที่ธรรมชาติ ที่มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม และอาจรวมไปถึงแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรมที่ปรากฏในพื้นที่ธรรมชาตินั้นด้วย
- 2) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวที่ทุกฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อสภาพแวดล้อมธรรมชาติและระบบนิเวศ โดยเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลาย หรือทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม

3) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เน้นให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสหรือมีประสบการณ์กับสภาพแวดล้อมธรรมชาติโดยตรง และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติ ซึ่งนอกจากจะได้รับความพึงพอใจแล้ว ยังจะเป็นการเสริมสร้างจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมเชิงบวกด้วย

4) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ประโยชน์กลับคืนสู่ธรรมชาติและ การอนุรักษ์ธรรมชาติ ในขณะที่เดียวกัน จะเอื้อประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ จะมุ่งเน้นที่คุณค่าของธรรมชาติ หรือลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่ใช่เน้นที่การเสริมแต่งหรือการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง

สรุปแนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวเพื่อรักษาระบบนิเวศ ซึ่งบ่งบอกให้เห็นว่าเป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ซึ่งเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้สภาพแวดล้อมธรรมชาติ มุ่งเน้นที่คุณค่าของธรรมชาติ หรือลักษณะเด่นที่เป็นเอกลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยว ไม่ใช่เน้นที่การเสริมแต่งหรือการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง

2.5. แนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการตามดัชนีชี้วัดคุณภาพโฮมสเตย์

2.5.1 ความหมายของโฮมสเตย์

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) ได้ให้คำนิยามว่า “โฮมสเตย์เป็นที่พักที่สัมผัสวัฒนธรรม ชนบทซึ่งหมายถึงการจัดสรรพื้นที่บ้านพักเพื่อบริการนักท่องเที่ยวโดยที่ยังคงเป็นเอกลักษณ์และ วัฒนธรรมประจำถิ่นภายใต้ศักยภาพและการยอมรับของชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนซึ่งก็เป็นจุดขายวิถีธรรมชาติของไทย”

ชูวิทย์ ศิริเวช (2539) ได้นิยามว่า “โฮมสเตย์เป็นการท่องเที่ยวที่มีแนวความคิดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) โดยเป็นการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ ให้คุณค่า”

ภราเดช พยัคฆ์เขียว (2541) ได้นิยามว่า “โฮมสเตย์เป็นบ้านของชาวบ้านที่มีห้องหรือพื้นที่พอจะรับแขกผู้มาเยือนได้โดยเจ้าบ้านพอใจยินดีที่จะแบ่งบ้านรับนักท่องเที่ยวโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดขบวนการเรียนรู้โดยมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเป็นการเพิ่มความรู้ ประสบการณ์ ความประทับใจ เพื่อสร้างความตระหนักและปลูก จิตสำนึกที่ถูกต้องต่อนักท่องเที่ยวประชาชนท้องถิ่นและผู้ประกอบการ”

ชนะภัย เตชะวงศ์ (2542, หน้า 30-11) ได้นิยามว่า “เป็นบริการที่พักหน่วยเล็กที่สุดแต่ให้บริการ มากกว่าการพักที่โรงแรมตรงที่เจ้าของกิจกรรม และนักท่องเที่ยวต่างเปิดใจเรียนรู้วิถีชีวิต แลกเปลี่ยนความคิด และวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์แปลกใหม่ที่เป็น มิตรภาพ โดยเจ้าของบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้นจากงานประจำวัน”

มธุรส ปราบไฟรี (2544) ได้นิยามว่า “โฮมสเตย์เป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวที่ นักท่องเที่ยวสามารถที่จะสัมผัสกับ วัฒนธรรมชนบทอย่างแท้จริง ด้วยการเข้าไปพักอาศัยกับ เจ้าของบ้านจะมีการให้บริการด้านอาหาร การนำเที่ยวทางวัฒนธรรม การเกษตร การศึกษาวิถีชีวิต ชุมชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของผู้คนในชนบท”

เกรียง วุฒิจำเริญพร (2545, หน้า 5) ได้นิยามว่า “โฮมสเตย์ที่จัดขึ้นอยู่ในชุมชนหรืออาจจะตั้งอยู่หลังเดียวโดดๆ นอกชุมชนก็ได้ แต่มักจะตั้งอยู่แหล่งท่องเที่ยวหรือใกล้ๆกับแหล่ง ท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติก็ได้ โฮมสเตย์เกิด จากความร่วมมือของคน ในชุมชน และเป็นคนในชุมชนที่สำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม”

ปรียาภรณ์ เจียงศิริ และคณะ (2548, หน้า 3-6) ได้นิยามว่า เป็นการจัดการบ้านพักที่อยู่ในชุมชนชนบทที่มีคนในชุมชนเป็นเจ้าของบ้าน และต้องมีสมาชิกในครอบครัวอาศัยอยู่เป็นประจำ ซึ่งบ้านดังกล่าวจะต้องมีความพร้อมในการรองรับ และมีกิจกรรมการท่องเที่ยวต่างๆ แก่ผู้มาเยือน ตามขีดความสามารถของพื้นที่ ซึ่งเจ้าของบ้านจะต้องมีความยินดี เต็มใจ ที่ จะต้องรับแขกผู้มา เยือนเสมือนญาติ ไม่ใช่นักท่องเที่ยว โดยให้แขกผู้มาเยือน มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ศึกษา ชนบทธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต ประสบการณ์ระหว่างวัน ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกันระหว่างคนคนใน ชุมชนกับผู้มาเยือน โดยจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต และความเป็นอยู่เดิมของชุมชน รวมถึงลดถึงการ ที่ผู้มาเยือนได้รับความประทับใจ และกลับมา ท่องเที่ยวอีกครั้ง โดยเจ้าของบ้านได้รับค่าตอบแทนในรูปแบบของตัวเงิน ทำให้มี รายได้เพิ่มขึ้นจาก งานประจำวัน

เซ็น (Zen, 2001, pp.52-56) ได้นิยามว่า “โฮมสเตย์เป็นกิจกรรมพักค้างแรมในหมู่บ้านสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไป ท่องเที่ยวที่ชุมชนแห่งนั้น และพักค้างคืนร่วมกับเจ้าของบ้านในชุมชน ในระยะเวลาสั้นๆ ซึ่งอาจมีการศึกษาแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมกับเจ้าของบ้านโดยนักท่องเที่ยวต้อง จ่ายค่าที่พักและอาหารแก่เจ้าของบ้าน”

2.5.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโฮมสเตย์

โฮมสเตย์ ถือเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวพักร่วมกับเจ้าของบ้านซึ่งใช้บ้าน เป็นศูนย์กลางโดยเชื่อมโยงกับแหล่ง ท่องเที่ยว วัฒนธรรมชนบทธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิตของชุมชนเข้าด้วยกัน ทั้งนักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านมี วัตถุประสงค์ร่วมกัน ที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ด้วยความเต็มใจ พร้อมทั้งจัดที่พักและอาหาร การนำเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง โดยได้รับค่าตอบแทนตามความเหมาะสม การจัดกิจกรรมที่พักสัมผัสวิถีชีวิตชนบท หรือ โฮมสเตย์ จึงเป็นกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่สามารถนำมาพัฒนาชุมชน โดยประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วม และได้รับผลประโยชน์จาก การท่องเที่ยวทำให้ประชาชนในชุมชนร่วมคิด ร่วมทำงานร่วมกัน สร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชนเป็นหลัก โดยมี

ผลตอบแทนเป็นเรื่องรอง หรือเป็นเพียงรายได้เสริม โบนัสเดย์ หรือที่พักร่วมผู้พัฒนาธรรมชาติ หมายถึง ที่พักร่วมผู้พัฒนาธรรมชาติ หมายถึง บ้านพักที่อยู่ในชุมชนชนบทที่มีประชาชนเป็นเจ้าของบ้าน และประชาชน หรือสมาชิกในครัวเรือนอาศัยอยู่ประจำ และเป็นสมาชิกของกลุ่ม ชมรม หรือ สหกรณ์ที่ร่วมจัดกันเป็นโฮมสเตย์ในชุมชน โดยนักท่องเที่ยวสามารถเข้าพักร่วมกับเจ้าของบ้านได้ ซึ่งสมาชิกในบ้านมีความยินดีและเต็มใจที่จะรับนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งถ่ายทอดประเพณี วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น แก่นักท่องเที่ยวและพานักท่องเที่ยวเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวและทำกิจกรรมต่างๆ เช่น เล่นน้ำตก ซี่จักรยาน นั่งเรือ เดินป่า ศึกษาธรรมชาติ

2.5.3 การจัดการโฮมสเตย์เบื้องต้น

หลักการของโฮมสเตย์ เป็นเรื่องที่สำคัญที่ทุกฝ่ายทั้งรัฐบาลและชุมชนชุมชน จำเป็นที่จะต้องเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาเกี่ยวกับโฮมสเตย์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และไม่ก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง ประการแรก ต้องไม่ถือเป็นนโยบายว่าจะต้องมีโฮมสเตย์เกิดขึ้นในทุก ๆ หมู่บ้าน แต่ต้องคำนึงถึงความพร้อม ความรู้และความเข้าใจของชุมชนเป็นสำคัญ และชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยเน้นจุดขายอยู่ที่วิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ และสร้างความเข้าใจแต่เริ่มแรกว่า การท่องเที่ยวจะเป็นเพียงรายได้เสริมมิใช่รายได้หลักของชุมชน โดยชุมชนจะต้องมีความเข้มแข็งมีความรู้เท่าทันใน

สิ่งที่จะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลง และเข้าใจวัตถุประสงค์ของสิ่งที่ตนกำลังดำเนินการ เนื่องจากโฮมสเตย์ หรือที่พักร่วมผู้พัฒนาธรรมชาติ มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่บ้านพักในชุมชน ดังนั้น การจัดการ

เกี่ยวกับที่พัก จึงเป็นสิ่งที่สำคัญ ที่ชุมชนหรือเจ้าของบ้านต้องมีหลักและแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการบ้านพักและสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจเรียกว่าบัญญัติ 10 ประการ ดังนี้

- 1) เติงนอนที่สะอาด สะดวก ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะในราคาที่สมเหตุสมผล
- 2) ห้องอาบน้ำและสุขาที่สะอาด
- 3) อาหารพื้นบ้านง่ายๆที่ได้รับการปรุงอย่างดี
- 4) ทิวทัศน์และธรรมชาติที่สวยงามของชนบท
- 5) ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 6) กิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น เดินป่า ตกปลา ซี่จักรยาน ปั่นเขา ซี่จักรยาน

- 7) ร้านค้าสินค้าทั่วไปและร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก
- 8) ความบันเทิงและการแสดงพื้นบ้าน เช่น การเล่นดนตรี การเต้นรำ
- 9) ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- 10) ความเป็นมิตรและรอยยิ้มของชาวท้องถิ่น

2.5.4 ธุรกิจโฮมสเตย์

ธุรกิจที่พักนักท่องเที่ยวนั้นมีอยู่หลายรูปแบบ รวมถึงรูปแบบของ “โฮมสเตย์” การท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ เปิดให้นักท่องเที่ยวพัก แรมแบบสัมผัสวิถีชีวิตของชาวบ้านในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งได้รับความนิยม จากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศใน ระดับหนึ่ง (เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 22 ก.ค. 2549)

ธุรกิจโฮมสเตย์เป็นธุรกิจบริการท่องเที่ยวที่ผู้เป็นเจ้าของบ้านเปิดบ้านให้กับนักท่องเที่ยว เข้าพัก โดยที่เจ้าของบ้านนั้น ๆ อาจจะ พักอยู่ด้วยขณะที่นักท่องเที่ยวพักอยู่หรือไม่ก็ได้ ซึ่งผู้ที่เป็นเจ้าของบ้านจะต้องมีความพร้อมที่จะให้บริการ เพื่อสร้างความ ประทับใจให้กับ นักท่องเที่ยว ประดุจเป็นเจ้าของบ้านที่ดี

การให้บริการหรือต้อนรับบุคคลที่เราไม่เคยรู้จักมาก่อนนั้นต้องมีการเตรียมการบริการ ซึ่งมีหลักดังนี้

1) การเตรียมคนและการบริการในบ้าน

เจ้าของบ้านจะต้องมีการเตรียมคนที่จะคอยบริการลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวที่มีความรู้รอบตัวในพื้นที่นั้นๆ เพื่อพูดคุยหรือให้ ความรู้และตอบข้อซักถามถ้าในกรณีที่ลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวเป็นชาวต่างชาติควรจัดเตรียมคนที่สามารถสื่อสารภาษาได้อย่างน้อย หนึ่งคน เพื่อทำหน้าที่เป็นล่ามภายในบ้าน แต่การพูดคุยก็ต้องดูความเหมาะสมด้วยเพราะบางครั้งนักท่องเที่ยวอาจต้องการ ความเป็นส่วนตัวบ้าง การพูดคุยในเวลาที่ไม่เหมาะสมอาจเป็นการสร้างความรำคาญให้กับนักท่องเที่ยวได้ ส่วนในกรณีที่ นักท่องเที่ยวต้องเสียเงินมากกว่าค่าใช้จ่ายพื้นฐานที่กำหนดไว้ เจ้าของบ้านควรชี้แจงให้นักท่องเที่ยวทราบเพื่อให้เขาตัดสินใจ ด้วยตัวเองว่ายินดีที่จะเสียค่าใช้จ่ายในส่วนนี้หรือไม่ ส่วนการจัดสรรหน้าที่เจ้าของบ้านก็ควรมีการจัดสรรหน้าที่ที่รับผิดชอบ ของแต่ละคนให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน เช่น หน้าจัดเตรียมสถานที่ หน้าที่ทำอาหาร หรือหน้าที่พาเที่ยว เป็นต้น

2) การเตรียมเพื่อนบ้าน และผู้ให้บริการอื่น ๆ (ในชุมชน)

การให้บริการในธุรกิจโฮมสเตย์ไม่เพียงแต่เป็นการให้บริการในบ้านเท่านั้นยังรวมถึงการบริการของชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นๆ ด้วย ผู้ที่เป็นเจ้าของบ้านนอกจากจะต้องจัดเตรียมสถานที่ภายในบ้านแล้วยังต้องมีการบอกกล่าว แจ้งให้ทราบหรือประสานงานกับ

ท้องถิ่นหรือให้เพื่อนบ้านทราบเพื่อช่วยกันอำนวยความสะดวกและดูแลความปลอดภัย รวมถึงการให้บริการในรูปแบบอื่นๆ ด้วย เช่น บริการนำเที่ยวสถานที่ชุมชนที่น่าสนใจ การเช่าอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการท่องเที่ยว เช่น การเช่าจักรยาน การเช่าเรือ ควรมีการกำหนดราคาที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน แผนที่การเดินทางก็ควรจัดทำให้ชัดเจนและง่ายต่อการทำความเข้าใจ และสามารถใช้ได้จริง ธุรกิจแบบโฮมสเตย์เป็นธุรกิจที่ต้องใกล้ชิดกับลูกค้ามากที่สุดธุรกิจหนึ่ง เพราะลูกค้าจะต้องอยู่กับเรา ตั้งแต่ตื่นเช้าขึ้นมาจนกระทั่งเข้านอน ฉะนั้นเจ้าของบ้านจึงต้องคำนึงถึงบทบาทของการเป็นเจ้าบ้านที่ดีเป็นสำคัญ ความเป็นมิตรไมตรี และยิ้มแย้มแจ่มใส จะทำให้ลูกค้าเกิดความประทับใจและกลับมาใช้บริการอีก

ผู้เป็นเจ้าของถิ่น ในฐานะเป็นเจ้าของบ้านที่ดี จะต้องมียุทธศาสตร์ต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยว ดังนี้

1) รู้ข่าวสาร และข้อมูลต่างๆ กว้างขวาง ข่าวสาร และข้อมูลทางการท่องเที่ยวที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ รู้อย่างถูกต้องและชัดเจน

- ข้อมูลเกี่ยวกับการเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก รู้เรื่องท้องถิ่นของเรา ประดูจมัคคเทศก์ที่ดี

- เรื่องการติดต่อประสานงาน กรณีที่นักท่องเที่ยวได้รับอุบัติเหตุ เจ็บป่วย ชุกเงิน ต้องรู้แหล่งที่จะแจ้ง เพื่อขอความช่วยเหลือ เบอร์โทรศัพท์ฉุกเฉิน

- รอบรู้ข่าวสารบ้านเมือง รู้เรื่องเบ็ดเตล็ดรอบตัวเรา ที่จะพูดคุยกับเขาได้

2) แนะนำและตักเตือนในสิ่งที่ควรปฏิบัติ และไม่ควรปฏิบัติ ข้อนี้ส่วนใหญ่ เป็นเรื่องวัฒนธรรมจารีตประเพณี ความเชื่อในท้องถิ่น เมื่อพบเห็นว่านักท่องเที่ยวทำผิดแบบแผน ระเบียบการ ควรเข้าไปแนะนำว่าไม่ควรปฏิบัติ เช่น การสวมรองเท้าเข้าไปในบ้าน ในศาสนสถาน การใช้เท้าชี้ การแต่งกายเข้าไปในสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งที่มีระเบียบกำหนดไว้บางกรณี หรือบางสิ่งบางอย่างอาจเกิดความไม่ปลอดภัย ทั้งอาหารการกินและการเดินทาง เมื่อเราทราบก็ควรแนะนำให้นักท่องเที่ยวทราบด้วย เช่น อาหารบางประเภท ยาเสพติด พาหนะเดินทาง การเดินทางเข้าไปเที่ยวชมควรติดต่อผู้ใด หน่วยงานใด เป็นต้น

3) รู้วิธีการปฐมพยาบาลเบื้องต้น กรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน นักท่องเที่ยวได้รับการบาดเจ็บ อาจจำเป็นต้องให้การรักษาพยาบาลเบื้องต้น กรณีที่ถูกพิษและสัตว์ที่เป็นอันตราย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเดินป่าถูกแมลงสัตว์กัดต่อย การเล่นน้ำทะเลถูกพิษกะพุนไฟ ประการังไฟ หรือถูกกระแสน้ำจมน้ำ บางกรณี อาจเจ็บป่วยกะทันหัน เช่น เป็นลม เป็นลมบ้าหมู เมื่อได้พบเห็นแล้ว เราสามารถให้การปฐมพยาบาลและช่วยเหลือในขั้นต้นได้การเป็นเจ้าของบ้านที่ดี ต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเยี่ยมเยือนท้องถิ่นเราให้ได้รับความปลอดภัย ได้รับความสะดวก ได้รับความยุติธรรมต่อการซื้อสินค้าต่าง ๆ เขาย่อมได้รับความประทับใจ และอยากเดินทางมาเยี่ยมเยือนอีกมาใช้บริการอีก

เมื่อมีโอกาสการให้การต้อนรับ การบริการ เพื่อการพักผ่อนโฮมสเตย์ ควรมีมาตรฐานของการบริการซึ่งองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารเทศบาลที่ดี หรือคณะกรรมการบริหาร อบต. ก็ดี ต้องสังเกตและทราบข้อมูลเสี่ยงสะท้อนกลับ ว่าเป็นการบริการอย่างไร หากบุคลากรในพื้นที่ยังบริการไม่ได้ระดับแล้ว นับเป็นภารกิจที่หน่วยงานนั้น จะต้องเป็นแกนนำต่อการพัฒนา อาทิ การฝึกอบรม การดูงาน การส่งไปฝึกงาน เป็นต้น เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถนำความรู้ไปพัฒนาบริการได้อย่างมีมาตรฐาน นักท่องเที่ยวได้รับความประทับใจ ความพึงพอใจ

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นว่าบริการในธุรกิจโฮมสเตย์ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว หรือแขกผู้มาเยือน ในระหว่างที่เขามาพักอยู่ในโฮมสเตย์ ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่ง ในวงจรการให้บริการเท่านั้น เพราะการให้บริการ ในธุรกิจโฮมสเตย์ ยังมีขั้นตอนอื่นอีกมากมายเช่นเดียวกับธุรกิจบริการที่พิกทั่วไป เช่น โรงแรม เป็นต้น

2.5.5 ตัวชี้วัดมาตรฐานสมาคมโฮมสเตย์ไทยได้กำหนดตัวชี้วัดมาตรฐานคุณภาพโฮมสเตย์ไทยไว้ 10 ขั้นตอน (พ.ศ. 2548) ดังนี้

1) ตัวชี้วัดด้านที่พัก

1.1) โครงสร้างบ้านพักต้องมีความมั่นคง หมายถึง ลักษณะสำคัญ คือ ตัวบ้านจะต้องมีความมั่นคงและแข็งแรง ไม่อยู่ในสภาพชำรุดและเสี่ยงอันตรายจากการใช้สอย วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างต้องมีความแข็งแรงไม่ควรใช้ไม้ไผ่ ฝาขัดแตะหรือใบไม้เป็นวัสดุ เว้นแต่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งจะต้องอยู่ในสภาพที่แข็งแรง

1.2) บ้านพักมีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและไม่มียุงกัด โดยห้องต่างๆของบ้านถูกออกแบบให้ลมผ่านได้ทุกจุด เช่น ห้องนอน ห้องรับแขก ห้องครัวและห้องน้ำ วัสดุที่ใช้มุงหลังคาต้องกันน้ำฝนได้ ควรเป็นกระเบื้องหรือสังกะสี หากเป็นวัสดุอื่นจะต้องไม่มีรอยรั่วซึมลงตัวบ้านเมื่อฝนตก หรือหากตรวจพบว่ามีรั่ว ควรซ่อมแซมให้คงอยู่ในสภาพเดิม

1.3) มีที่นอนที่สบายตามสภาพชุมชนและเครื่องนอนที่สะอาด คือ ที่นอนที่จัดเตรียมไว้สำหรับนักท่องเที่ยวอาจเป็นฟูกหรือเตียง โดยทำจากวัสดุที่ดี และอุปกรณ์ต่างๆที่ใช้ในการนอน เช่น ผ้าห่ม ผ้าปูที่นอน หมอน ปลอกหมอนต้องสะอาด นอกจากนี้ควรมีพัดลม โตะ เครื่องแป้ง และม่านหน้าต่างทุกบาน

1.4) มีห้องอาบน้ำและสุขาที่สะอาด ประตูห้องน้ำมีตัวล็อกเปิดปิดอยู่ในสภาพดี ปลอดภัย ไม่มีรูและรอยรั่ว หรือช่องที่มองเห็นได้จากภายนอก มีสวิตช์ไฟฟ้าหรือที่จุดไฟให้ความสว่าง มีสบู่ ยาสีฟัน แปรงสีฟันและผ้าเช็ดตัวสำรองไว้ในห้องน้ำในกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่ได้นำติดตัวมา และควรมีที่แขวนหรือราวในห้องน้ำด้วย

1.5) มีการเปลี่ยนผ้าปูที่นอนและอุปกรณ์สำหรับการนอนทุกครั้ง เมื่อมีนักท่องเที่ยวใหม่เข้ามาพัก ถ้าผ้าห่มเป็นผ้าวมควรซัก ปลอกผ้าวมด้วย

1.6) มีการกำจัดแมลงที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอยู่เสมอ เช่น แมลงสาบ หนู ยุง มด เป็นต้น การกำจัดไม่ควรใช้สารเคมีที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพของเจ้าของบ้านและแขกที่มาพัก แต่ควรจะใช้วิธีธรรมชาติและอุปกรณ์ที่เป็นสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นและเป็นภูมิปัญญา เช่น สมุนไพร เครื่องดักสัตว์ เป็นต้น

1.7) มีการดูแลสภาพแวดล้อมบริเวณบ้าน เช่น สวนหย่อม สวนครัว ต้นไม้ ร่องน้ำ ควรมีการปลูกต้นไม้ เช่น ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ผลเพิ่มหากมีที่พอมีที่ว่างบริเวณลานบ้าน นอกจากนี้ควรทำความสะอาดสิ่งที่อยู่บริเวณบ้านอยู่เสมอ ไม่ควรมีที่น้ำขังที่เป็นแหล่งเพาะยุงหากมีตุ่มน้ำฝนควรมีฝาปิดก

2) ตัวชี้วัดด้านอาหารและโภชนาการ

2.1) มีอาหารที่ปรุงมาอย่างดี หมายถึง ชนิดของอาหาร เครื่องปรุง รสชาติของอาหารที่ทำและขั้นตอนการปรุงอาหารต้อง พิถีพิถัน สะอาดและถูกหลักโภชนาการ ชนิดของอาหารควรเป็นอาหารพื้นบ้านซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่น เช่น แกง เหลืองของภาคใต้ แกงอ่อมของภาคอีสาน แกงฮังเลของภาคเหนือ เป็นต้น เครื่องปรุงควรเป็นสิ่งที่หาได้ในพื้นที่เป็นหลักและใช้ พืชผักสวนครัวหรือของในชุมชน โดยเน้นความสด สะอาด และควรเป็นพืชผักปลอดสารพิษ รสชาติของอาหารควรเป็นรสชาติที่ไม่จัดเกินไป หรือหากเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยอาจสอบถามเกี่ยวกับความชอบก่อนปรุง ทั้งนี้ในการปรุงทุกขั้นตอนต้องเน้น ความสะอาด

2.2) ภาชนะที่ใช้สะอาดและปลอดภัย ภาชนะที่เกี่ยวกับการปรุงอาหารทุกชนิดและจาน ถ้วย ชาม ต้องสะอาด และต้องมีชั้นอง กลางสำหรับดักอาหารทุกครั้ง ภาชนะต่างๆที่ใช้ปรุงอาหารและใช้รับประทานอาหารจะต้องทำความสะอาดและล้างด้วยน้ำ สะอาด โดยใช้น้ำยาล้างจานโดยเฉพาะ ห้ามใช้ผงซักฟอกล้างโดยเด็ดขาด และหลังจากล้างควรคว่ำไว้ให้แห้งก่อนเก็บ สำหรับแก้วดื่มน้ำจะต้องใส สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็นคาวและควรแยกล้างต่างหาก

2.3) ครัวอยู่ในสภาพที่สะอาดไม่มีกลิ่น ห้องครัวอาจอยู่ในตัวบ้าน หรือ แยกจากตัวบ้านก็ได้ แต่ควรหมั่นทำความสะอาดอยู่ เสมอ โดยเฉพาะหลังจากการปรุงอาหารทุกครั้ง

2.4) อุปกรณ์ที่ใช้ในครัวสะอาดถูกสุขลักษณะ ตู้กับข้าวในห้องครัวและอุปกรณ์เครื่องปรุง เช่น พริก กระเทียม กะปิ น้ำปลา ปลา ร้า เกลือ ฯลฯ ต้องเก็บให้มีมิดชิดมีฝาปิดและกันแมลงได้ตัวส่วนอุปกรณ์ต่างๆในครัวควรมีลักษณะดังนี้

2.4.1) เตา อาจเป็นเตาแก๊ส หรือเตาถ่านก็ได้ ซึ่งต้องอยู่ในสภาพที่สะอาดและปลอดภัย หมั่นตรวจดูอุปกรณ์ของเตาที่อาจ ชำรุดเพื่อมิให้เกิดอันตรายในขณะที่ปรุงอาหาร

2.4.2) ตู้กับข้าว ควรมีฝาปิดเปิดได้สะดวกและสะอาด กันแมลงได้ และมีระบายอากาศถ่ายเทได้

2.4.3) อุปกรณ์และเครื่องปรุงต่างๆ ในครัว เช่น พริก กระเทียม หอม กระเทียม น้ำปลา ปลา ร้าควรเก็บไว้ในภาชนะที่สะอาดและมีฝาปิด

2.4.4) หากมีตู้เย็นจะต้องดูแลความสะอาดอยู่เสมอและใช้เก็บอาหารและเครื่องดื่มอย่างเหมาะสม โดยอาหารที่มีกลิ่นให้ใช้ถุงพลาสติก หรือ กล่องปิดมิดชิด ส่วนอุณหภูมิควรอยู่ที่ 5 องศาเซลเซียส หรือ น้อยกว่านั้น เมื่อสังเกตดูว่ามีน้ำแข็งเกาะมาก ควรกดปุ่มละลายน้ำแข็งนั้นทันที

2.5) มีน้ำดื่มและน้ำใช้ที่สะอาด น้ำดื่ม หมายถึง น้ำที่จะนำมาใช้ดื่มตลอดเวลาที่บ้านต้องเป็นน้ำที่สะอาด หากเป็นน้ำประปา ถ้าไม่แน่ใจควรต้มในภาชนะที่สะอาดก่อนบรรจุขวดหรือภาชนะอื่นๆ และหากเป็นน้ำฝนที่รองไว้ในตุ่ม ต้องแน่ใจว่าหลังคาบ้านสะอาดจริง สังเกตสีไม่เป็นสนิม ไม่มีฝุ่นละอองเกาะและเก็บไว้ในตุ่มที่สะอาดมีฝาปิดมิดชิดน้ำใช้ หมายถึง น้ำที่ใช้อาบน้ำ และซักล้างหากมิใช่ น้ำประปาจะต้องผ่านการทำน้ำให้สะอาด เช่น ใช้สารส้ม หรือ กรองโดยดูแลภาชนะทุกชนิดที่บรรจุต้องสะอาด ไม่มีลูกน้ำหรือสัตว์น้ำตลอดจนตะไคร่น้ำเกาะติดภาชนะนั้น

2.6) มีร้านอาหารในชุมชน มีการบริการอาหารของเจ้าของบ้านสำหรับนักท่องเที่ยวเฉพาะอาหารเช้า หรือ บางมื้อเท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีร้านอาหารในชุมชนคอยให้บริการนักท่องเที่ยว เช่น ร้านอาหารตามสั่งหรือร้านข้าวแกง และร้านอาหารดังกล่าวควรเป็นเครือข่ายในชุมชนที่ร่วมมือกันต้อนรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องร่วมมือในเรื่องของความสะอาดของอาหาร ร้านและอุปกรณ์ต่างๆ ที่สำคัญราคาปกติไม่แพงจนเกินไปนอกจากนี้ควรมีบริการที่ยิ้มแย้มแจ่มใส และนำประทับใจ

3) ตัวชี้วัดด้านความปลอดภัย

3.1) มีการจัดเวรยามดูแลความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวโดยมีตารางเวรยามที่ชัดเจน และอาจมีหัวหน้าซึ่งเป็นผู้นำในชุมชนเพื่อรับผิดชอบ มีการอบรมและฝึกปฏิบัติให้กับเวรยามเมื่อมีเหตุร้าย และขอความร่วมมือให้ทุกคนในชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลคนแปลกหน้า และรีบแจ้งผู้เป็นเวรยามทันทีเมื่อมีเหตุร้าย

3.2) มีเครื่องมือและวิธีการสื่อสารกับเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดเหตุร้ายหรือกรณีที่นักท่องเที่ยวเจ็บป่วย เครื่องมือ หมายถึง อุปกรณ์หรือสิ่งที่ใช้เป็นสื่อเพื่อติดต่อเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ทหาร พยาบาล สาธารณสุข พนักงานดับเพลิงในกรณีที่เกิดเหตุร้าย เช่น นักท่องเที่ยวเจ็บป่วยประสบอุบัติเหตุ จี๊ป ลั่น และอื่นๆ เครื่องมือดังกล่าว ได้แก่ โทรศัพท์ โทรสาร วิทยุ เป็นต้น ซึ่งควรมีอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างก็ได้ โดยสามารถใช้อุปกรณ์สื่อสารต่างๆ ดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง และควรมีการฝึกอบรมโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานเมื่อเกิดเหตุการณ์จริง

3.3) มีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การปฐมพยาบาลเบื้องต้น หมายถึง เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่นักท่องเที่ยวเจ็บป่วย ถูกแมลงสัตว์กัดต่อยและอุบัติเหตุต่างๆควรมีการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ ก่อนนำส่งสถานพยาบาลเช่น การห้ามเลือด การบีบหัวใจ การประคบ การทำแผล นอกจากนี้ควรมีอาสาสมัครประจำบ้านและที่เก็บยาดังกล่าวอย่างเหมาะสมและหาง่าย อาจมีตู้ยาเฉพาะติดตั้งไว้ในจุดที่มองเห็นในบ้านพัก

3.4) การตกแต่งนันทนาการเกี่ยวกับการเก็บรักษาทรัพย์สินและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับยา ในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีโรคประจำตัว วิธีการเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับรักษาทรัพย์สิน ควรแจ้งให้ระวังทรัพย์สินมีค่าต่างๆ เช่น กระเป๋าตังค์ แหวนสร้อยและเครื่องประดับอื่นๆ ควรสอบถามเกี่ยวกับโรคประจำตัวนักท่องเที่ยวและควรเตือนให้เตรียมยาไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้ควรระบุเรื่องดังกล่าวไว้ในเอกสารการลงทะเบียนด้วย เพื่อมิให้นักท่องเที่ยวหลงลืม

3.5) มีการดูแลและซ่อมแซมสิ่งของต่างๆ ในที่พัก เพื่อความปลอดภัยอยู่เสมอ เจ้าของบ้านต้องหมั่นดูแลสิ่งของต่างๆ ในบ้าน เช่น ประตูหน้าต่าง ตู้ ให้อยู่ในสภาพที่ แข็งแรง และใช้งานได้อยู่ตลอดเวลา และหากชำรุดให้รีบดำเนินการซ่อมแซมทันที

4) ตัวชี้วัดด้านการจัดการ

4.1) มีการรวมกลุ่มของชาวบ้าน จัดการในรูปแบบของชมรม หรือสหกรณ์ การจัดการโฮมสเตย์ ควรจะเป็นการรวมกลุ่มของชุมชนในรูปแบบของกลุ่ม ชมรม หรือ สหกรณ์ เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมมากที่สุด และจะต้องมีความพร้อมด้วยในทุกๆ ด้าน สำหรับการดำเนินการโดยองค์กร หรือบุคคลอื่นจากนอกพื้นที่ อาจเข้ามาสนับสนุนให้ชุมชนรวมกลุ่มกันทำได้ แต่ไม่ควรดำเนินการในเชิงธุรกิจซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาตามมาภายหลัง

4.2) มีคณะกรรมการบริหารโครงการ เมื่อชุมชนรวมกลุ่มทำโฮมสเตย์ได้แล้ว ควรจัดให้มีคณะกรรมการบริหารโครงการโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และหลักประชาธิปไตยเป็นสำคัญ กรรมการดังกล่าวจะมีบทบาทและหน้าที่ชัดเจนในการดำเนินการโฮมสเตย์ของชุมชน

4.3) มีการกำหนดข้อปฏิบัติ สำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม จารีตประเพณี ความเชื่อของชุมชน กรรมการบริหารโฮมสเตย์ของชุมชนต้องร่วมกันกำหนดข้อปฏิบัติต่างๆ ให้นักท่องเที่ยวทราบล่วงหน้า โดยกำหนดสิ่งให้นักท่องเที่ยวทำได้และทำไม่ได้ เช่น การแต่งกายไม่สุภาพ การแสดงออกของชายและหญิงในลักษณะชู้สาว การใช้สารเสพติด เป็นต้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวยอมรับ และเข้าใจก่อนเดินทาง ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดปัญหาที่ขัดต่อวัฒนธรรมของชุมชน

4.4) มีระบบการจองล่วงหน้า และลงทะเบียนเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักท่องเที่ยว ระบบการจองล่วงหน้า หมายถึง เมื่อนักท่องเที่ยวต้องการมาเที่ยวจะต้อง สามารถจองล่วงหน้าได้โดยควรจัดเตรียมดังนี้

4.4.1) ใช้โทรศัพท์ หรือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือไปรษณีย์จองโดยตรงกับกรรมการของโฮมสเตย์

4.4.2) จอผ่านบริษัทนำเที่ยว การจองล่วงหน้าดังกล่าว ต้องมีการตอบรับและต้องแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบข้อปฏิบัติล่วงหน้าด้วย

4.5) มีรายละเอียดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและบริการต่างๆแจ้งให้นักท่องเที่ยวทราบอย่างชัดเจน ค่าธรรมเนียม และค่าบริการต่างๆ ควรระบุไว้ในข้อมูลการประชาสัมพันธ์ เช่น ค่าที่พักต่อคนต่อคืน ค่าอาหารต่อคนต่อมื้อ ค่านำเที่ยวต่อคน หรือต่อกลุ่ม ฯลฯ

4.6) มีข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยวอย่างละเอียดเพื่อให้นักท่องเที่ยวเลือก เนื่องจากกิจกรรมที่จัดให้นักท่องเที่ยวในแต่ละชุมชนมีลักษณะหลากหลาย และแตกต่างกันตามสภาพของแต่ละชุมชน ดังนั้นจึงควรระบุกิจกรรมที่ชุมชนสามารถจัดไว้ให้ครบถ้วน และให้นักท่องเที่ยวเป็นผู้เลือกตามความต้องการ

4.7) ชุมชนไม่หวังที่จะสร้างรายได้จากการทำโฮมสเตย์เพียงอย่างเดียวและต้องไม่ส่งผลกระทบต่ออาชีพดั้งเดิมของคนในชุมชน สมาชิกในชุมชนที่จัดโฮมสเตย์จะต้องตระหนักเสมอว่าโฮมสเตย์เป็นเพียงอาชีพเสริม มิใช่อาชีพหลักทั้งนี้สมาชิกของชุมชนหน่วยงานภายนอกที่สนับสนุน และบริษัททัวร์จะต้องมีความเข้าใจตรงกัน

5) ตัวชี้วัดด้านกิจกรรมท่องเที่ยว

5.1) มีกิจกรรมท่องเที่ยว เช่น การเดินป่า ตกปลา ซี่ม้า ปีนเขา ซี่จักรยาน ฯลฯ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นของคนในชุมชน เนื่องจากกิจกรรมท่องเที่ยวในแต่ละชุมชน มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และภูมิประเทศ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ชุมชนจะร่วมกันจัดขึ้น และกำหนดไว้อย่างชัดเจน มีผู้นำเที่ยว มีความปลอดภัย และเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้พร้อม เช่น การตกปลา จะต้องเตรียมพร้อมว่า ใครเป็นผู้นำเที่ยว อุปกรณ์ตกปลาคืออะไรและสถานที่ตกปลาอยู่ที่ไหน เป็นต้น

5.2) มีกิจกรรมฝึกหัดศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน เช่น การทอผ้า จักสาน ฯลฯ โดยทั่วไปชาวบ้านจะมีความรู้ความสามารถในด้านศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านอยู่แล้ว จึงควรจัดให้มีกิจกรรมนี้ให้นักท่องเที่ยวเลือกด้วย เช่น ฝึกหัดการทอผ้า การจักสาน เป็นต้น

5.3) มีกิจกรรมต้อนรับตามประเพณีของท้องถิ่น เช่น การบายศรีสู่ขวัญ ฯลฯ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาถึงชุมชน ควรจัดกิจกรรมต้อนรับโดยอาศัยวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นเวลาช้านานอยู่แล้ว เช่น การบายศรีสู่ขวัญ หรือ การต้อนรับด้วยความยิ้มแย้ม แจ่มใสและอบอุ่น เป็นต้น โดยกิจกรรม ดังกล่าวไม่ควรมีการปรุงแต่งจนขัดแย้งกับประเพณีดั้งเดิมของชุมชน

5.4) มีกิจกรรมบันเทิง เช่น การแสดงดนตรี การเต้นรำ การแสดงพื้นบ้าน ฯลฯ กิจกรรมด้านบันเทิง หรือ นันทนาการในยามว่าง หรือ เวลาเย็น หรือตามเวลาที่เหมาะสม ควรจัดให้นักท่องเที่ยวเลือกด้วย เช่น ดนตรีพื้นเมือง การเต้นรำ และการแสดงพื้นบ้าน โดยการแสดงต่างๆ ควรเป็นของชุมชน

5.5) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสภาพแวดล้อม กิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่จัดให้กับนักท่องเที่ยวจะต้องยึดหลักการเดียวกัน คือ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ทิ้งขยะไม่ขีดเขียนบนแผ่นหิน ไม่ส่งเสียงดัง เป็นต้น

5.6) มีกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าของบ้าน เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของชุมชน และการถ่ายทอดตำนานหรือประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น ในระหว่างนักท่องเที่ยวอยู่ในชุมชนจะต้องตระหนักเสมอว่าเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ด้านนักท่องเที่ยวควรต้องเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน ในขณะที่เดียวกันชุมชนก็ได้เรียนรู้วัฒนธรรมบางอย่างของนักท่องเที่ยวด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากต่างประเทศ

6) ตัวชี้วัดด้านสภาพแวดล้อม

6.1) มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทใดประเภทหนึ่งหรือ หลายประเภท เช่น แหล่งโบราณสถานโบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เป็นต้นในบริเวณใกล้ที่พัก ควรมีแหล่งท่องเที่ยวซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวอย่างน้อย 1 ประเภท ได้แก่

- แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ภูเขา ทะเล น้ำตก น้ำพุ ฯลฯ

- แหล่งโบราณสถานโบราณวัตถุ และประวัติศาสตร์ เช่น วัด เจดีย์ วัตถุโบราณ ฯลฯ

- แหล่งท่องเที่ยวที่ชุมชนมีอยู่แล้ว และเป็นอาชีพของคนในชุมชน เช่น สวนผลไม้ แปลงผัก ปอปลาก รวมถึงการทำนา ปลูกข้าว ฯลฯ

6.2) มีการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว และชุมชนอยู่เสมอชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว โดยร่วมมือกับหน่วยราชการที่มีหน้าที่ดูแลรักษาโดยตรง

6.3) มีสถานพยาบาล ไพรศณีย์ และธนาคารอยู่ไม่ไกลเกินไป โฮมสเตย์ควรอยู่ไม่ไกลจากสถานพยาบาล เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายนักท่องเที่ยวเมื่อเจ็บป่วย หรือหากไม่มี สถานพยาบาล ควรรู้สถานพยาบาลที่อยู่ใกล้ที่สุด ส่วนไพรศณีย์ และธนาคารก็เช่นกัน หากไม่อยู่ใกล้ชุมชนควรจะรู้สถานที่ที่อยู่ใกล้มากที่สุด เพื่อแนะนำนักท่องเที่ยวได้

7) ตัวชี้วัดด้านมูลค่าเพิ่ม

7.1) มีร้านขายของที่ระลึกและสินค้าหัตถกรรม อุตสาหกรรมพื้นบ้านภายในชุมชน ควรจัดให้มีร้านค้า หรือมุมเล็กๆ ของชุมชนเป็นจุดจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก หากไม่มี ชุมชนควรจัดการให้มีร้านค้าของชุมชนเกิดขึ้น

7.2) มีผลิตภัณฑ์โดยชาวบ้านและใช้ วัสดุดิบในท้องถิ่นผลิต ชุมชนควรใช้โอกาสนี้ในการใช้ภูมิปัญญาที่ชุมชนสั่งสมมา หรือสิ่งที่ชุมชน ริเริ่มขึ้นใหม่ ทำของที่ระลึก เพื่อจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งของที่ระลึกดังกล่าว อาจเป็นสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับ เสื้อผ้า ตลอดจนของตกแต่ง หรืออาหาร ขนม โดยควรใช้วัสดุหรือวัตถุดิบที่มีในชุมชนนั้นเป็นหลัก

7.3) มีโอกาสได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ชุมชนได้ใช้โอกาสที่นักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชนได้เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชน ทุกๆ ด้าน ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสและชื่นชม ซึ่งถือว่าเป็นการทำนุบำรุงวัฒนธรรมของตนอีกด้วย

7.4) มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรในชุมชนในด้านการให้บริการที่ประทับใจ การที่ชุมชนมีโอกาสด้อนรับนักท่องเที่ยว ในแต่ละครั้ง คนในชุมชนได้มีโอกาสแสดงความสามารถของตนเอง ตามที่ตนถนัด เช่น การต้อนรับ มัคคุเทศก์ การปรุงอาหาร การทอผ้าจักสาน เป็นต้น

8) ตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมการตลาด

8.1) มีคู่มือหรือเอกสารที่เผยแพร่การท่องเที่ยวเป็นของตนเอง และเป็นข้อมูลจริงโดยคู่มือหรือเอกสารดังกล่าวมีรายละเอียด ต่างๆ ครบถ้วน เช่น รายการกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยว แผนที่การเดินทาง โฮมสเตย์แต่ละแห่ง ควรมีคู่มือหรือแผ่นพับ หรือ เอกสารที่รวบรวมข้อมูลให้นักท่องเที่ยวรับทราบ โดยคู่มือดังกล่าวควรระบุรายละเอียดทุกประเภทให้นักท่องเที่ยวทราบโดย ชัดเจนด้วย อย่างน้อยควรมีกิจกรรมการท่องเที่ยว รายละเอียดค่าใช้จ่ายและการติดต่อเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว เป็น ต้น

8.2) มีการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ เนื่องจากในปัจจุบัน การติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำได้ค่อนข้าง ง่าย โดยคนในท้องถิ่นสามารถทำได้เอง ดังนั้นโฮมสเตย์จึงควรสร้างโฮมเพจของตนเอง ซึ่งเป็นทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (หากมีปัญหาในการดำเนินการ ควรขอความช่วยเหลือจากฝ่ายสนับสนุน)

8.3) มีรายชื่ออยู่ในคู่มือการท่องเที่ยวโฮมสเตย์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ปัจจุบันสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้จัดทำคู่มือและทำเนียบการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ของประเทศไทย ดังนั้นโฮมสเตย์ต่างๆ จึงควรติดต่อเพื่อให้อยู่ในระบบดังกล่าวและในขณะเดียวกันอาจมีการเชื่อมโยงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของกระทรวง ซึ่งมี โฮมเพจด้านนี้โดยเฉพาะ www.homestaythailand.org

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการให้บริการตามมาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพโฮมสเตย์ เป็นแนวคิดของสมาคมโฮมสเตย์ไทยที่ได้ จัดทำมาตรฐานเพื่อที่จะควบคุมให้โฮมสเตย์มีมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลต่อคุณภาพในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพในโฮมส เตย์

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขวัญข้าว พูลเพิ่ม, ศศิธร เจตนาพันธ์, เอื้องบุญ อุณะรัตน์ (2550) ศึกษาเรื่องการวางแผนการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในปี พ.ศ.2551 โดยมีจัดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มยอดจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวตลาดน้ำ

อัมพวาจากปี 2549 จำนวน 900,000 คนต่อปี ให้ตรงตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ 1,000,000 คนต่อปี เพื่อเป็นช่องทางเลือกใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสกับอดีตและความเป็นชุมชนอันเก่าแก่อีกแห่งหนึ่งที่มีระยะทางไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร แต่เพื่อต้องการพัฒนาตลาดน้ำอัมพวาให้เป็นตลาดน้ำที่ได้มาตรฐาน เป็นตลาดน้ำดีเด่นของจังหวัดสมุทรสงครามในปี 2551 จากผลการศึกษาพบว่าตลาดน้ำอัมพวาเป็นตลาดท่องเที่ยวสำหรับชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศและปัญหาที่พบคือ การขาดการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว สุขอนามัยด้านสุขา และเมื่อมาท่องเที่ยวเกิดการเบียดเสียด เนื่องจากพื้นที่แคบและมีนักท่องเที่ยวจำนวนมากเกินพื้นที่จะรับได้โดยเฉพาะในวันเสาร์

วาทีนี้ฐิตคามเมธิกุล และ สิริอร นากิ่งษ์ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพักผ่อนของนักท่องเที่ยวคนไทย กรณีศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพักผ่อนของนักท่องเที่ยวคนไทย กรณีศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยแบ่งเป็น 5 ด้านคือ 1) ด้านความต้องการทรัพยากรการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยว ความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว การเดินทางเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้สะดวก มีป้ายบอกทางไปสถานที่ต่างๆ ได้อย่างชัดเจน และสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ท่องเที่ยว 2) รูปแบบของห้องพัก นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การตกแต่งภายในห้องพัก และความสวยงามของห้องพัก 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ร้านขายของชำ รถเช่า ร้านอินเทอร์เน็ต ที่ทำการไปรษณีย์ และร้านซักรีด 4) ด้านความปลอดภัย นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การจัดเวรยามภายในสถานที่พักผ่อน มีจุดแจ้งรับเหตุร้ายที่เพียงพอ มีเจ้าหน้าที่ตรวจตราตลอด 24 ชั่วโมง และระบบรักษาความปลอดภัยในสถานที่พักผ่อน เช่นสัญญาณเตือนอัคคีภัย อุปกรณ์ดับเพลิง เป็นต้น 5) ด้านการคมนาคม นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ระบบขนส่งแก่นักท่องเที่ยว เช่น รถประจำทางระหว่างจังหวัด สนามบินเล็ก รถตู้ มีป้ายบอกทางชัดเจน เช่น ป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยว ป้ายบอกเส้นทาง ใกล้สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ไปนํ้าร้อน สะพานประวัติศาสตร์ วัดกลาง เป็นต้น และเดินทางได้หลายเส้นทาง เช่น เส้นทางสายเชียงใหม่-แม่สะเรียง-แม่ฮ่องสอน และเชียงใหม่-ปาย-แม่ฮ่องสอน

จาดุรนต์ ภักดีวานิช, นุชเนตร กาฬสมุทร, วีรญา บริบูรณ์ (2551) ศึกษาเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในคุณค่าแต่ละ

ด้านและในคุณค่าโดยรวม อยู่ในระดับมาก นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในด้านการจัดการบริหาร และ กิจกรรมให้การศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านแหล่งท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วม และด้านโดยรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มี เพศ และความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุและรายได้ต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

กิตติชัย เจริญชัย (2548) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด และศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (โฮมสเตย์) บ้านชะชอม ตำบลนาโพธิ์ กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพของชุมชน 2) ศึกษาความรู้และความเข้าใจของผู้ประกอบการในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) และ 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดของการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) ของชุมชนบ้านชะชอม ผลการศึกษาสรุปได้ว่าบ้านชะชอม ตำบลนาโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (โฮมสเตย์) ในระดับสูง ผู้ประกอบการมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) ในระดับสูง และนักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) อยู่ในระดับปานกลาง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า 1) อายุของผู้ประกอบการที่แตกต่างกันนั้นไม่มีผลให้เกิดความแตกต่างทางศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) ทั้ง 8 ด้านคือ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านมูลค่าเพิ่ม และด้านการส่งเสริมการตลาด 2) ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความรู้และความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) 3) ลักษณะกลุ่มในการเดินทางของนักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นด้านศักยภาพในการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) ด้านที่พัก ด้านอาหาร ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อม และด้านมูลค่าเพิ่มไม่แตกต่างกัน แต่มีความแตกต่างกันในด้านการจัดการและด้านการส่งเสริมการตลาด 4) ลักษณะกลุ่มในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) ไม่แตกต่างกัน การศึกษานี้ผู้นำข้อมูลจากการศึกษาระดับศักยภาพมาวิเคราะห์ เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดการจัดการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) 7 ด้านคือ ผลิตภัณฑ์และบริการ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด บุคลากร กระบวนการ และลักษณะทางกายภาพ และแนวทางในการวางแผนพัฒนาศักยภาพจัดการการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสวัฒนธรรม (โฮมสเตย์) 8 ด้านคือ ด้านที่

พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านมูลค่าเพิ่ม และด้านการส่งเสริมการตลาด

อรุณี ปัญญามูลวงษา (2542) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการของนักท่องเที่ยว ในการใช้บริการที่พักตากอากาศในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ผลการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการพนักงานที่มีความสุภาพมีความเป็นกันเองมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือสามารถไว้วางใจได้ เข้าใจลูกค้า มีความรับผิดชอบต่อลูกค้า บริการลูกค้าได้ทันใจ และมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาตามลำดับ ด้านระบบรักษาความปลอดภัยนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการให้มียามรักษาการในเวลากลางคืนเป็นอันดับหนึ่ง และที่สำคัญรองลงมาคือ เครื่องดับเพลิงกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณที่พักตากอากาศ มีเครื่องตรวจจับควันในห้องพัก และมีโทรทัศน์วงจรปิดตลอด 24 ชั่วโมง ตามลำดับ ในด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการขาย นักท่องเที่ยวต้องการให้มีการโฆษณา โดยผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ คือ หนังสือท่องเที่ยวมากเป็นอันดับหนึ่ง และรองลงมาคือ การแนะนำจากบุคคลซึ่งเป็นคนรู้จัก และแผ่นพับโฆษณา ตามลำดับ

จันทิมา อภิวิสุทธิรักษ์, ปรียาพร ดิสสะมาน (2552) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมและปัจจัยด้านการท่องเที่ยว ที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผลการวิจัยสรุปได้ว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้าพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-45 ปี ส่วนใหญ่สถานภาพโสด ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป และการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เดินทางมาพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา กับครอบครัวเดินทางมาพักเป็นครั้งแรก สนใจแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ ต้องการท่องเที่ยวเองโดยไม่มีคนคอยติดตาม มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพักผ่อน และได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวโปรแกรมโฮมสเตย์ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจากสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ภาพรวมนั้น มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก อันดับ 1 คือ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการและด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งด้านบุคลากรพอใจเรื่องความพร้อมและความเต็มใจให้บริการ ส่วนด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะพึงพอใจเรื่องการสัมผัสกับวิถีชีวิตของชุมชนริมแม่น้ำ อันดับ 2 คือ ด้านสถานที่และด้านวิถีชีวิตที่เรียบง่ายแบบสังคมชนบทซึ่งด้านสถานที่พึงพอใจเรื่องมีอากาศถ่ายเทสะดวก ส่วนด้านวิถีชีวิตที่เรียบง่ายแบบสังคมชนบทนั้น พึงพอใจเรื่องการได้ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอากาศบริสุทธิ์ อันดับ 3 คือ ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีผลต่อความพึงพอใจเรื่องกิจกรรมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จากสมมติฐานนั้น จะเห็นได้ว่า เพศ อายุ อาชีพและรายได้ มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของการเดินทางท่องเที่ยวโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม คือ เพื่อเยี่ยมญาติ/พบปะเพื่อนฝูง โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ช่วงอายุ 26 - 45 ปี

เดินทางท่องเที่ยวโฮมสเตย์เพื่อการพักผ่อน เพื่อการเรียนรู้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตให้หัวพระและซื้อสินค้าท้องถิ่นตามลำดับ กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษาเดินทางมาเพื่อทัศนศึกษา/ดูงาน และยังพบว่ากลุ่มที่ว่างงานเดินทางมาเพื่อสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อนฝูง ในส่วนของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 11,501 - 15,000 บาท ดังนั้น อายุ อาชีพ และรายได้ จึงมีความสัมพันธ์กับลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวที่เดินทางมาพักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม การสนใจการท่องเที่ยวเชิงโบราณสถานและวัดต่างๆ และการท่องเที่ยวเพื่อชมศิลปหัตถกรรมภายในชุมชน (สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ OTOP) มีช่วงอายุระหว่าง 26 - 45 ปี ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 20,001 บาทขึ้นไปมากที่สุด ร้อยละ 14.00 และ 13.25 ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทางด้านสถานที่และด้านการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวเพศหญิงพึงพอใจมากกว่าเพศชาย โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ช่วงอายุระหว่าง 19 - 25 ปี ประกอบอาชีพ นักเรียน/นักศึกษาพึงพอใจด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะด้านสถานที่ การอำนวยความสะดวก ด้านบุคลากร และด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว มากที่สุด เกี่ยวกับ ด้านสถานที่ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 11,501 - 15,000 บาทพึงพอใจด้านสถานที่และด้านบุคลากรผู้ให้บริการ มากที่สุด และยังพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 6,500 บาทมีระดับความพึงพอใจด้านการอำนวยความสะดวกมากที่สุด ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวามากที่สุดคือควรเพิ่มถึงขยะรองลงมาคือการบริหารจัดการท่องเที่ยวยังไม่ดีพอ ควบคุมมาตรฐานของบริการไม่สมบูรณ์ และบ้านพักบางแห่งมีที่พักน้อยเกินไปคนเข้ามามากขึ้นทำให้ธรรมชาติเสื่อมโทรม

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อที่จะได้มาซึ่งข้อมูลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ถูกต้อง และเชื่อถือได้ เพื่อศึกษาในเรื่องของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตามมาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพโฮมสเตย์ไทย ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.3 วิธีการศึกษา

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.5 การทดสอบเครื่องมือ

3.6 การเก็บและการรวบรวมข้อมูล

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.8 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.9 การวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประชากรคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวและเลือกที่พักในประเภทรีสอร์ทและโฮมสเตย์ ซึ่งจากข้อมูลมีนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวและเลือกที่พักในจังหวัดสมุทรสงคราม จำนวน 129,954 คน ซึ่งจำแนกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เลือกใช้บริการที่พักในประเภทรีสอร์ทและโฮมสเตย์จำนวน 93,577 คน ในจังหวัดสมุทรสงคราม และจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่พักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวาจำนวน 70,183

คน (กรมการท่องเที่ยว, กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2553) โดยเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในช่วงเดือนตุลาคม – เดือนมกราคม ผู้วิจัยจะกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 280 คน

3.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยจะกำหนดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 280 คน ในช่วงเดือนตุลาคม – เดือนมกราคม ผู้วิจัยจึงจะทำการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ โฮมสเตย์ที่อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

การเลือกตัวอย่างสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ทำการศึกษาใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่จัดเตรียมไว้นำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3.3 วิธีการศึกษา

ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสำหรับงานศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ได้มาจากข้อมูลสำคัญ 2 แหล่งด้วยกัน คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) สอบถามจากนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม จากขนาดกลุ่มตัวอย่าง 280 ราย เพื่อศึกษาในเรื่องของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รวมทั้งรายงานทางวิชาการ เอกสารงานวิจัยเชิงวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ขั้นตอนกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ตลอดจนสถิติต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการโฮมสเตย์โดยแหล่งข้อมูลที่สำคัญคือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และเจ้าของธุรกิจโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งผู้ศึกษาเป็นผู้สร้างขึ้น โดยใช้เก็บข้อมูลทั้งข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นปัจจัยส่วนบุคคล และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการ

เลือกใช้บริการที่พักรับรองคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed-ended Questionnaires)

การทดสอบเครื่องมือเพื่อให้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นใช้ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัด ผู้ศึกษาได้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อให้สามารถวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามประเด็นของเนื้อหา (Content Validity) จึงได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตของการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายการวิจัย
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตและเนื้อหาแบบสอบถาม จะได้มีความชัดเจนตามความมุ่งหมายการวิจัยยิ่งขึ้น
3. นำข้อมูลที่ได้มาสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาในเรื่องของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ไทยในอำเภอมวก จังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีกรอบแนวคิดและปัจจัยต่างๆ ในการเลือกใช้บริการที่พักจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นการสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ข้อความคำถามในลักษณะให้เลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การพักรวมและเหตุผลในการเลือกสถานที่พักของนักท่องเที่ยวต่อการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภอมวก จังหวัดสมุทรสงคราม ใช้ข้อความคำถามในลักษณะให้เลือกตอบ

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามกรอบดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ เป็นลักษณะคำถามที่ให้ผู้ตอบให้คะแนนความพึงพอใจต่อตัวแปรหรือดัชนีชี้วัดคุณภาพของโฮมสเตย์ไทย ซึ่งเป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบให้คำจำกัดความ (Itemized Rating Scale) เป็น 5 ระดับ โดยมีระดับคะแนน คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตารางที่ 3.1

ระดับความพึงพอใจ

ระดับความพึงพอใจ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เมื่อรวบรวมข้อมูลและแจกแจงความถี่แล้ว จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณาระดับความพึงพอใจต่อการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2545, หน้า 210-211) ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5-1}{5}$$

$$5$$

$$= 0.8$$

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานไฮมสเดียในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ใช้เกณฑ์ดังนี้

ตารางที่ 3.2

เกณฑ์การแปลความหมายข้อมูล

ระดับคะแนนเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
4.21 - 5.00	มากที่สุด
3.41 - 4.20	มาก
2.61 - 3.40	ปานกลาง
1.81 - 2.60	น้อย

แบบสอบถามความคิดเห็นโดยอิสระทั้งในเชิงข้อปัญหา เสนอแนะและข้อคิดเห็นต่างๆ

5. นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ได้ ไปขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณา ตรวจสอบและขอคำแนะนำ ในการแก้ไขปรับปรุงเพื่ออ่านแล้วมีความเข้าใจง่าย และชัดเจนตามความมุ่งหมายของการวิจัย

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำ แล้วมาดำเนินการทดสอบ (Pre-test) กับนักท่องเที่ยงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ราย (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2542, หน้า 29) และปรับปรุงแบบสอบถามอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญอีกครั้งเพื่อแก้ไขปรับปรุงจนได้เครื่องมือวัดที่มีประสิทธิภาพ

7. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์นำออกไปสอบถามกับประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การทดสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาใช้สำหรับการศึกษาวิจัยไปทำการทดสอบความเที่ยงตรงและทดสอบความเชื่อมั่นโดยวิธีการดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องในเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยนี้หรือไม่ และก็นำมาทำการแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แนะนำแล้วดำเนินการขั้นต่อไป

2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้ศึกษาวิจัยหาความเชื่อมั่นโดยนำแบบสอบถามไปทดสอบ (Pre-Test) กับนักท่องเที่ยงที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย จำนวน 30 ราย (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2542, หน้า 29) เพื่อหาข้อบกพร่องที่อาจจะเกิดขึ้นจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น หลังจากที่ได้ดำเนินการแก้ไขส่วนที่บกพร่องแล้ว จึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach's Alpha Coefficient)

สำหรับค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือจากการทดสอบแบบสอบถามที่ใช้ศึกษา ปรากฏรายละเอียดดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5

ค่าสัมประสิทธิ์ความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม

ปัจจัย	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านที่พัก	0.884
ด้านอาหารและโภชนาการ	0.883
ความปลอดภัย	0.745
ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	0.768
ด้านรายการนำเที่ยว	0.808
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.921
ด้านวัฒนธรรม	0.808
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	0.929
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	0.708
ด้านประชาสัมพันธ์	0.901

3.6 การเก็บและการรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาทำการเก็บและรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวและพักค้างคืนในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ผู้ศึกษาจะทำการรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยว เป็นผู้ตอบคำถาม และให้ข้อมูลในขอบเขตพื้นที่ที่กำหนดโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากสถานที่ท่องเที่ยว ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำท่าคา อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร. 2) วัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น วัดจุฬามณี วัดภุมรินทร์กุฎีทอง วัดบางกะพ้อม ดอนหอยหลอด ค่ายบางกุ้ง เป็นต้น รวมถึงที่พักโฮมสเตย์ที่ตั้งอยู่ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเนื้อหา โดยการใช้วิธีการสรุปประเด็น และการวิเคราะห์เนื้อหา
2. การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว มาลงรหัสตามที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการใช้สถิติเชิงวิเคราะห์จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป

3.8 ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลงานศึกษาค้นคว้าอิสระในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเบื้องต้นที่เก็บรวบรวมได้มาทำการตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวใช้ข้อความคำถามในลักษณะให้เลือกตอบ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์แบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และการคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์การพักผ่อนและเหตุผลในการเลือกสถานที่พักของนักท่องเที่ยวต่อการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ข้อคำถามในลักษณะให้เลือกตอบ โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์แบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และการคำนวณค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 เป็นการสอบถามข้อมูลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามกรอบดัชนีชี้วัดคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ โดยนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายข้อมูลที่ตั้งไว้เพื่อวัดระดับความพึงพอใจและวัดการกระจายของข้อมูล

3.9 การวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน ใช้สถิติทดสอบ Independent t-test ใช้ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง 2 กลุ่ม และสถิติทดสอบ One-way ANOVA (F-test) ใช้ทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาในเรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ตามมาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพโฮมสเตย์ไทย ซึ่งในบทนี้จะเป็นการนำเสนอผลการศึกษ โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบไปด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ระดับรายได้เฉลี่ยต่อปี และภูมิลำเนา โดยจะนำเสนอในรูปแบบตารางโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสบการณ์การพักผ่อนและเหตุผลในการเลือกสถานที่พักของนักท่องเที่ยวต่อการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้แก่ จำนวนครั้งของการเดินทางมาพัก ระยะเวลาในการพัก ผู้ร่วมเดินทางมาพัก ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกที่พัก รูปแบบการเดินทาง การเคยเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์มาก่อน เหตุผลที่เลือกที่พัก และรู้จักที่พักจากสื่อใด โดยจะนำเสนอในรูปแบบตารางโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามมาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพโฮมสเตย์ไทย ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ โดยจะนำเสนอในรูปแบบตารางโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งสมมติฐานในงานวิจัยมีดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

2. พฤติกรรมปัจจัยพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮม สเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	123	43.9
หญิง	157	56.1
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 ส่วนที่เหลือ (จำนวน 123 คน) เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 47.7

ตารางที่ 4.2

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	158	56.4
30-39 ปี	68	24.3
40-49 ปี	30	10.7
50 ปีขึ้นไป	24	8.6
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.4 หรือประมาณ 158 คน รองลงมาคือช่วงอายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.3 หรือ 68 คน ส่วนช่วงอายุ 40-49 ปี และ 50 ปีขึ้นไปนั้นมีจำนวนไม่แตกต่างกันมากคือ 30 คนและ 24 คนตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ 10.7 และร้อยละ 8.6 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 4.3

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	182	65.0
สมรส	93	33.2
อื่นๆ	5	1.8
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นโสด โดยมีจำนวนมากถึง 182 คน คิดเป็นร้อยละ 65.0 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาคือสมรสแล้ว คิดเป็นร้อยละ 33.2 และสถานภาพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 1.8 หรือ 5 คนซึ่งมีจำนวนไม่มากนักเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสดและที่สมรสแล้ว

ตารางที่ 4.4

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	98	35.0
ปริญญาตรี	163	58.2
สูงกว่าปริญญาตรี	19	6.8
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.4 จะเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมาคือผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 35.0 และที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 6.8

ตารางที่ 4.5

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	113	40.3
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	39	13.9
พนักงานเอกชน/ห้างร้าน	73	26.1
ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระ	50	17.9
อื่นๆ	5	1.8
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นถึงอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยพบว่าส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ซึ่งมีจำนวนมากถึง 113 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 ส่วนผู้ที่มีอาชีพเป็นพนักงานเอกชน/ห้างร้าน, ประกอบธุรกิจส่วนตัว/อาชีพอิสระและรับราชการ/รัฐวิสาหกิจนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 73 คน 50 คนและ 37 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 26.1, 17.9 และ 13.9 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมานั้นมีจำนวนเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 4.6

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 15,000 บาท	143	51.0
15,000-30,000 บาท	94	33.6
สูงกว่า 30,000 บาท	43	15.4
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51) มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท รองลงมาคือกลุ่มที่มีรายได้ 15,000-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.6 และ สูงกว่า 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.4

ตารางที่ 4.7

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	97	34.6
ภาคกลาง	58	20.7
ภาคเหนือ	24	8.6
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19	6.8
ภาคตะวันออก	12	4.3
ภาคตะวันตก	2	0.7
ภาคใต้	68	24.3
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นถึงภูมิลำเนาของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยส่วนใหญ่แล้วมีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล คิดเป็นร้อยละ 34.6 รองลงมาคือภาคใต้และภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 24 และ 20.7 ตามลำดับ สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 8.6, 6.8 และ 4.3 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาจากภาคตะวันตกนั้นมีจำนวนเล็กน้อยเพียงร้อยละ 0.7 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสบการณ์การพักแรมและเหตุผลในการเลือกสถานที่พักของนักท่องเที่ยวต่อการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ตารางที่ 4.8

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนครั้งของการเดินทางมาพักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

จำนวนครั้งของการเดินทางมาพัก	จำนวน	ร้อยละ
1 ครั้ง	174	62.1
2-3 ครั้ง	93	33.2
มากกว่า 3 ครั้ง	13	4.7

รวม	280	100.0
-----	-----	-------

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่ง (ร้อยละ 62.1) เดินทางมาพักในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 1 ครั้ง รองลงมาคือเคยเดินทางมาพัก 2-3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.2 และมากกว่า 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.7

ตารางที่ 4.9

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาในการพักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ระยะเวลาในการพัก	จำนวน	ร้อยละ
1 คืน	236	84.2
2 คืน	43	15.4
3 คืนขึ้นไป	1	0.4
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ 236 คน คิดเป็นร้อยละ 84.2 มีระยะเวลาในการพัก 1 คืน รองลงมาคือ 2 คืน คิดเป็นร้อยละ 15.4 ส่วนที่เข้าพัก 3 คืนขึ้นไปนั้นมีจำนวนเพียงเล็กน้อย

ตารางที่ 4.10

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามผู้ร่วมเดินทางมาพัก

ผู้ร่วมเดินทางมาพัก	จำนวน	ร้อยละ
เดินทางลำพัง	7	2.5
คู่สมรสและลูก	47	16.8
ญาติพี่น้อง	48	17.1
เพื่อน	122	43.6
บริษัทนำเที่ยว	51	18.2
อื่นๆ	5	1.8
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่เดินทางมาใช้บริการโฮมสเตย์พร้อมกับเพื่อนมีจำนวนมากถึง 122 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 สำหรับกลุ่มที่เดินทางมาพร้อมกับบริษัทนำเที่ยว, ญาติพี่น้อง

และคู่สมรสและลูกนั้นมีจำนวนใกล้เคียงกันโดยคิดเป็นร้อยละ 18.2, 17.1 และ 16.8 ตามลำดับ ส่วนที่เดินทางมาลำปางและกลุ่มอื่นๆนั้นคิดเป็นร้อยละ 2.5และ1.8 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 4.11

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พัก

ผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พัก	จำนวน	ร้อยละ
ตัวเอง	62	22.1
คู่สมรสและลูก	32	11.4
ญาติพี่น้อง	30	10.7
เพื่อน	92	32.9
บริษัทนำเที่ยว	57	20.4
อื่นๆ	7	2.5
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.11 พบว่าผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พักไม่ว่าจะเป็นตัวเอง, คู่สมรส, ญาติพี่น้อง, เพื่อนและบริษัทนำเที่ยวนั้นมีอัตราส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือเพื่อนจะเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกที่พักมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมาคือตัวเองและบริษัทนำเที่ยว ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 22.1 และ 20.4 สำหรับคู่สมรสและลูกและญาติพี่น้องนั้นคิดเป็นร้อยละ 11.4 และ 10.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรูปแบบการเดินทางมาท่องเที่ยว

รูปแบบการเดินทางมาท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
รถยนต์ส่วนตัว	125	44.6
รถโดยสาร	68	24.3
รถไฟ	2	0.7
รถบริษัทนำเที่ยว	84	30.0
อื่นๆ	1	0.4
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.12 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่ง (ร้อยละ 44.6) เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว รองลงมาคือรถบริษัทนำเที่ยวและรถโดยสาร คิดเป็นร้อยละ 30 และ 24.3 ที่เหลือเป็นกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือกเดินทางด้วยรถไฟและพาหนะอื่นๆ ซึ่งมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 4.13

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเคยเลือกใช้บริการที่พักรูปแบบโฮมสเตย์มาก่อน

การเคยเลือกใช้บริการที่พักรูปแบบโฮมสเตย์มาก่อน	จำนวน	ร้อยละ
เคยใช้บริการ	150	53.6
ไม่เคยใช้บริการ	130	46.4
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.13 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเกินกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.6) เคยใช้บริการที่พักรูปแบบโฮมสเตย์มาก่อน ส่วนที่เหลือร้อยละ 46.4 ยังไม่เคยใช้บริการที่พักรูปแบบโฮมสเตย์มาก่อน

ตารางที่ 4.14

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเหตุผลที่เลือกที่พักรูปแบบโฮมสเตย์

เหตุผลที่เลือกที่พักรูปแบบโฮมสเตย์	จำนวน	ร้อยละ
ความสะดวกสบาย	89	31.8
ทำเลที่ตั้ง	91	32.5
คุณภาพการบริการ	23	8.2
การเดินทาง	23	8.2
ราคา	45	16.1
ชื่อเสียง	9	3.2
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.14 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คำนึงถึงเรื่องของทำเลที่ตั้งและความสะดวกสบายเป็นหลัก โดยคิดเป็นร้อยละ 32.5 และ 31.8 ตามลำดับ รองลงมาคือเรื่องของราคาโดยคิดเป็นร้อยละ 16.1 สำหรับเรื่องของคุณภาพการบริการและการเดินทางมีอัตราส่วนเท่ากันคือร้อยละ 8.2 ที่เหลือร้อยละ 3.2 จะคำนึงถึงชื่อเสียงของโฮมสเตย์เป็นหลัก

ตารางที่ 4.15

แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการรู้จักที่พิกจากสื่อ

การรู้จักที่พิกจากสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
อินเทอร์เน็ต	136	48.6
โทรทัศน์/วิทยุ	11	3.9
นิตยสารการท่องเที่ยว	24	8.6
เอกสารบริษัทนำเที่ยว	29	10.4
การประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานราชการ	3	1.1
เพื่อนหรือคนรู้จัก	75	26.8
อื่นๆ	2	0.7
รวม	280	100.0

จากตารางที่ 4.15 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่ง (ร้อยละ 48.6) ทราบข้อมูลที่พิกจากสื่ออินเทอร์เน็ต รองลงมาคือทราบจากเพื่อนหรือคนรู้จัก คิดเป็นร้อยละ 26.8 ส่วนที่ทราบจากเอกสารนำเที่ยวและนิตยสารการท่องเที่ยวนั้นมีอัตราส่วนใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 10.4 และ 8.6 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ทราบข้อมูลที่พิกจากสื่ออื่นๆนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วนั้นมีจำนวนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตอนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามมาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทย

ตารางที่ 4.16

ภาพรวมของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามมาตรฐานชีวิต
คุณภาพโฮมสเตย์ไทย

กรอบดัชนีชีวิตคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
ด้านที่พัก	4.08	0.78	มาก	1
ด้านอาหารและโภชนาการ	4.03	0.75	มาก	2
ความปลอดภัย	3.46	0.90	มาก	9
ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกใน ครัวเรือน	3.75	0.78	มาก	4
ด้านรายการนำเที่ยว	3.64	0.76	มาก	8
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.75	0.82	มาก	4
ด้านวัฒนธรรม	3.83	0.84	มาก	3
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	3.74	0.82	มาก	5
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	3.69	0.78	มาก	6
ด้านประชาสัมพันธ์	3.65	0.86	มาก	7
รวม	3.76	0.81	มาก	

จากตารางที่ 4.16 แสดงถึงภาพรวมของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามมาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทยทั้งสิบด้าน ภาพโดยรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านที่พักเป็นอันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.08 รองลงมาคือด้านอาหารและโภชนาการ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 และอันดับที่สามคือด้านวัฒนธรรม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 ส่วนด้านความปลอดภัยนั้นมีความพึงพอใจต่ำที่สุดคือ 3.46 ซึ่งก็ยังอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

ตารางที่ 4.17

ภาพโดยรวมของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามมาตรฐานชีวิต
คุณภาพโฮมสเตย์ไทย

มาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ด้านที่พัก				
1. ที่พักมีการแบ่งห้องนอนอย่างเป็นสัดส่วน	4.06	0.78	มาก	3
2. ที่นอนและอุปกรณ์เครื่องนอนสะอาดและมีการเปลี่ยนใหม่ทุกครั้ง	4.10	0.77	มาก	2
3. ห้องอาบน้ำและห้องส้วมมีความสะอาดและมีกลิ่น	4.13	0.79	มาก	1
4. มีมุมพักผ่อนที่สะอาดและสงบ	4.05	0.80	มาก	4
รวม	4.08	0.78	มาก	
2. ด้านอาหารและโภชนาการ				
1. อาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย และเพียงพอ	4.04	0.74	มาก	3
2. มีบริการน้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ	4.03	0.76	มาก	2
3. ภาชนะที่ใช้ในการรับประทานอาหารสะอาด	4.12	0.75	มาก	1
4. ครั้วและอุปกรณ์ปรุงอาหารมีการจัดการอย่างถูกสุขอนามัย	3.92	0.74	มาก	4
รวม	4.03	0.75	มาก	
3. ด้านความปลอดภัย				
1. มีการจัดเตรียมยาสามัญประจำบ้านและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น	3.51	0.90	มาก	2
2. มีการซักถามถึงโรคประจำตัวของนักท่องเที่ยวก่อนเข้าพัก	3.27	0.99	ปานกลาง	3
3. มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างดี	3.60	0.80	มาก	1
รวม	3.46	0.90	มาก	
4. ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน				
1. การแนะนำนักท่องเที่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนให้รู้จักกัน	3.68	0.81	มาก	2
2. แลกเปลี่ยนข้อมูลหรือพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชุมชน	3.79	0.77	มาก	1
3. เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีชีวิตของตนเองได้	3.79	0.76	มาก	1

รวม

3.75 0.78

มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

มาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
5. ด้านรายการนำเที่ยว				
1. มีการวางแผนโปรแกรมการท่องเที่ยวรวมกันกับชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน	3.59	0.77	มาก	3
2. มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย	3.67	0.76	มาก	2
3. เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว	3.68	0.76	มาก	1
รวม	3.64	0.76	มาก	
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
1. มีแหล่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น	3.94	0.84	มาก	1
2. ชุมชนมีกฎ กติกา การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อให้การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืน	3.73	0.83	มาก	2
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์มีแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี	3.70	0.83	มาก	3
4. มีกิจกรรมที่ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง	3.64	0.78	มาก	4
รวม	3.75	0.82	มาก	
7. ด้านวัฒนธรรม				
1. ชุมชนและโรงเรียนมีแผนงานฟื้นฟู อนุรักษ์ และถ่ายทอดวัฒนธรรม ศิลปะ และการละเล่นพื้นบ้าน	3.64	0.85	มาก	3
2. มีบ้านเก่าหรือบ้านที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยว	3.97	0.86	มาก	1
3. มีการดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นปกติ ที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือจัดทำใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว	3.88	0.80	มาก	2

รวม	3.83	0.84	มาก	
ตารางที่ 4.17 (ต่อ)				
มาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทย	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์				
1. มีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือชุมชนสามารถนำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้วัสดุและวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก	3.76	0.83	มาก	2
2. มีการนำเอาความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความรู้ภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน	3.65	0.83	มาก	3
3. มีการนำเอาเอกลักษณ์ที่มีเฉพาะชุมชนมาสร้างคุณค่าและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน	3.79	0.81	มาก	1
รวม	3.74	0.82	มาก	
9. ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์				
1. การบริหารจัดการต้องเป็นการรวมกลุ่มโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	3.70	0.78	มาก	2
2. มีการระบุค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆ ที่ชัดเจน	3.74	0.80	มาก	1
3. มีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมการและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว	3.64	0.75	มาก	3
รวม	3.69	0.78	มาก	
10. ด้านประชาสัมพันธ์				
1. มีคู่มือ แผ่นพับ แผนที่การเดินทาง โปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ราคาและสถานที่ติดต่อ	3.62	0.88	มาก	2
2. มีเป้าหมาย แผนงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน	3.58	0.83	มาก	3
3. มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์	3.74	0.88	มาก	1
รวม	3.65	0.86	มาก	

จากตารางที่ 4.17 แสดงถึงผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามมาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทยในแต่ละด้านซึ่งพบว่า

ด้านที่พัก กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.08 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ ห้องอาบน้ำและห้องส้วมมีความสะอาดและมิดชิด ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ ที่พักมีการแบ่งห้องนอนออกอย่างเป็นสัดส่วน รวมถึงที่นอน และอุปกรณ์เครื่องนอนจะต้องมีความสะอาดและมีการเปลี่ยนใหม่ทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.10$ และ 4.06 ตามลำดับ)

ด้านอาหารและโภชนาการ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.03 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดในเรื่องของ ภาชนะที่ใช้ในการรับประทานอาหารมีความสะอาด โดยมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ อาหารสะอาด ถูกสุขอนามัย และเพียงพอ และมีบริการน้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 และ 4.03 ตามลำดับ

ด้านความปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.46 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างดี มีระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมาคือ มีการจัดเตรียมยามาสามัญประจำบ้านและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ($\bar{X} = 3.51$) ซึ่งเป็นความพึงพอใจระดับมากทั้งสองข้อขณะที่การซักถามถึงโรคประจำตัวของนักท่องเที่ยวก่อนเข้าพัก มีระดับความพึงพอใจมากและปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$)

ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.75 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจระดับมากกับทุกข้อเช่นกัน โดยกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชุมชน และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีชีวิตของตนเองได้ ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมาคือ มีการแนะนำนักท่องเที่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนให้รู้จักกัน ($\bar{X} = 3.68$)

ด้านรายการนำเที่ยว จากการศึกษพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.64 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว มีระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.68$) รองลงมาคือ มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีการวางแผนโปรแกรมการท่องเที่ยวร่วมกันกับชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน มีระดับความพึงพอใจมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.67$ และ 3.59)

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.75 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีแหล่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น ($\bar{X} = 3.94$) รองลงมาคือ

ชุมชนมีกฎ กติกา การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อให้การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์มีแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี มีระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.70$)

ด้านวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.83 เพื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีบ้านเก่าหรือบ้านที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมาคือ มีการดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นปกติ ที่ไม่ได้เปลี่ยนหรือจัดทำใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และชุมชนและโรงเรียนมีแผนงานฟื้นฟูอนุรักษ์ และถ่ายทอดวัฒนธรรม ศิลปะ และการละเล่นพื้นบ้าน มีระดับความพึงพอใจมากเช่นกัน ($\bar{X} = 3.88$ และ 3.64) ตามลำดับ

ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.74 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือมีการนำเอาเอกลักษณ์ที่มีเฉพาะชุมชนมาสร้างคุณค่าและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมาคือ มีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือชุมชนสามารถนำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้วัสดุและวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก และมีการนำเอาความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ($\bar{X} = 3.65$)

ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.69 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการระบุค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆ ที่ชัดเจน ($\bar{X} = 3.74$) รองลงมาคือ การบริหารจัดการต้องเป็นการรวมกลุ่มโดยมีส่วนร่วมของชุมชน และมีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมการและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.70$ และ 3.64)

ด้านประชาสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.65 เพื่อพิจารณารายข้อพบว่าข้อกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ($\bar{X} = 3.74$) รองลงมาคือ มีคู่มือ แผนที่การเดินทาง โปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ราคาและสถานที่ติดต่อ และมีเป้าหมาย แผนงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน มีระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X} = 3.62$ และ 3.58)

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยว (ในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม) ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศที่ต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.18

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์	เพศ	$\bar{x}$	S.D.	t-value	Sig.
ด้านที่พัก	ชาย	4.01	0.69	-1.64	0.10
	หญิง	4.14	0.68		
ด้านอาหารและโภชนาการ	ชาย	3.97	0.65	-1.41	0.16
	หญิง	4.07	0.64		
ด้านความปลอดภัย	ชาย	3.53	0.75	1.41	0.16
	หญิง	3.41	0.73		
ด้านอรรถาศัยไม้ตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ชาย	3.73	0.65	-0.61	0.54
	หญิง	3.77	0.67		
ด้านรายการนำเที่ยว	ชาย	3.70	0.59	1.44	0.15
	หญิง	3.59	0.69		
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ชาย	3.79	0.66	0.85	0.40
	หญิง	3.72	0.73		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวใน การเลือกใช้บริการโฮมสเตย์	เพศ	$\bar{x}$	S.D.	t-value	Sig.
ด้านวัฒนธรรม	ชาย	3.87	0.71	0.81	0.42
	หญิง	3.80	0.75		
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์	ชาย	3.81	0.72	1.53	0.13
	หญิง	3.68	0.77		
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ชาย	3.70	0.58	0.29	0.77
	หญิง	3.68	0.71		
ด้านประชาสัมพันธ์	ชาย	3.74	0.74	1.83	0.07
	หญิง	3.57	0.77		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทั้งสิบด้าน

สมมติฐานที่ 1.2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.19

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามอายุ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือก ใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5.63	3.00	1.88	4.12	0.01*
	ภายในกลุ่ม	125.78	276.00	0.46		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.89	3.00	0.63	1.53	0.21
	ภายในกลุ่ม	113.91	276.00	0.41		
	รวม	115.80	279.00			

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการ เลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3.92	3.00	1.31	2.41	0.07
	ภายในกลุ่ม	149.43	276.00	0.54		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน และสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	2.38	3.00	0.79	1.84	0.14
	ภายในกลุ่ม	118.95	276.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	3.98	3.00	1.33	3.22	0.02*
	ภายในกลุ่ม	113.86	276.00	0.41		
	รวม	117.84	279.00			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	7.83	3.00	2.61	5.58	0.00*
	ภายในกลุ่ม	128.98	276.00	0.47		
	รวม	136.81	279.00			
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	5.19	3.00	1.73	3.32	0.02*
	ภายในกลุ่ม	143.91	276.00	0.52		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่า มูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	6.59	3.00	2.20	5.38	0.00*
	ภายในกลุ่ม	112.68	276.00	0.41		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	9.72	3.00	3.24	5.92	0.00*
	ภายในกลุ่ม	151.17	276.00	0.55		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 3 ด้าน คือ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย และด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจใน

การเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย และด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือนไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ต่างกัน

ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า (Least Significance Difference (LSD)) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.20

การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามโดยจำแนกตามอายุ

ด้านที่พิก	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 30 ปี	30-39 ปี	40-49 ปี	50 ปีขึ้นไป
ด้านรายการนำเที่ยว					
ต่ำกว่า 30 ปี	4.11		0.10	0.27	0.01*
30-39 ปี	3.94			0.93	0.00*
40-49 ปี	3.96				0.01*
50 ปีขึ้นไป	4.48				
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
ต่ำกว่า 30 ปี	3.69		0.11	0.03*	0.20
30-39 ปี	3.54			0.35	0.03*
40-49 ปี	3.41				0.01*
50 ปีขึ้นไป	3.88				
ด้านวัฒนธรรม					
ต่ำกว่า 30 ปี	3.92		0.05	0.01*	0.90
30-39 ปี	3.72			0.22	0.28
40-49 ปี	3.52				0.06
50 ปีขึ้นไป	3.90				
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์					
ต่ำกว่า 30 ปี	3.83		0.02*	0.01*	0.67
30-39 ปี	3.58			0.41	0.07
40-49 ปี	3.44				0.02*
50 ปีขึ้นไป	3.90				

จากตารางที่ 4.20 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่ต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านที่พิกพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ ด้านรายการนำเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 30-39 ปีและ 40-49 ปี และ นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 30-39 ปีมีความพึงพอใจต่ำกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ด้าน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปีและ 50 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 30-39 ปี และ 40-49 ปี ด้านวัฒนธรรมพบว่านักท่องเที่ยวที่มีต่ำกว่า 30 ปีมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 40-49 ปี ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีและ 50 ปีขึ้นไปมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุ 30-39 ปี และ 40-49 ปี

สมมติฐานที่ 1.3 นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสที่ต่างกัันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.21 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามสถานภาพสมรส

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	0.77	2.00	0.38	0.81	0.45
	ภายในกลุ่ม	130.64	277.00	0.47		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.29	2.00	0.14	0.34	0.71
	ภายในกลุ่ม	115.51	277.00	0.42		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	0.47	2.00	0.24	0.43	0.65
	ภายในกลุ่ม	152.87	277.00	0.55		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	1.96	2.00	0.98	2.27	0.11
	ภายในกลุ่ม	119.37	277.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	0.50	2.00	0.25	0.59	0.55
	ภายในกลุ่ม	117.34	277.00	0.42		
	รวม	117.84	279.00			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.48	2.00	0.24	0.49	0.61
	ภายในกลุ่ม	136.33	277.00	0.49		
	รวม	136.81	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.30	2.00	0.65	1.21	0.30
	ภายในกลุ่ม	147.81	277.00	0.53		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	0.79	2.00	0.40	0.70	0.50
	ภายในกลุ่ม	156.32	277.00	0.56		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	0.27	2.00	0.13	0.31	0.73
	ภายในกลุ่ม	119.00	277.00	0.43		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.16	2.00	0.08	0.13	0.87
	ภายในกลุ่ม	160.73	277.00	0.58		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามทั้งสี่ด้านไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.22

**การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยว
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามระดับการศึกษา**

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการ เลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	0.46	2.00	0.23	0.49	0.62
	ภายในกลุ่ม	130.94	277.00	0.47		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและ โภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.25	2.00	0.12	0.30	0.74
	ภายในกลุ่ม	115.55	277.00	0.42		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3.65	2.00	1.83	3.38	0.04*
	ภายในกลุ่ม	149.69	277.00	0.54		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถาศัยยไม้ตรี ของเจ้าของบ้านและ สมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	1.19	2.00	0.60	1.37	0.26
	ภายในกลุ่ม	120.14	277.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	0.70	2.00	0.35	0.83	0.44
	ภายในกลุ่ม	117.14	277.00	0.42		
	รวม	117.84	279.00			
ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3.94	2.00	1.97	4.11	0.02*
	ภายในกลุ่ม	132.87	277.00	0.48		
	รวม	136.81	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.43	2.00	0.72	1.34	0.26
	ภายในกลุ่ม	147.67	277.00	0.53		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	1.68	2.00	0.84	1.49	0.23
	ภายในกลุ่ม	155.43	277.00	0.56		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	0.78	2.00	0.39	0.91	0.40
	ภายในกลุ่ม	118.49	277.00	0.43		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2.47	2.00	1.24	2.16	0.12
	ภายในกลุ่ม	158.41	277.00	0.57		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านอธยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน และสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย ด้านอธยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้าน และสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.23

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามกับระดับการศึกษา

ด้าน	$\bar{X}$	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม				
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.84		0.31	0.00*
ปริญญาตรี	3.75			0.02*
สูงกว่าปริญญาตรี	3.34			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมพบว่านักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความพึงพอใจน้อยกว่านักท่องเที่ยวที่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีและปริญญาตรี

สมมติฐานที่ 1.5 นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.24 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามอาชีพ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	0.86	4.00	0.22	0.45	0.77
	ภายในกลุ่ม	130.54	275.00	0.47		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.48	4.00	0.12	0.29	0.89
	ภายในกลุ่ม	115.32	275.00	0.42		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	7.64	4.00	1.91	3.61	0.01*
	ภายในกลุ่ม	145.70	275.00	0.53		
	รวม	153.35	279.00			

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	2.60	4.00	0.65	1.51	0.20
	ภายในกลุ่ม	118.73	275.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	2.38	4.00	0.60	1.42	0.23
	ภายในกลุ่ม	115.46	275.00	0.42		
	รวม	117.84	279.00			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2.95	4.00	0.74	1.51	0.20
	ภายในกลุ่ม	133.87	275.00	0.49		
	รวม	136.81	279.00			
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.89	4.00	0.47	0.88	0.47
	ภายในกลุ่ม	147.21	275.00	0.54		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	1.50	4.00	0.37	0.66	0.62
	ภายในกลุ่ม	155.61	275.00	0.57		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	3.11	4.00	0.78	1.84	0.12
	ภายในกลุ่ม	116.16	275.00	0.42		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.50	4.00	0.87	1.53	0.19
	ภายในกลุ่ม	157.39	275.00	0.57		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.24 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่ต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่

พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอัยการศาสตร์ไม่ตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำ เทียว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านความปลอดภัยต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.25

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามกับอาชีพ

ด้านความปลอดภัย	$\bar{X}$	นักเรียน/ นักศึกษา	รับ ราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	พนักงาน เอกชน/ ห้างร้าน	ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว/อาชีพ อิสระ	อื่นๆ
นักเรียน/นักศึกษา	3.65		0.07	0.00*	0.00*	0.79
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	3.40			0.49	0.49	0.34
พนักงานเอกชน/ ห้างร้าน	3.30				0.95	0.20
ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว/อาชีพอิสระ	3.29					0.20
อื่นๆ	3.73					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.25 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านความปลอดภัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษามีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และพนักงานเอกชน/ห้างร้าน

สมมติฐานที่ 1.6 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.26

**การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยว
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน**

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการ เลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	0.62	2.00	0.31	0.66	0.52
	ภายในกลุ่ม	130.78	277.00	0.47		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและ โภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.43	2.00	0.21	0.52	0.60
	ภายในกลุ่ม	115.37	277.00	0.42		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	4.47	2.00	2.24	4.16	0.02*
	ภายในกลุ่ม	148.87	277.00	0.54		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถาศัยไมตรี ของเจ้าของบ้านและ สมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	1.00	2.00	0.50	1.15	0.32
	ภายในกลุ่ม	120.33	277.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	0.08	2.00	0.04	0.09	0.92
	ภายในกลุ่ม	117.77	277.00	0.43		
	รวม	117.84	279.00			
ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2.16	2.00	1.08	2.22	0.11
	ภายในกลุ่ม	134.65	277.00	0.49		
	รวม	136.81	279.00			
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.09	2.00	0.54	1.02	0.36
	ภายในกลุ่ม	148.01	277.00	0.53		
	รวม	149.10	279.00			

ตารางที่ 4.26 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.09	2.00	0.54	1.02	0.36
	ภายในกลุ่ม	148.01	277.00	0.53		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	2.52	2.00	1.26	2.25	0.11
	ภายในกลุ่ม	154.59	277.00	0.56		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	1.04	2.00	0.52	1.22	0.30
	ภายในกลุ่ม	118.23	277.00	0.43		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2.64	2.00	1.32	2.31	0.10
	ภายในกลุ่ม	158.25	277.00	0.57		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.26 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านความปลอดภัยต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.27

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามกับรายได้ต่อเดือน

ด้านความปลอดภัย	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 15,000 บาท	15,000-30,000 บาท	สูงกว่า 30,000 บาท
ต่ำกว่า 15,000 บาท	3.47		0.01*	0.17
15,000-30,000 บาท	3.14			0.47
สูงกว่า 30,000 บาท	3.19			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.27 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านความปลอดภัยพบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือน 15,000-30,000 บาท

สมมติฐานที่ 1.7 นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.28 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามภูมิลำเนา

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5.86	6.00	0.98	2.13	0.05
	ภายในกลุ่ม	125.54	273.00	0.46		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	4.46	6.00	0.74	1.82	0.10
	ภายในกลุ่ม	111.34	273.00	0.41		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	17.36	6.00	2.89	5.81	0.00*
	ภายในกลุ่ม	135.98	273.00	0.50		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	10.59	6.00	1.77	4.35	0.00*
	ภายในกลุ่ม	110.74	273.00	0.41		
	รวม	121.33	279.00			

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	4.32	6.00	0.72	1.73	0.11
	ภายในกลุ่ม	113.52	273.00	0.42		
	รวม	117.84	279.00			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	13.70	6.00	2.28	5.07	0.00*
	ภายในกลุ่ม	123.11	273.00	0.45		
	รวม	136.81	279.00			
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	10.59	6.00	1.76	3.48	0.00*
	ภายในกลุ่ม	138.52	273.00	0.51		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	9.03	6.00	1.51	2.77	0.01*
	ภายในกลุ่ม	148.08	273.00	0.54		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	4.36	6.00	0.73	1.73	0.12
	ภายในกลุ่ม	114.91	273.00	0.42		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	5.81	6.00	0.97	1.70	0.12
	ภายในกลุ่ม	155.08	273.00	0.57		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.28 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านรายการนำเที่ยว ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านรายการนำเที่ยว ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ที่ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านอรรถาธิบายไม่ตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมี

ระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านความปลอดภัย ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.29

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามกับภูมิลำเนา

ด้านความปลอดภัย	$\bar{X}$	กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล		ภาค				
		ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค ตะวันออก เฉียง เหนือ	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันออกเฉียง ใต้	ภาคใต้	
กรุงเทพมหานคร และ ปริมณฑล	3.27	0.02*	0.92	0.02*	0.02*	0.27	0.00*	
ภาคกลาง	3.55		0.14	0.46	0.00*	.057	0.09	
ภาคเหนือ	3.29			0.07	0.04*	0.30	0.01*	
ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	3.68				0.00	0.78	0.68	
ภาคตะวันออก	2.78					0.05	0.00*	
ภาคตะวันตก	3.83						0.88	
ภาคใต้	3.76							

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ด้านอรรถศาสตร์ไมตรี ของเจ้าของบ้านและ สมาชิกในครัวเรือน	$\bar{X}$	กรุง เทพฯ และ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค ตะวันออก เฉียง เหนือ	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันตก	ภาคใต้
กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	3.64		0.56	0.11	0.35	0.02*	0.95	0.00*
ภาคกลาง	3.70			0.26	0.60	0.01*	0.94	0.01*
ภาคเหนือ	3.88				0.66	0.00*	0.66	0.36
ภาคตะวันออก เฉียง เหนือ	3.79					0.01*	0.08	0.17
ภาคตะวันออก	3.17						0.30	0.00*
ภาคตะวันตก	3.67							0.45
ภาคใต้	4.01							
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม								
กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	3.59		0.17	0.04*	0.72	0.08	0.39	0.00*
ภาคกลาง	3.74			0.33	0.60	0.02*	0.59	0.01*
ภาคเหนือ	3.90				0.22	0.01	0.83	0.28
ภาคตะวันออก เฉียง เหนือ	3.64					0.09	0.48	0.02*
ภาคตะวันออก	3.23						0.13	0.00*
ภาคตะวันตก	4.00							0.88
ภาคใต้	4.07							

ตารางที่ 4.29 (ต่อ)

ด้านวัฒนธรรม	$\bar{X}$	กรุง เทพฯ และ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค เหนือ	ภาค	ภาค	ภาค	ภาคใต้
					ตะวันออก เฉียง เหนือ	ตะวันออก	ตะวันออก ตก	
กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	3.66		0.04	0.54	0.48	0.21	0.74	0.00*
ภาคกลาง	3.91			0.41	0.53	0.02*	0.88	0.13
ภาคเหนือ	3.76				0.91	0.14	0.89	0.05
ภาคตะวันออก เฉียง เหนือ	3.79					0.13	0.93	0.09
ภาคตะวันออก	3.39						0.41	0.00*
ภาคตะวันตก	3.83							0.60
ภาคใต้	4.10							
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์								
กรุงเทพฯ และ ปริมณฑล	3.60		0.43	0.54	0.17	0.19	0.66	0.00*
ภาคกลาง	3.70			0.97	0.42	0.09	0.80	0.02
ภาคเหนือ	3.71				0.50	0.12	0.82	0.10
ภาคตะวันออก เฉียง เหนือ	3.86					0.04	0.96	0.46
ภาคตะวันออก	3.31						0.35	0.00*
ภาคตะวันตก	3.83							0.75
ภาคใต้	4.00							

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.29 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านความปลอดภัยพบว่านักท่องเที่ยวที่อยู่งกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ที่อยู่งภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาคตะวันออก และภาคใต้ ผู้ที่อยู่งภาคตะวันออกมีความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ที่อยู่งภาคกลางและภาคเหนือ ผู้ที่อยู่งภาคใต้มีความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ที่อยู่งภาคเหนือ ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือนพบว่าผู่งอยู่งภาคตะวันออกมีความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ที่อยู่งกรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาค

กลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ ผู้ที่อยู่ภาคใต้มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ที่อยู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคกลาง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่าผู้ที่อยู่ภาคใต้มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ที่อยู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ผู้ที่อยู่กรุงเทพฯ และปริมณฑลมีความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ที่อยู่ภาคเหนือ และผู้ที่อยู่ภาคกลางมีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านวัฒนธรรมพบว่าผู้ที่อยู่ภาคใต้มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ที่อยู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และผู้ที่อยู่ภาคกลางมีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ที่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์พบว่าผู้ที่อยู่ภาคใต้มีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ที่อยู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมปัจจัยพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.1 นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งของการเดินทางมาพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.30

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามจำนวนครั้งของการเดินทางมาพัก

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	2.52	2.00	1.26	2.71	0.07
	ภายในกลุ่ม	128.88	277.00	0.47		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.40	2.00	0.70	1.69	0.19
	ภายในกลุ่ม	114.40	277.00	0.41		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	0.48	2.00	0.24	0.44	0.65
	ภายในกลุ่ม	152.87	277.00	0.55		
	รวม	153.35	279.00			

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	1.06	2.00	0.53	1.22	0.30
	ภายในกลุ่ม	120.27	277.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	0.29	2.00	0.14	0.34	0.71
	ภายในกลุ่ม	117.55	277.00	0.42		
	รวม	117.84	279.00			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.59	2.00	0.30	0.60	0.55
	ภายในกลุ่ม	136.22	277.00	0.49		
	รวม	136.81	279.00			
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2.89	2.00	1.44	2.73	0.07
	ภายในกลุ่ม	146.22	277.00	0.53		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	0.13	2.00	0.07	0.12	0.89
	ภายในกลุ่ม	156.98	277.00	0.57		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	0.30	2.00	0.15	0.35	0.70
	ภายในกลุ่ม	118.97	277.00	0.43		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.42	2.00	0.21	0.36	0.69
	ภายในกลุ่ม	160.46	277.00	0.58		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าทั้งสิบด้านไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งของการเดินทางมาพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในทุกด้านไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.2 นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาในการพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.31 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามระยะเวลาในการพัก

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	3.30	2.00	1.65	3.56	0.03*
	ภายในกลุ่ม	128.11	277.00	0.46		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	4.12	2.00	2.06	5.11	0.01*
	ภายในกลุ่ม	111.68	277.00	0.40		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	0.25	2.00	0.12	0.22	0.80
	ภายในกลุ่ม	153.10	277.00	0.55		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	2.27	2.00	1.13	2.64	0.07
	ภายในกลุ่ม	119.06	277.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	0.52	2.00	0.26	0.61	0.54
	ภายในกลุ่ม	117.32	277.00	0.42		
	รวม	117.84	279.00			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	0.71	2.00	0.35	0.72	0.49
	ภายในกลุ่ม	136.11	277.00	0.49		
	รวม	136.81	279.00			
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.80	2.00	0.40	0.75	0.47
	ภายในกลุ่ม	148.30	277.00	0.54		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	1.00	2.00	0.50	0.89	0.41
	ภายในกลุ่ม	156.11	277.00	0.56		
	รวม	157.11	279.00			

ตารางที่ 4.31 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	0.52	2.00	0.26	0.60	0.55
	ภายในกลุ่ม	118.75	277.00	0.43		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.44	2.00	0.22	0.38	0.68
	ภายในกลุ่ม	160.44	277.00	0.58		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านอัยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาในการพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านความปลอดภัย ด้านอัยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก และด้านอาหารและโภชนาการ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาในการพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก และด้านอาหารและโภชนาการ ต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

สมมติฐานที่ 2.3 นักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมเดินทางมาพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.32

**การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยว
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามผู้ร่วมเดินทางมาพัก**

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการ เลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	3.77	5.00	0.75	1.62	0.16
	ภายในกลุ่ม	127.64	274.00	0.47		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและ โภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3.09	5.00	0.62	1.50	0.19
	ภายในกลุ่ม	112.71	274.00	0.41		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	6.62	5.00	1.32	2.47	0.03*
	ภายในกลุ่ม	146.72	274.00	0.54		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถาศัยไมตรี ของเจ้าของบ้านและ สมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	4.38	5.00	0.88	2.05	0.07
	ภายในกลุ่ม	116.95	274.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	3.16	5.00	0.63	1.51	0.19
	ภายในกลุ่ม	114.69	274.00	0.42		
	รวม	117.84	279.00			
ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	5.74	5.00	1.15	2.40	0.04*
	ภายในกลุ่ม	131.07	274.00	0.48		
	รวม	136.81	279.00			

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการ	Sum of	df	Mean	F	Sig.
----------------------------------	--------	----	------	---	------

เลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Squares		Square		
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	6.31	5.00	1.26	2.42	0.04*
	ภายในกลุ่ม	142.79	274.00	0.52		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	7.60	5.00	1.52	2.79	0.02*
	ภายในกลุ่ม	149.51	274.00	0.55		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	1.74	5.00	0.35	0.81	0.54
	ภายในกลุ่ม	117.53	274.00	0.43		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.76	5.00	0.75	1.31	0.26
	ภายในกลุ่ม	157.13	274.00	0.57		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอสังหาริมทรัพย์ของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมเดินทางมาพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอสังหาริมทรัพย์ของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมเดินทางมาพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในความปลอดภัย ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.33 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามกับผู้ร่วมเดินทางมาพัก

ความปลอดภัย	$\bar{X}$	เดินทาง ลำพัง	คู่สมรส และลูก	ญาติพี่น้อง	เพื่อน	บริษัท นำเที่ยว	อื่นๆ
เดินทางลำพัง	3.38		0.45	0.76	0.90	0.63	0.03*
คู่สมรสและลูก	3.60			0.04	0.14	0.59	0.03*
ญาติพี่น้อง	3.29				0.32	0.12	0.00*
เพื่อน	3.42					0.38	0.01*
บริษัทนำเที่ยว	3.52						0.02*
อื่นๆ	4.33						
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							
เดินทางลำพัง	3.36		0.17	0.32	0.16	0.05	0.01*
คู่สมรสและลูก	3.74			0.44	0.91	0.26	0.02*
ญาติพี่น้อง	3.64				0.42	0.06	0.01*
เพื่อน	3.73					0.14	0.02*
บริษัทนำเที่ยว	3.90						0.07
อื่นๆ	4.50						
ด้านวัฒนธรรม							
เดินทางลำพัง	3.48		0.33	0.48	0.20	0.08	0.01*
คู่สมรสและลูก	3.76			0.60	0.53	0.13	0.01*
ญาติพี่น้อง	3.68				0.21	0.04	0.01*
เพื่อน	3.84					0.23	0.02*
บริษัทนำเที่ยว	3.98						0.07*
อื่นๆ	4.60						
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์							
เดินทางลำพัง	3.52		0.42	0.86	0.41	0.27	0.02*
คู่สมรสและลูก	3.77			0.05	0.96	0.58	0.03*
ญาติพี่น้อง	3.47				0.02	0.01	0.00*
เพื่อน	3.76					0.47	0.02*
บริษัทนำเที่ยว	3.85						0.05*
อื่นๆ	4.53						

จากตารางที่ 4.33 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านความปลอดภัยพบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางร่วมกับคนอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางลำพัง คู่สมรสและลูก ญาติพี่น้อง เพื่อน และบริษัทนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางร่วมกับคนอื่น ๆ มีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางลำพัง คู่สมรสและลูก ญาติพี่น้อง และเพื่อน

สมมติฐานที่ 2.4 นักท่องเที่ยวที่มีผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.34

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พัก

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	10.17	5.00	2.03	4.60	0.00*
	ภายในกลุ่ม	121.23	274.00	0.44		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	7.88	5.00	1.58	4.00	0.00*
	ภายในกลุ่ม	107.92	274.00	0.39		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	5.62	5.00	1.12	2.08	0.07
	ภายในกลุ่ม	147.73	274.00	0.54		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านบรรยากาศไม้ตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	7.15	5.00	1.43	3.43	0.01*
	ภายในกลุ่ม	114.18	274.00	0.42		
	รวม	121.33	279.00			

ตารางที่ 4.34 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการ เลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	4.56	5.00	0.91	2.20	0.05
	ภายในกลุ่ม	113.28	274.00	0.41		
	รวม	117.84	279.00			
ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	10.56	5.00	2.11	4.59	0.00*
	ภายในกลุ่ม	126.25	274.00	0.46		
	รวม	136.81	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	5.62	5.00	1.12	2.08	0.07
	ภายในกลุ่ม	147.73	274.00	0.54		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	8.88	5.00	1.78	3.47	0.00*
	ภายในกลุ่ม	140.22	274.00	0.51		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่า และมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	10.70	5.00	2.14	4.00	0.00*
	ภายในกลุ่ม	146.41	274.00	0.53		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของ กลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	4.38	5.00	0.88	2.09	0.07
	ภายในกลุ่ม	114.89	274.00	0.42		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	7.39	5.00	1.48	2.64	0.02*
	ภายในกลุ่ม	153.49	274.00	0.56		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.34 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านรายการนำเที่ยว และด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านความปลอดภัย ด้านรายการนำเที่ยว และด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่านักท่องเที่ยวที่มีผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และด้านประชาสัมพันธ์ ต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.35

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามกับผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พัก

ด้านที่พัก	$\bar{X}$	ตัวเอง	คู่สมรสและลูก	ญาติพี่น้อง	เพื่อน	บริษัทนำเที่ยว	อื่นๆ
ตัวเอง	3.71		0.27	0.00*	0.00*	0.49	0.44
คู่สมรสและลูก	4.12			0.06	0.10	0.60	0.19
ญาติพี่น้อง	3.93				0.49	0.01*	0.01*
เพื่อน	4.11					0.01*	0.02*
บริษัทนำเที่ยว	4.14						0.28
อื่นๆ	4.60						
ด้านอาหารและโภชนาการ							
ตัวเอง	3.57		0.17	0.00*	0.00*	0.22	0.84
คู่สมรสและลูก	4.06			0.02*	0.38	0.74	0.36
ญาติพี่น้อง	3.92				0.05	0.00*	0.02*
เพื่อน	4.08					0.14	0.15
บริษัทนำเที่ยว	4.01						0.44
อื่นๆ	4.40						

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ด้านอรรถศาสตร์มิติ ของเจ้าของบ้าน และสมาชิกใน ครัวเรือน	$\bar{X}$	ตัวเอง	คู่สมรส และลูก	ญาติพี่น้อง	เพื่อน	บริษัท นำเที่ยว	อื่นๆ
ตัวเอง	3.71		0.10	0.08	0.12	0.57	0.02*
คู่สมรสและลูก	3.65			0.87	0.64	0.04*	0.00*
ญาติพี่น้อง	3.67				0.51	0.03*	0.00*
เพื่อน	3.76					0.03*	0.00*
บริษัทนำเที่ยว	3.85						0.04*
อื่นๆ	4.53						
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม							
ตัวเอง	3.36		0.40	0.55	0.98	0.01*	0.00*
คู่สมรสและลูก	3.74			0.21	0.37	0.15	0.01*
ญาติพี่น้อง	3.64				0.54	0.01*	0.00*
เพื่อน	3.73					0.00*	0.00*
บริษัทนำเที่ยว	3.90						0.04*
อื่นๆ	4.50						
ด้านวัฒนธรรม							
ตัวเอง	3.48		0.37	0.29	0.59	0.02*	0.01*
คู่สมรสและลูก	3.76			0.09	0.61	0.28	0.03*
ญาติพี่น้อง	3.68				0.12	0.00*	0.00*
เพื่อน	3.84					0.04	0.01*
บริษัทนำเที่ยว	3.98						0.09
อื่นๆ	4.60						
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์							
ตัวเอง	3.52		0.09	0.28	0.09	0.04*	0.00*
คู่สมรสและลูก	3.77			0.02*	0.68	0.95	0.03*
ญาติพี่น้อง	3.47				0.01*	0.01*	0.00*
เพื่อน	3.76					0.56	0.01*
บริษัทนำเที่ยว	3.85						0.02*
อื่นๆ	4.53						

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ด้านประชาสัมพันธ์	$\bar{X}$	ตัวเอง	คู่สมรส และลูก	ญาติพี่น้อง	เพื่อน	บริษัท นำเที่ยว	อื่นๆ
ตัวเอง	3.24		0.03 *	0.37	0.34	0.06	0.05
คู่สมรสและลูก	3.76			0.01 *	0.12	0.53	0.48
ญาติพี่น้อง	3.49				0.09	0.02*	0.02 *
เพื่อน	3.69					0.28	0.12
บริษัทนำเที่ยว	3.61						0.28
อื่นๆ	4.00						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.35 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านที่พหุพบว่าตัวเองเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ที่มีคู่สมรสและลูก และเพื่อนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ ญาติพี่น้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจต่ำกว่าบริษัทนำเที่ยวและคนอื่นๆ ที่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ เพื่อนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจต่ำบริษัทนำเที่ยวและคนอื่นๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ ด้านอาหารและโภชนาการพบว่าตัวเองเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ที่มีคู่สมรสและลูก และเพื่อนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ ญาติพี่น้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจต่ำกว่าคู่สมรสและลูก บริษัทนำเที่ยวและคนอื่นๆ ที่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ ด้านอสังหาริมทรัพย์ของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือนพบว่าคนอื่นๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าตัวเอง คู่สมรสและลูก ญาติพี่น้อง เพื่อน และบริษัทนำเที่ยวที่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ บริษัทนำเที่ยวเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าคู่สมรสและลูก ญาติพี่น้อง และเพื่อน เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่าคนอื่นๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าตัวเอง คู่สมรสและลูก ญาติพี่น้อง เพื่อน และบริษัทนำเที่ยว บริษัทนำเที่ยวเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าตัวเอง คู่สมรสและลูก ญาติพี่น้อง และเพื่อน ด้านวัฒนธรรมคนอื่นๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าตัวเอง คู่สมรสและลูก ญาติพี่น้อง และเพื่อน บริษัทนำเที่ยวเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าตัวเอง และญาติพี่น้อง ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์พบว่าคนอื่นๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าตัวเอง คู่สมรสและลูก ญาติพี่น้อง เพื่อน และบริษัทนำเที่ยว บริษัทนำเที่ยวเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าตัวเอง และเพื่อน เพื่อนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าญาติพี่น้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ ด้านประชาสัมพันธ์พบว่าคู่สมรสและลูกเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุมีความพึงพอใจสูงกว่าตัวเองและญาติพี่น้องเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พหุ ญาติพี่น้อง

เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พักมีความพึงพอใจต่ำกว่าบริษัทนำเที่ยวและคนอื่นๆ เป็นผู้ที่มีอิทธิพลในการเลือกที่พัก

สมมติฐานที่ 2.5 นักท่องเที่ยวที่รูปแบบการเดินทางมาท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.36

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามรูปแบบการเดินทางมาท่องเที่ยว

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	7.05	4.00	1.76	3.90	0.00*
	ภายในกลุ่ม	124.35	275.00	0.45		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	1.60	4.00	0.40	0.96	0.43
	ภายในกลุ่ม	114.20	275.00	0.42		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	4.71	4.00	1.18	2.18	0.07
	ภายในกลุ่ม	148.63	275.00	0.54		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอสังหาริมทรัพย์ของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	4.32	4.00	1.08	2.54	0.04*
	ภายในกลุ่ม	117.01	275.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	4.18	4.00	1.05	2.53	0.04*
	ภายในกลุ่ม	113.66	275.00	0.41		
	รวม	117.84	279.00			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	11.65	4.00	2.91	6.40	0.00*
	ภายในกลุ่ม	125.16	275.00	0.46		
	รวม	136.81	279.00			

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	9.78	4.00	2.44	4.82	0.00*
	ภายในกลุ่ม	139.32	275.00	0.51		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	6.51	4.00	1.63	2.97	0.02*
	ภายในกลุ่ม	150.60	275.00	0.55		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	2.72	4.00	0.68	1.60	0.17
	ภายในกลุ่ม	116.55	275.00	0.42		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	5.13	4.00	1.28	2.27	0.06
	ภายในกลุ่ม	155.75	275.00	0.57		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ความปลอดภัย ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการเดินทางมาท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านอาหารและโภชนาการ ความปลอดภัย ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านบรรยากาศไม่ตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการเดินทางมาท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านบรรยากาศไม่ตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.6 นักท่องเที่ยวที่เคยเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ที่ต่างกันมาก่อนมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.37

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยว
ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามการเคยเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์มา
ก่อน

ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวในการเลือกใช้ บริการโฮมสเตย์	บริการ	$\bar{x}$	S.D.	t-value	Sig.
ด้านที่พัก	เคยใช้บริการ	4.05	0.67	-0.89	0.38
	ไม่เคยใช้ บริการ	4.12	0.70		
ด้านอาหารและโภชนาการ	เคยใช้บริการ	4.02	0.61	-0.28	0.78
	ไม่เคยใช้ บริการ	4.04	0.68		
ด้านความปลอดภัย	เคยใช้บริการ	3.50	0.72	0.84	0.40
	ไม่เคยใช้ บริการ	3.42	0.76		
ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของ บ้านและสมาชิกในครัวเรือน	เคยใช้บริการ	3.78	0.64	0.84	0.40
	ไม่เคยใช้ บริการ	3.72	0.68		
ด้านรายการนำเที่ยว	เคยใช้บริการ	3.68	0.60	0.96	0.34
	ไม่เคยใช้ บริการ	3.60	0.70		
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	เคยใช้บริการ	3.76	0.67	0.10	0.92
	ไม่เคยใช้ บริการ	3.75	0.74		
ด้านวัฒนธรรม	เคยใช้บริการ	3.84	0.74	0.42	0.68
	ไม่เคยใช้ บริการ	3.81	0.72		

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวในการเลือกใช้ บริการโฮมสเตย์	บริการ	$\bar{x}$	S.D.	t-value	Sig.
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่า ของผลิตภัณฑ์	เคยใช้บริการ	3.70	0.74	-0.86	0.39
	ไม่เคยใช้ บริการ	3.78	0.77		
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมส เตย์	เคยใช้บริการ	3.70	0.63	0.35	0.73
	ไม่เคยใช้ บริการ	3.68	0.68		
ด้านประชาสัมพันธ์	เคยใช้บริการ	3.62	0.68	-0.62	0.54
	ไม่เคยใช้ บริการ	3.68	0.85		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าทั้งสิบด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่เคยเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ที่แตกต่างกันมาก่อน มีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามไม่ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.7 นักท่องเที่ยวที่มีเหตุผลในการเลือกที่พักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.38

การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามเหตุผลในการเลือกที่พัก

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการ	Sum of	df	Mean	F	Sig.
----------------------------------	--------	----	------	---	------

เลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Squares		Square		
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	5.78	5.00	1.16	2.52	0.03*
	ภายในกลุ่ม	125.62	274.00	0.46		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและ โภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	5.05	5.00	1.01	2.50	0.03*
	ภายในกลุ่ม	110.75	274.00	0.40		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	3.62	5.00	0.72	1.32	0.25
	ภายในกลุ่ม	149.73	274.00	0.55		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถยาศัยไมตรี ของเจ้าของบ้านและ สมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	2.62	5.00	0.52	1.21	0.31
	ภายในกลุ่ม	118.71	274.00	0.43		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	1.58	5.00	0.32	0.75	0.59
	ภายในกลุ่ม	116.26	274.00	0.42		
	รวม	117.84	279.00			
ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	4.06	5.00	0.81	1.68	0.14
	ภายในกลุ่ม	132.75	274.00	0.48		
	รวม	136.81	279.00			
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4.06	5.00	0.81	1.54	0.18
	ภายในกลุ่ม	145.04	274.00	0.53		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่า และมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	3.30	5.00	0.66	1.18	0.32
	ภายในกลุ่ม	153.81	274.00	0.56		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของ กลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	2.83	5.00	0.57	1.33	0.25
	ภายในกลุ่ม	116.44	274.00	0.42		
	รวม	119.27	279.00			

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	10.14	5.00	2.03	3.69	0.00*
ด้านประชาสัมพันธ์ ภายในกลุ่ม	150.75	274.00	0.55		
รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.38 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีเหตุผลในการเลือกที่พักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในความปลอดภัย ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีเหตุผลในการเลือกที่พักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ และด้านประชาสัมพันธ์ ต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.39

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามกับเหตุผลในการเลือกที่พัก

ด้านที่พัก	$\bar{X}$	ความ สะดวก สบาย	ทำเล ที่ตั้ง	คุณภาพการ บริหาร	การ เดินทาง	ราคา	ชื่อเสียง
ความสะดวกสบาย	4.20		0.69	0.11	0.00*	0.12	0.29
ทำเลที่ตั้ง	4.16			0.18	0.00*	0.22	0.37
คุณภาพการบริหาร	3.95				0.23	0.73	1.00
การเดินทาง	3.71					0.09	0.37
ราคา	4.01						0.80
ชื่อเสียง	3.94						
ด้านอาหารและ โภชนาการ							
ความสะดวกสบาย	4.15		0.41	0.04	0.00*	0.19	0.10
ทำเลที่ตั้ง	4.07			0.13	0.02*	0.51	0.19
คุณภาพการบริหาร	3.85				0.49	0.37	0.78
การเดินทาง	3.72					0.09	0.81
ราคา	3.99						0.35
ชื่อเสียง	3.78						
ด้านประชาสัมพันธ์							
ความสะดวกสบาย	3.81		0.02*	0.01*	0.00*	0.90	0.89
ทำเลที่ตั้ง	3.55			0.33	0.10	0.04*	0.37
คุณภาพการบริหาร	3.38				0.60	0.02*	0.17
การเดินทาง	3.26					0.00*	0.08
ราคา	3.83						0.85
ชื่อเสียง	3.78						

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.39 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านที่พักและด้านอาหารและโภชนาการพบว่านักท่องเที่ยวที่เลือกที่พักจากการเดินทางมีความพึงพอใจต่ำกว่าผู้ที่เลือกที่พักจากความสะดวกสบาย และทำเลที่ตั้ง ด้านประชาสัมพันธ์พบว่านักท่องเที่ยวที่เลือกที่พักจากความสะดวกสบายมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่เลือกที่พักจากทำเลที่ตั้ง คุณภาพการบริหาร และการ

เดินทาง นักท่องเที่ยวที่เลือกที่พักจากราคามีความพึงพอใจสูงกว่าผู้ที่เลือกที่พักจากทำเลที่ตั้ง คุณภาพการบริหาร และการเดินทาง

สมมติฐานที่ 2.8 นักท่องเที่ยวที่รู้จักที่พักจากสื่อที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ตารางที่ 4.40 การทดสอบเพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสงครามจำแนกตามการรู้จักที่พักจากสื่อ

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านที่พัก	ระหว่างกลุ่ม	4.17	6.00	0.69	1.49	0.18
	ภายในกลุ่ม	127.24	273.00	0.47		
	รวม	131.40	279.00			
ด้านอาหารและโภชนาการ	ระหว่างกลุ่ม	6.19	6.00	1.03	2.57	0.02 *
	ภายในกลุ่ม	109.61	273.00	0.40		
	รวม	115.80	279.00			
ความปลอดภัย	ระหว่างกลุ่ม	2.77	6.00	0.46	0.84	0.54
	ภายในกลุ่ม	150.58	273.00	0.55		
	รวม	153.35	279.00			
ด้านอรรถยาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	ระหว่างกลุ่ม	0.80	6.00	0.13	0.30	0.94
	ภายในกลุ่ม	120.53	273.00	0.44		
	รวม	121.33	279.00			
ด้านรายการนำเที่ยว	ระหว่างกลุ่ม	1.39	6.00	0.23	0.54	0.77
	ภายในกลุ่ม	116.45	273.00	0.43		
	รวม	117.84	279.00			
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	2.11	6.00	0.35	0.71	0.64
	ภายในกลุ่ม	134.70	273.00	0.49		
	รวม	136.81	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.40 (ต่อ)

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านวัฒนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.95	6.00	0.32	0.60	0.73
	ภายในกลุ่ม	147.15	273.00	0.54		
	รวม	149.10	279.00			
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	ระหว่างกลุ่ม	2.24	6.00	0.37	0.66	0.68
	ภายในกลุ่ม	154.87	273.00	0.57		
	รวม	157.11	279.00			
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	ระหว่างกลุ่ม	3.66	6.00	0.61	1.44	0.20
	ภายในกลุ่ม	115.61	273.00	0.42		
	รวม	119.27	279.00			
ด้านประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	3.67	6.00	0.61	1.06	0.38
	ภายในกลุ่ม	157.21	273.00	0.58		
	รวม	160.89	279.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.40 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าด้านที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านที่พัก ความปลอดภัย ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่รู้จักที่พักจากสื่อที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ความปลอดภัย ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ไม่ต่างกัน

ส่วนด้านที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ด้านอาหารและโภชนาการ ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีการรู้จักที่พักจากสื่อที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามใน ด้านอาหารและโภชนาการที่ ต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องทำการทดสอบด้วยค่า Least Significance Difference (LSD) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่

ตารางที่ 4.41

การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงครามกับการรู้จักที่พักจากสื่อ

ด้านอาหารและ โภชนาการ	$\bar{X}$	อิน เตอร์ เน็ต	โทร ทัศน์/ วิทยุ	นิตย สาร การท่องเที่ยว	เอกสาร บริษัท นำเที่ยว	การ ประชาสัมพันธ์ ของหน่วยงาน ราชการ	เพื่อน หรือ คนรู้จัก	อื่นๆ
อินเทอร์เน็ต	4.1 5		0.22	0.01*	0.01*	0.28	0.08	0.44
โทรทัศน์/วิทยุ	3.9 1			0.52	0.63	0.70	0.69	0.23
นิตยสารการ ท่องเที่ยว	3.7 6				0.81	0.98	0.12	0.11
เอกสารบริษัทนำ เที่ยว	3.8 0					0.89	0.18	0.13
การประชาสัมพันธ์ ของหน่วยงาน ราชการ	3.7 5						0.52	0.20
เพื่อนหรือคนรู้จัก	3.9 9							0.26
อื่นๆ	4.5 0							

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.41 เป็นการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันรายคู่ซึ่งในด้านที่พักและด้านอาหารและโภชนาการพบว่านักท่องเที่ยวที่รู้จักที่พักจากอินเทอร์เน็ตมีความพึงพอใจสูงกว่านักท่องเที่ยวที่รู้จักที่พักจากนิตยสารการท่องเที่ยว และเอกสารบริษัทนำเที่ยว

ตารางที่ 4.42

สรุปสมมติฐานที่ 1 ปัจจัยประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ความพึงพอใจของ นักท่องเที่ยวในการ เลือกใช้บริการโฮมส เตย์	เพศ	อายุ	สถานภาพ สมรส	ระดับ การศึกษา	อาชีพ	รายได้ ต่อ เดือน	ภูมิภาค
ด้านที่พัก	-	✓	-	-	-	-	-
ด้านอาหารและ โภชนาการ	-	-	-	-	-	-	-
ความปลอดภัย	-	-	-	-	✓	✓	✓
ด้านอรรถยาศัยไมตรี ของเจ้าของบ้านและ สมาชิกในครัวเรือน	-	-	-	-	-	-	✓
ด้านรายการนำเที่ยว	-	✓	-	-	-	-	-
ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	-	✓	-	✓	-	-	✓
ด้านวัฒนธรรม	-	✓	-	-	-	-	✓
ด้านการสร้างคุณค่า และมูลค่าของ ผลิตภัณฑ์	-	✓	-	-	-	-	✓
ด้านการบริหารของ กลุ่มโฮมสเตย์	-	✓	-	-	-	-	-
ด้านประชาสัมพันธ์	-	✓	-	-	-	-	-

- ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

✓ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.42 สรุปผลสมมติฐานปัจจัยประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในบริเวณจังหวัดสมุทรสงครามที่แตกต่างกันมีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกันได้ดังนี้

ไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ต่างกัน

ตารางที่ 4.43

สรุปสมมติฐานที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในบริเวณอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกัน

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์	จำนวนครั้ง	ระยะเวลาการพัก	ผู้ร่วมเดินทางมาพัก	ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการเลือก	รูปแบบการเดินทาง	การเคยใช้โฮมสเตย์	เหตุผลที่เลือกที่พัก	การรู้จักที่พักจากสื่อ
ด้านที่พัก	-	✓	-	✓	✓	-	✓	-
ด้านอาหารและโภชนาการ	-	✓	-	✓	-	-	✓	✓
ความปลอดภัย	-	-	✓	-	-	-	-	-
ด้านอรรถศาสตร์ไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน	-	-	-	✓	✓	-	-	-
ด้านรายการนำเที่ยว	-	-	-	-	✓	-	-	-
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	-	✓	✓	✓	-	-	-
ด้านวัฒนธรรม	-	-	✓	✓	✓	-	-	-
ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์	-	-	✓	✓	✓	-	-	-
ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์	-	-	-	-	-	-	-	-
ด้านประชาสัมพันธ์	-	-	-	✓	-	-	✓	-

- ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

✓ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.43 สรุปผลสมมติฐานพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามต่างกันได้ดังนี้

นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งของการเดินทางมาพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในทุกด้านไม่ต่างกัน

นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาในการพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านความปลอดภัย ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ไม่ต่างกัน ในขณะที่มีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก และด้านอาหารและโภชนาการ ต่างกัน

นักท่องเที่ยวที่มีผู้ร่วมเดินทางมาพักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ไม่ต่างกัน ในขณะที่มีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในความปลอดภัย ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ต่างกัน

นักท่องเที่ยวที่มีผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในความปลอดภัย ด้านรายการนำเที่ยว และด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ไม่ต่างกัน ในขณะที่มีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และด้านประชาสัมพันธ์ ต่างกัน

นักท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการเดินทางมาท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านอาหารและโภชนาการ ความปลอดภัย ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ไม่ต่างกัน ในขณะที่มีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ต่างกัน

นักท่องเที่ยวที่เคยเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ที่แตกต่างกันมาก่อนมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามไม่ต่างกัน

นักท่องเที่ยวที่มีเหตุผลในการเลือกที่พักที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในความปลอดภัย ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ และด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ ไม่ต่างกัน ในขณะที่มีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ และด้านประชาสัมพันธ์ ต่างกัน

นักท่องเที่ยวที่มีการรู้จักที่พักจากสื่อที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ความปลอดภัย ด้านอรรถาศัยไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ ไม่ต่างกัน ในขณะที่มีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในจังหวัดสมุทรสงครามใน ด้านอาหารและโภชนาการ ต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการให้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ตามมาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพโฮมสเตย์ไทยในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม” มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 2) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามและ 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจ ตามคุณลักษณะประชากรและพฤติกรรมในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ของนักท่องเที่ยวในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม โดยขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้เน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม บัณฑิตที่ทำการศึกษาได้แก่ บัณฑิตส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ สถานภาพสมรส อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และภูมิลำเนา พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวประกอบด้วย จำนวนครั้งของการมาพัก ระยะเวลาในการพัก ผู้ร่วมเดินทาง ผู้มีอิทธิพลต่อการเลือกที่พัก รูปแบบการเดินทาง การรู้จักที่พัก สื่อข้อมูล ข่าวสาร ที่พัก และเหตุผลในการเลือกที่พัก และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอ้างอิงมาตรฐานตัวชี้วัดคุณภาพโฮมสเตย์ไทย ได้แก่ ด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านความปลอดภัย การต้อนรับและการสร้างความคุ้นเคย ด้านรายการนำเที่ยว ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านการประชาสัมพันธ์ โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำนวน 280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานนั้นจะใช้สถิติ Independent t-test การทดสอบความแตกต่างของตัวแปร 2 กลุ่มและสถิติ One-way ANOVA การทดสอบความแตกต่างของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลสถานภาพทั่วไป

ในการศึกษา ได้ทำการเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามจำนวนทั้งสิ้น 280 คน โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 56.1 และรองลงมาคือ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.9 ซึ่งมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีสถานภาพสมรสเป็นโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี และเป็นนักเรียน/นักศึกษา มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 15,000 บาท มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑลเป็นส่วนใหญ่

ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์พักแรมและเหตุผลในการเลือกสถานที่พักของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เดินทางมาพักโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม 1 ครั้ง มีระยะเวลาการพัก 1 คืน โดยเดินทางมาพักพร้อมกับเพื่อน และผู้ที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกที่พักส่วนใหญ่จะเป็นเพื่อนเช่นเดียวกัน สำหรับรูปแบบการเดินทางท่องเที่ยววันนั้นส่วนใหญ่จะใช้รถยนต์ส่วนตัว และเคยเข้าใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามมาก่อนหน้านี้แล้ว โดยเหตุผลหลักที่กลุ่มตัวอย่างเลือกที่พักคือ ความสะดวกสบาย และข่าวสารที่พวกเขาได้รับทราบเกี่ยวกับที่พักแห่งนี้คือผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามกรอบมาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทย

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามกรอบมาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทยโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจด้านที่พัก มีระดับความพึงพอใจมาก รองลงมาคือ ด้านอาหารและโภชนาการ มีระดับความพึงพอใจมาก และด้านวัฒนธรรม มีระดับความพึงพอใจมาก เมื่อพิจารณาเป็นสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านที่พักพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ ห้องอาบน้ำและห้องส้วมมีความสะอาดและมีกลิ่นหอม รองลงมาคือ มีการแบ่งห้องนอนอย่างเป็นสัดส่วน และที่นอนและอุปกรณ์เครื่องนอนสะอาดและมีการเปลี่ยนใหม่ทุกครั้ง

ด้านความปลอดภัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างดี รองลงมาคือ มีการจัดเตรียมยาสามัญประจำบ้านและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ส่วนในเรื่องของการซักถามถึงโรคประจำตัวของนักท่องเที่ยวก่อนเข้าพักนั้นมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับกลาง

ด้านอสังหาริมทรัพย์ของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือนพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชุมชน และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีชีวิตของตนเองได้ รองลงมาคือ มีการแนะนำนักท่องเที่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนให้รู้จักกัน

ด้านรายการนำเที่ยวพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว รองลงมาคือ มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีการวางแผนโปรแกรมการท่องเที่ยวร่วมกันกับชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน

ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีแหล่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวตามธรรมชาติ หรือที่มนุษย์สร้างขึ้น มีระดับความพึงพอใจมาก รองลงมาคือ ชุมชนมีกฎ กติกา การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อให้การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์มีแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี มีระดับความพึงพอใจมาก

ด้านวัฒนธรรมพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีบ้านเก่าหรือบ้านที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยว มีระดับความพึงพอใจมาก รองลงมาคือ มีการดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นปกติ ที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงหรือจัดทำใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว และชุมชนและโรงเรียนมีแผนงานฟื้นฟูอนุรักษ์ และถ่ายทอดวัฒนธรรม ศิลปะ และการละเล่นพื้นบ้าน มีระดับความพึงพอใจมาก

ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือมีการนำเอาเอกลักษณ์ที่มีเฉพาะชุมชนมาสร้างคุณค่าและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน มีระดับความพึงพอใจมาก รองลงมาคือ มีผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือชุมชนสามารถนำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้วัสดุและวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก และมีการนำเอาความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน มีระดับความพึงพอใจมาก

ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการระบุดำเนินการและค่าบริการต่างๆ ที่ชัดเจน มีระดับความพึงพอใจมาก รองลงมาคือ การบริหารจัดการต้องเป็นการรวมกลุ่มโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และมีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมการและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีระดับความพึงพอใจมาก

ด้านประชาสัมพันธ์พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มีระดับความพึงพอใจมาก รองลงมาคือ มีคู่มือ แผนที่การเดินทาง โปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ราคาและสถานที่ติดต่อ และมีเป้าหมาย แผนงาน การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน มีระดับความพึงพอใจมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ภูมิภาเนาที่แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจในการเลือกใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงครามในด้านที่พัก ด้านอาหารและโภชนาการ ความปลอดภัย ด้านรายการนำเที่ยว ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ และด้านประชาสัมพันธ์ไม่ต่างกัน แต่มีระดับความพึงพอใจในด้านอรรถาศัยไม้ตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านวัฒนธรรม และด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

เมื่อพิจารณาในภาพโดยรวมแล้วพบว่า

1. ด้านที่พัก เป็นด้านที่นักท่องเที่ยวให้ความพึงพอใจมากที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ เนื่องจากจุดมุ่งหมายหลักของการเลือกใช้บริการที่พักรือ เพื่อการพักผ่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทิมา อภิวิสุทธิรักษ์ และปรียาพร ดิสสะมาน (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมและปัจจัยด้านการท่องเที่ยว ที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ดังนั้นที่พักจึงเป็นปัจจัยหลักที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญและมีความพึงพอใจมากที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าในด้านที่พัก ข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ ห้องอาบน้ำและห้องส้วมมีความสะอาดและมิดชิด ซึ่งขัดแย้งกับข้อมูลการวิจัยของขวัญข้าว พูลเพิ่ม ศศิธร เจตนาหน้ และเอื้องบุญ อุนะรัตน (2550) ที่ศึกษาเรื่องการวางแผนการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในปี พ.ศ. 2551 พบว่าปัญหาที่พบสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศข้อหนึ่งที่สำคัญคือ สุขอนามัยด้านสุขาที่เกิดขึ้นเมื่อมาท่องเที่ยวในบริเวณตลาดน้ำอัมพวา แต่ปัญหานี้กลับไม่พบสำหรับการเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์

2. ด้านความปลอดภัย พบว่าข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวาทีณี ฐิตคามเมธิกุล และสิริอร นาภิวงษ์ (2551) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพักแรมของนักท่องเที่ยวคนไทย กรณีศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อพิจารณาด้านความปลอดภัยพบว่านักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การจัดเวรยามภายในสถานที่พักแรม มีจุดแจ้งรับเหตุร้ายที่เพียงพอ มีเจ้าหน้าที่ตรวจตราตลอด 24 ชั่วโมง และระบบรักษาความปลอดภัยในสถานที่พักแรม เช่นสัญญาณเตือนอัคคีภัย อุปกรณ์ดับเพลิง เป็นต้น

3. อาหารและโภชนาการ เป็นด้านที่นักท่องเที่ยวที่มาเข้าใช้บริการโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ให้ความพึงพอใจเป็นอันดับสองรองจากด้านที่พัก ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของสมิต สัชฌุกร (2550) เกี่ยวกับการประสบความสำเร็จของของห้องอาหารวิจิตรยกยอซึ่งหัวใจหลักของการบริการคือ อาหารที่อร่อยรสชาติถูกปากถูกคอผู้ที่มาใช้บริการ ดังนั้นปัจจัยด้านอาหารและโภชนาการจึงมีความสำคัญและนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ก็ให้ความสำคัญและมีความพึงพอใจในด้านนี้เช่นเดียวกัน โดยในที่นี้

นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์มีความพึงพอใจในเรื่องของภาษาที่ใช้ในการรับประทานอาหารสะอาดมากที่สุด รองลงมาคืออาหารสะอาด ถูกสุขอนามัยและเพียงพอ รวมถึงมีการบริการน้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพออีกด้วย

4. ด้านวัฒนธรรม เป็นอีกด้านหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่แพ้กับในสองข้อแรก โดยมีความสอดคล้องกับนิยามของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) ว่า “โฮมสเตย์เป็นที่พักที่สัมผัสวัฒนธรรมชนบท ซึ่งหมายถึงการจัดสรรพื้นที่บ้านพักเพื่อบริการนักท่องเที่ยวโดยที่ยังคงเป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมประจำถิ่น ภายใต้ศักยภาพและการยอมรับของชุมชนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนซึ่งก็เป็นจุดขายวิถีธรรมชาติของไทย” ดังนั้นวัฒนธรรมกับโฮมสเตย์จึงเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกสำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้าพักโฮมสเตย์เนื่องจากพวกเขาต้องการและคาดหวังที่จะสัมผัสกับวัฒนธรรมของท้องถิ่นนั้นผ่านการเลือกบริการเข้าพักในที่พักแบบโฮมสเตย์มากกว่าที่จะเป็นที่พักรูปแบบอื่น โดยข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีบ้านเก่าหรือบ้านที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับหลักการจัดการโฮมสเตย์เบื้องต้นกล่าวคือ การเน้นจุดขายที่วิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าสนใจ

5. ทัศนียภาพไมตรีของเจ้าของบ้าน และสมาชิกในครัวเรือนพบว่าข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชุมชน และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีชีวิตของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันทิมา อภิวิสุทธิรักษ์และปริยาพร ดิสสะมาน (2552) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมและปัจจัยด้านการท่องเที่ยว ที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจเรื่องการสัมผัสกับวิถีชีวิตของชุมชนริมแม่น้ำสำหรับด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ

6. ด้านรายการนำเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ เจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งการเพิ่มพูนศักยภาพของมัคคุเทศก์เป็นความสำคัญลำดับต้นๆ ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้ผู้มาเยือนได้สัมผัส เรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติและองค์ประกอบธรรมชาติ (รวมทั้งศิลปวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น) ตลอดจนผลกระทบของมนุษย์ที่มีต่อระบบนิเวศ เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในเชิงบวก

7. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีแหล่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งจังหวัดสมุทรสงครามนั้นประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยวที่ครบถ้วนในทุกๆด้านกล่าวคือ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น แม่น้ำแม่กลอง แหล่งโบราณสถานโบราณวัตถุและประวัติศาสตร์ เช่น วัดจุฬามณี วัดกุฎีทอง และวัดอัมพวันเจติยาราม และแหล่งท่องเที่ยวที่ชุมชนมีอยู่แล้ว เช่น สวนลั่นจี่ สวนมะพร้าว เป็นต้น

8. การสร้างคุณค่า และมูลค่าของผลิตภัณฑ์พบว่าข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการนำเอาเอกลักษณ์ที่มีเฉพาะชุมชนมาสร้างคุณค่าและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยว ในยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืน และเป็นไปตามข้อมูลของสถาบันวิจัยเพื่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวไทย (2552) ที่เน้นให้การพัฒนาการท่องเที่ยวและการบริการจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาถึงตลาดและพฤติกรรมของกลุ่มผู้บริโภค รวมถึงต้องทำความเข้าใจเพื่อให้เข้าถึงภาพลักษณ์ของ สถานที่ท่องเที่ยวอย่างแท้จริง เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้และสัมผัสถึงเอกลักษณ์ของท้องถิ่นได้ ดังนั้นจุดบรรจบของการสร้างรายได้และการให้นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสได้ถึงเอกลักษณ์ท้องถิ่นได้คือ การนำเสนอเอกลักษณ์ที่มีเฉพาะชุมชนมาสร้างคุณค่าและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนซึ่งเป็นข้อที่ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุด

9. การบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ พบว่าข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการระบุ ค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆ ที่ชัดเจน เนื่องจากหลักและแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการ บ้านพักและสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวข้อหนึ่งที่สำคัญคือ การจัดหาบริการในราคาที่ สมเหตุสมผล ดังนั้นหากมีการระบุค่าธรรมเนียมและค่าบริการอย่างชัดเจน จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถ ตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักรโฮมสเตย์ได้ง่ายขึ้น

10. ประชาสัมพันธ์พบว่าข้อที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงสุดคือ มีการประชาสัมพันธ์แหล่ง ท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมการตลาดที่เน้นให้มี การเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์ เนื่องจากในปัจจุบัน การติดต่อสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำ ได้ค่อนข้างง่าย โดยคนในท้องถิ่นสามารถทำตัวเอง ดังนั้นโฮมสเตย์จึงควรสร้างโฮมเพจของตนเอง ซึ่งเป็น ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยสื่อสังคมออนไลน์เป็นอีกสื่อหนึ่งที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สามารถเข้าถึง ได้ง่ายและรวดเร็ว ดังนั้นหากมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อนี้ก็จะเป็นการสร้างกิจกรรมการส่งเสริมการตลาด อีกช่องทางหนึ่งด้วยเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านที่พัก จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับ มาก ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการแบ่งห้องนอนอย่างเป็นสัดส่วน, ที่นอนและอุปกรณ์เครื่องนอนสะอาดและมีการ เปลี่ยนใหม่ทุกครั้ง, ห้องอาบน้ำและห้องส้วมสะอาดและมิดชิดและมีมู่มพักผ่อนที่สะอาดและสงบ ทาง ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรพัฒนาให้มีมู่มพักผ่อนที่สะอาดและสงบ มีการแยกสัดส่วนของที่พัก และส่วนที่เป็นของเจ้าของบ้านอย่างชัดเจน สำหรับโฮมสเตย์ที่บ้านเดิมที่มีพื้นที่จำกัดอาจจะมีการต่อเติมที่พักแยกจาก กันซึ่งอาจจะติดกับบ้านเดิมหรือแยกออกไปต่างหากโดยตั้งไม่ไกลจากบ้านเดิมมากนัก นอกจากนี้ยังควรมี การเตรียมห้องน้ำที่มีความปลอดภัย มีที่กลอนประตูอยู่ในสภาพใช้งานได้ดี มีความมิดชิด ขนาดของห้องน้ำ ที่เหมาะสม อากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก น้ำที่ใช้ควรมีความสะอาด อาจเป็นประปาหมู่บ้าน หรือน้ำดิบที่ ปล่อยให้ระเหยหนึ่ง และละลายสารส้มเพื่อทำให้มีความใสและสะอาด รวมถึงการจัดเตรียมให้มีภาชนะใส่ขยะ ในห้องน้ำและมีการแยกชั้นสำหรับตักอาบน้ำไว้

2. ด้านอาหารและโภชนาการ จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของอาหารสะอาด ถูกสุขอนามัยและเพียงพอ, มีบริการน้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ, ภาชนะที่ใช้ในการรับประทานอาหารสะอาดและครีวและอุปกรณ์ปรุงอาหารมีการจัดการอย่างถูกสุขอนามัย ทั้งนี้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรพัฒนาในเรื่องห้องครีวและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปรุงอาหาร โดยควรมีการจัดแบ่งส่วนที่เป็นห้องครีวให้มีสัดส่วนที่ชัดเจน มีการทำความสะอาดห้องครีวและอุปกรณ์ทุกครั้งหลังใช้งาน มีการนำเศษอาหาร รวมถึงขยะที่เหลือจากการประกอบอาหารออกมาทิ้งทุกวัน เพื่อไม่ให้ เป็นแหล่งอาหารของสัตว์พาหะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นนก หนู แมลงสาบ ส่วนในเรื่องของภาชนะที่ใช้ในการเสิร์ฟและรับประทานอาหารเช้าไม่ให้เป็นถ้วย จาน ชาม ช้อน แก้วน้ำ ควรจะอยู่ในสภาพที่ดี ไม่มีรอยบิ่นหรือแตก เนื่องจากการนำภาชนะที่ชำรุดมาใช้นอกจากจะไม่ดีแล้ว ยังอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้ใช้บริการได้

3. ด้านความปลอดภัย จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของการจัดเตรียมยาสามัญประจำบ้านและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น, มีการซักถามถึงโรคประจำตัวของนักท่องเที่ยวก่อนเข้าพัก, มีการจัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างดี กระนั้นก็ตามทางผู้ประกอบการ โฮมสเตย์ควรมีการพัฒนาในเรื่องของการจัดเวรยาม ดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน เช่น รถยนต์ เป็นต้น ขณะมีนักท่องเที่ยวในบ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการดูแลรักษาความสงบ ความปลอดภัยเพิ่มเติม และที่สำคัญผู้ประกอบการควรมีเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อใช้ติดต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น สถานีตำรวจท้องที่ องค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นต้น และควรมีการจัดเตรียมยาสามัญประจำบ้านและอุปกรณ์ปฐมพยาบาลเบื้องต้นโดยจัดมียาสามัญประจำบ้านที่อยู่ในสภาพใช้ได้ทันที เช่น กลุ่มยาบรรเทาปวดลดไข้ กลุ่มยาแก้แพ้ ลดน้ำมูก กลุ่มยาแก้ไอ ขับเสมหะ กลุ่มยาดมหรือยาทาแก้เวียน หน้ามืด คัดจมูก กลุ่มยาแก้เมารถ เมาเรือ กลุ่มยาสำหรับโรคปาก และลำคอ กลุ่มยาแก้ปวดท้อง ท้องอืด ท้องขึ้น ท้องเฟ้อ กลุ่มยาแก้ท้องเสีย กลุ่มยาระบาย กลุ่มยาถ่ายพยาธิไส้ กลุ่มยาบรรเทาอาการปวดกล้ามเนื้อ แมลงกัดต่อย กลุ่มยาสำหรับโรคตา กลุ่มยาสำหรับโรคผิวหนัง กลุ่มยารักษาแผลติดเชื้อไฟไหม้ น้ำร้อนลวก กลุ่มยาใส่แผล ยาล้างแผล และกลุ่มยาบำรุงร่างกาย รวมถึงมีแนวทางปฏิบัติเพื่อการช่วยเหลือเบื้องต้น เมื่อนักท่องเที่ยวเกิดเจ็บป่วย หรือได้รับอุบัติเหตุ

4. ด้านอรรถาธิบายไมตรีของเจ้าของบ้านและสมาชิกในครัวเรือน จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของการแนะนำนักท่องเที่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนให้รู้จักกัน, มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชุมชนและเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีชีวิตของตนเองได้ โดยในที่นี้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรจัดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือพูดคุยเกี่ยวกับวิถีชีวิตในชุมชน และเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวเรียนรู้วิถีชีวิตของตนเองได้มากยิ่งขึ้น รวมถึงมีการแนะนำนักท่องเที่ยวกับสมาชิกในครัวเรือนให้รู้จักกัน เช่น การออกไปชมบริเวณที่พักในโฮมสเตย์หรือบริเวณใกล้เคียงกับโฮมสเตย์ รวมถึงบริเวณแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศใกล้เคียง เช่น การเที่ยวชมสวนลิ้นจี่ หรือการนั่งเรือชมตลาดน้ำอัมพวาาร่วมกันกับเจ้าของบ้าน เป็นต้น

5. ด้านรายการนำเที่ยว จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของการวางแผนโปรแกรมการท่องเที่ยวร่วมกันกับชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์ เพื่อกระจายรายได้สู่ชุมชน, มีข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายและเจ้าของบ้านเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว ในที่นี้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรมีการพัฒนาในเรื่องของการทำตัวเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่นหรือประสานงานให้มัคคุเทศก์ท้องถิ่นนำเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยว เนื่องจากเจ้าของบ้านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากร สิ่งแวดล้อมวัฒนธรรม ศิลปะ สถาปัตยกรรม การแสดง ความเชื่อ ค่านิยมภายในชุมชนแก่นักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว แต่ถ้าหากว่าผู้ประกอบการหรือเจ้าของบ้านไม่มีความรู้ในด้านนี้ก็อาจจะหาข้อมูลและสอบถามเพิ่มเติมที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประจำเขตนั้นๆ เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของมัคคุเทศก์ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลรายละเอียดกิจกรรมในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายก็เป็นสิ่งที่สำคัญเช่นเดียวกันเนื่องจากข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำไปใช้เพื่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกท่องเที่ยวภายในเงื่อนไขที่จำกัดบางอย่างของนักท่องเที่ยว เช่น ระยะเวลา หรือรูปแบบการเดินทาง เป็นต้น

6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของแหล่งดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวตามธรรมชาติหรือที่มนุษย์สร้างขึ้น, ชุมชนมีกฎ กติกา การใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อให้การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืน, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนและกลุ่มโฮมสเตย์มีแผนงาน มาตรการ และแนวทางปฏิบัติในการจัดการขยะอย่างถูกวิธี และมีกิจกรรมที่ลดการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลือง โดยผู้ประกอบการโฮมสเตย์สามารถที่จะแนะนำแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจหรือเป็นจุดขายของชุมชน เช่น ตลาดน้ำอัมพวา การนั่งเรือชมหิ่งห้อยตอนกลางคืน หรือการเที่ยวชมแหล่งประวัติศาสตร์ตอนกลางวัน เช่น อุทยานพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (อุทยาน ร. 2) วัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น วัดจุฬามณี วัดภุมรินทร์ วัดกุฎีทอง วัดบางกะพ้อม ดอนหอยหลอด ค่ายบางกุ่ม เป็นต้น รวมถึงการอธิบายถึงกฎ กติกา และการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพื่อให้การใช้ประโยชน์เป็นไปอย่างยั่งยืนเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจถึงรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ต้องปฏิบัติตามกฎและกติกาที่ตั้งเอาไว้เพื่อความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยวในอนาคต

7. ด้านวัฒนธรรม จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของชุมชนและโรงเรียน มีแผนงานฟื้นฟูอนุรักษ์ และถ่ายทอดวัฒนธรรม ศิลปะ และการแสดงวิถีชีวิตของพื้นบ้าน, มีบ้านเก่าหรือบ้านที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิม เพื่อสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยวและมีการดำเนินวิถีชีวิตที่เป็นปกติ ที่ไม่ได้เปลี่ยนหรือจัดทำใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ในที่นี้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์สามารถที่จะนำเสนอวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชนในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบ้านเก่าหรือบ้านที่แสดงถึงวัฒนธรรมดั้งเดิมรวมถึงการรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อนำสู่การเผยแพร่ที่ถูกต้องแก่นักท่องเที่ยว ที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันคือ การดำเนิน

วิถีชีวิตที่เป็นปกติ ที่ไม่ได้เปลี่ยนหรือจัดทำใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นจุดดึงดูดอีกอย่างหนึ่งสำหรับนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์

8. ด้านการสร้างคุณค่าและมูลค่าของผลิตภัณฑ์ จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือชุมชนสามารถนำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้วัสดุและวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก, มีการนำเอาความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้คนในชุมชนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน และมีการนำเอาเอกลักษณ์ที่มีเฉพาะชุมชนมาสร้างคุณค่าและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ในที่นี้ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรจะนำเอกลักษณ์ที่มีเฉพาะชุมชนมาสร้างคุณค่าและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน และนำผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนหรือชุมชนสามารถนำมาจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยวโดยใช้วัสดุและวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลัก ซึ่งอาจจะเป็นของบริโภค สิ่งประดิษฐ์ เสื้อผ้า สิ่งทอ ของที่ระลึก โดยใช้วัสดุและวัตถุดิบท้องถิ่นเป็นหลักโดยสิ่งนี้เป็นเสมือนการหารายได้เสริมหรือแม้กระทั่งเป็นรายได้หลักให้กับชุมชนที่โฮมสเตย์ตั้งอยู่เนื่องจากความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนผลิตขึ้นมาทำให้นักท่องเที่ยวสามารถจับต้องได้และซื้อหาได้ โดยเฉพาะการซื้อเพื่อนำไปเป็นของฝากให้กับเพื่อนหรือญาติพี่น้องที่ยังไม่เคยมาท่องเที่ยวในพื้นที่แถบนี้ อีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและที่พักแบบโฮมสเตย์ไปพร้อมกัน

9. ด้านการบริหารของกลุ่มโฮมสเตย์ จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของการบริหารจัดการต้องเป็นการรวมกลุ่มโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน, มีการระบุค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆ ที่ชัดเจน และมีการลงทะเบียนนักท่องเที่ยวเพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมการและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรจะมีการระบุค่าธรรมเนียมและค่าบริการต่างๆ ที่ชัดเจน และเป็นปัจจุบันไว้ในข้อมูลการประชาสัมพันธ์ เช่น ค่าที่พัก ค่าอาหาร ค่านำเที่ยว หรือค่าธรรมเนียมพิเศษต่างๆ เช่น ค่าเข้าชมแหล่งประวัติศาสตร์ ค่าเรือโดยสารชมตลาดน้ำโดยอาจจะระบุเป็นการรายคนหรือคิดในลักษณะเหมาจ่ายต่อการเข้าพัก 1 คืนหรือการเข้าพักตามโปรแกรมที่ที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายไว้

10. ด้านประชาสัมพันธ์ จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในเรื่องของการมีคู่มือ แผนที่การเดินทาง โปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ราคาและสถานที่ติดต่อ, มีเป้าหมาย แผนงาน การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนและมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้ประกอบการโฮมสเตย์ควรจะมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและโฮมสเตย์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ นอกเหนือจากคู่มือ แผนที่การเดินทาง โดยระบุรายละเอียดของโปรแกรมการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว ราคาและสถานที่ติดต่อไว้อย่างชัดเจน สื่อสังคมออนไลน์ที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันนี้คือ เฟสบุ๊ค (Facebook) ซึ่งสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ค่อนข้างและรวดเร็ว รวมถึงถ้าหากผู้ประกอบการโฮมสเตย์รายใดสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวก็อาจจะมีการบอกต่อบนสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งส่งผลทำให้สามารถกระจายข้อมูลและทำการประชาสัมพันธ์ได้ในวงกว้างและรวดเร็วกว่าการใช้สื่อสิ่งพิมพ์รูปแบบเดิม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเลือกคุณภาพมาตรฐานโฮมสเตย์ตามมาตรฐานชีวิตคุณภาพโฮมสเตย์ไทยด้านใดด้านหนึ่ง มาทำการศึกษาลึกลงในรายละเอียดเฉพาะด้านเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้ตรงจุด

2. ควรทำการศึกษาปัญหาและแนวโน้มสำหรับความต้องการของนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวต่างชาติเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและนำมาใช้เพื่อการเปรียบเทียบความคิดเห็นและความพึงพอใจระหว่างนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

3. ควรศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการเลือกใช้บริการที่พักรูปแบบอื่นๆ เช่น โรงแรม หรือรีสอร์ท เพื่อเปรียบเทียบกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่เลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์เพื่อพิจารณาถึงเหตุจูงใจหรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว

บรรณานุกรม

- กิตติชัย เจริญชัย. (2548) แนวทางการพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด และศักยภาพการท่องเที่ยว เพื่อสัมผัสวัฒนธรรมชนบท (โฮมสเตย์) บ้านชะชอม ตำบลนาโพธิ์กลาง อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี.
ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิติมา ปรีดีดิถก. (2529) ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- กุลชน ธนาพงศ์ธร. (2530) *ประโยชน์และบริการ*. ในเอกสารการสอนชุดวิชา การบริการงานบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 7). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เกรียง ฐิติจำเริญพร. *บ้านพักแรม: Homestay: Chambre D' Hote*. จุลสารการท่องเที่ยว. 21(3), 4-8, 2545.
- ขวัญข้าว พูลเพิ่ม ศศิธร เจตานนท์ และเอื้องบุญ อุนะรัตน์. (2550) *การวางแผนการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ในปี พ.ศ. 2551*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จันทิมา อภิวิสุทธิรักษ์ และปรียาพร ดิสสะมาน. (2552) *พฤติกรรมและปัจจัยด้านการท่องเที่ยว ที่มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ ตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ของนักท่องเที่ยวชาวไทย*. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จาตุรนต์ ภัคดีวานิช นุชเนตร กภาพสมุท และวีรญา บริบูรณ์. *การศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม*. มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.
- ชัยสมพล ชาวประเสริฐ, *การตลาดบริการ*. กรุงเทพฯ :ซีเอ็ดยูเคชั่น, 2546.
- ชูวิทย์ เวชกุล. *การท่องเที่ยวเชิงชุมชนและการจัด Homestay*. จุลสารการท่องเที่ยว, 20(2), 52-56, 2544
- เดลินิวออนไลน์. "ธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย" (เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 22 ก.ค. 2549) [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก www.dailynews.co.th (วันที่สืบค้น: 14 พฤษภาคม 2554)
- ทีทีเอ็นไทยแลนด์. "แคมเปญ อเมซิ่ง ไทยแลนด์ : ออลเวย์ส อเมซ ยู (Amazing Thailand : Always Amazes You)" [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก www.tnnthailand.com. (วันที่สืบค้น: 2 กันยายน 2554)

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2530.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว: ธุรกิจที่ไม่มีวันตายของประเทศไทย. 2548.
- ประหยัด ยะคะนอง. ทศนคติของประชาชนที่มีต่อการบริการสาธารณะของหน่วยการปกครองท้องถิ่น:
ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา.วิทยานิพนธ์ ปร.ม., ม.ป.ป.
- พิน คงพูล. ความพึงพอใจที่มีต่อบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาใน 14
จังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2529.
- ภราเดช พยัฒวิเชียร. โฮมสเตย์ (Homestay). กรุงเทพฯ: อัดสำเนา, 2544.
- มธุรส ปราบไพรี. ศักยภาพของชุมชนในการจัดการแหล่งท่องเที่ยว : กรณีชุมชนไทยทรงดำ บ้านเขาย้อย
ตำบลเขาย้อย อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: บริษัทโรง
พิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2538.
- วาทีณี จิตคามเมธีกุล และสิริอร นาگیวงศ์. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพักผ่อนของนักท่องเที่ยวคนไทย
กรณีศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน. มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2551.
- วีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. คุณภาพในงานบริการ. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2539.
- ศิริพร ดันติพูลวินัย. การพัฒนาตน พัฒนาคุณภาพงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษาระดับปริญญาโท 1, 3 (ก.ย.-ธ.ค. 38) 91 –
95, 2538.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. “การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์”, 2538.
- สมิต สัชฌุกร. การต้อนรับและบริการที่เป็นเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สายธาร, 2550.
- สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. “ตัวชี้วัดคุณภาพ มาตรฐานการจัดการที่พัก
แบบสัมผัสวัฒนธรรมชนบทหรือโฮมสเตย์ (Home Stay)”. 2546.
- เสรี เวชบุษกร และคณะ. จากธรรมชาติสู่เขตนุรักษ์ : อุทยานแห่งชาติ, พิมพ์ครั้งที่ 2 [กรุงเทพฯ] : กรม
ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม, 2538.
- อรุณี ปัญญามูลวงษา. ความต้องการของนักท่องเที่ยวในการใช้บริการที่พักตากอากาศในอำเภอเมือง
จังหวัดแม่ฮ่องสอน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- โฮมสเตย์ไทยแลนด์. “ข้อมูลโฮมสเตย์ในประเทศไทย” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก www.homestaythailand.org (วันที่สืบค้น: 15 พฤษภาคม 2554).
- Boo, Elizabeth. *Ecotourism: The Potentials and Pitfalls*. Vols. I and II. WWF, Washington, DC, 1990.
- Ceballos-Lascuráin, Héctor. *Tourism, Ecotourism and Protected Areas*. In *Parks*, Vol. 2, IUCN, Gland, Switzerland, 1991.
- John D. Millett, *Management in the Public Service*. New York : McGraw-Hill, 1954.
- Maslow, Abraham M. *Motivation and Personality*. New York : Harper and Row, 1954.
- Morse, N.C. (1953). *Satisfactions in the White-Collar Job*. New York: Arno Press, 1953.
- Newcomer, M. *The Big Business Executive*. New York : Columbia University Press, 1995.
- Office of National Tourism. *Projecting Success — Visitor Management Projects for Sustainable Tourism Growth*. Commonwealth Government of Australia, Canberra, 1994.
- The Ecotourism Society. *The Quest to Define Ecotourism* [Editorial]. The Ecotourism Society Newsletter. Spring 1991, 1991.
- Western, D. Defining Ecotourism. In: Lindberg, K. and Hawkins. *Ecotourism: A Guide for Planners and Managers*. The Ecotourism Society, North Bennington, VT, 1993.

